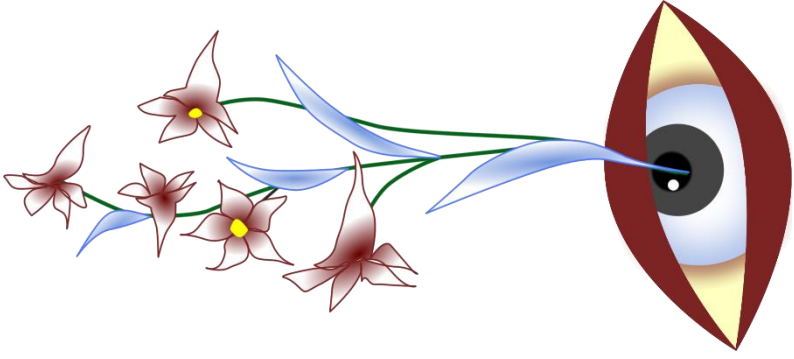

WISRAG

verzamelde

gedichten

Gedel

Chronologie van bundels

OERSTEN - 2020
DHARMIMUM - 2019
NALATIG - 2015
WERKTERREIN - 2012
HARTENIS - 2010
TERZAKE - 2003
OPGAAN - 1999
VERTONINGEN - 1991
HERKOMST - 1986
NIETS LIEVER - 1980

VERTALINGEN

*(gedetailleerde inhoudsopgave:
zie achterin)*

N I E T S L I E V E R

VROEG ZEER

BOOM

Ik wil een boom zijn
en mijn groene haar vrijelijk
doen spelen met de zorgeloze wind
en enkele bevriende vogels

ben ik een boom

geen vogel kent mijn naam
uitgezonderd lieve Mira
Mira-lief weet mij te staan.

BLADEREN (1970)

Bladeren ruisen
bomen zwieren
terwijl gindse schilder
zijn levenstaak verricht

zwaluwen vliegen laag vandaag
septemberweer op til
wijdse wolken vormen
een onaantastbaar vergezicht

lieve prinses zonneshijn
waarom moet het zo moeilijk zijn
te spelen in een kindertijd

te springen als een harlekijn
ongestoord te lachen
volmaakt gezond te zijn.

ONTHEEMD

Klein verloor hij zijn gouden steen
men schonk hem autootjes

toen de zieleke vogel later dood lag
mocht hij mee in hun nieuw geval

langzaam sloten zich de deuren
ramen schoven dicht

onvervelkt verdween het gras
wartaal werd leven.

BRUG

Er rust een roestdodend roepen
een brug van hier
is de nachtegaal niet gekend
vloeistof niet water naar
hier stroomt het levensbloed en
juichsluipen de groengroenbomen spelers

de kinderen eens zullen staan
op tweegedeelde tafels
wetend van goed en
goed
en onze monden gepaard
gaan in lachende handen.

ONTSTAAN

Een oude grijze boom
leverde woorden als vruchtbeginsel
voortaan schreef hij liefdesbrieven

in de late middagzon
de boom is geveld
ontloken de liefde.

VERWEKPAARD

Het verwekpaard wil ik bekbekijken
weten van zijn adem

van verval is nu de tong knelt
en spiegels ziet in modderwater

op trilvingers breekt mijn lichtstralen oog
een dovemanshart kent taal noch teken.

RUGGELINGS

In een oogwenk groot
zijn de wijze dwazen
van het moment

nu eenkennige wijzers
ook ruggelings leerden leven
is twaalf niet meer vierentwintig

kleuren nu zijn geuren
zijn vleugels van
het ene lied

dat slag na slag
de reiziger van lichter
zicht voorziet.

MEESTERLIJK

Hij zegt het lied in woorden
maar klank vooral
met grootse interval
van cellulair tot aardvermaak

heeft hij weet van
steenhars en gezwel
en voelt van barse
wroeging

roept alle goden aan
en geeft de doden weer
zolang de lieden
sollen

zeg
wat er te zeggen valt
fitte rat met pikhouweel
en mond vol van bananen.

KOORZANG EN KERKGANG

'Si tu crois dans ta vie qu'il y a plus grand que toi,
tu sens sauté.' (Paul; Vézelay 1976)

VIGNORY

Gelegen in de bocht
van de enige straat in het dorp
lijkt het temidden van de andere
een boerderij van buiten

binnengetreden door de onbewaakte
al eeuwen openstaande deur
sta je in de koele oude gerechtigheid
van keizer Karel en consorten.

VÉZELAY

De jaarlijkse zegen
alom is geoogst
steen en hout weet men
vanouds te vieren

ons dalen doet de rijke daken
neigen naar het godshuis
rijzend in blauwe
leemte.

PONTAUBERT

Late voeging
kostersattributen

langs de deur
verkeer

een geest ontvolkt
leeft niet meer.

FONTENAY

Entree 7 franc enkel
aan gidsenhand en
geen fotografie

waar tolheffers huizen
treedt men onder dwang slechts
of uit noodzaak binnen

buiten
levert balspel
een sereneer geluk.

LA CHARITÉ SUR LOIRE

Zij heeft veel te lijden
gehad onze lieve vrouw
de luitjes hebben zich
genesfeld in haar lendenen

haar schip ligt
bloot onder gods lucht
haar vloer bestraat voor
wandelaar en wagenpark

elke generatie beittelt
zijn wensen en willekeur
in de smeteloze maagd
onschendbaar geschonden.

NEVERS

Via torenhoog buitenwijkbeton
door een dichte binnenstad
treft men haar gaaf
behouden en verweerd
groen lover eromheen
en eeuwenoude vrede

meer monnikendaad
dan priestergedoe
schenkt het licht
gericht naar het altaar
van achteren vallend

het steen de kleur van de dood

soberheid
en dan de loizang
de stem gaat zingend
rond en waarborgt
zonder woordzinn haar
klank het eeuwige leven.

AUTUN

Een grootse ingang heet nauwelijks
welkom zodra men zijn huizen
ervoor heeft gebouwd

nóg zo verstillid kan muziek niet
bekoren als beide orgels blijken
onbemand breekt zij op slag

van zessen wanneer de koster
zijn recorder stopt en het licht
dooft in de kraam achter het altaar

verheft tussen de bonte beuken
een majestueuze tombegeest
haar onbezoldigde zang.

TOURNUS

De niet levende muziek
pralende kapellen
of eigentijdse aflat

zij dienen de hoge schijn
der historie zodoende
der lieden dunk.

CLUNY

Godsgevel blijkt doktersdeur
wijs gericht een goede raad

onvolvoerd de opdracht
maar voorgoed hervonden

keer ik verder 's ochtends
nevel rond de verre toren.

EEN DAG ALS VANDAAG

OPMAAT

Eerlijk laten
wij zijn elkaar
vreemd genoeg
ontmoet.

WACHTEN

Gedeeltelijk vervuld
en verloren

armoe
als aanwinst en gebrek

hier spreekt nog steeds
de rede het wachten

om te zeggen dat
het niets is.

BETER NOOIT

Alles valt in een
maal niet te vatten

want alles niet bestaat
eenmaal maar eenmaal is

men vatten wel proberen
kan tenzij en zo

schenk ik denkend
deze wijn dat als

alles anders ware
ik wel beter wist.

ONDERONSJE

Als men elkaar zo ziet
spreekt elke trek boekdelen bijster

niet te vatten voor wie klappt
de trage maat van vermaak

geluk is niet alles voor wie
alles gaat zijn gang

elkaar omwille van elkaar
verdraagt geen rust men.

IMPRESIE

Het grote sneeuwen
allengs vergeten

lamme voldoendes
over de daken.

LIJDDZAAM

Zoals zoveel gaat ook
het jaargetij aan mij voorbij

stilte in vorm van auto
vergt gewenning.

GELUK

Glimlach zet weten
op loopje gelukkig.

STOK

Levende
geef mij bloedeigen daden
en een stok om te slapen
ik popel van vertrek.

BEHOEDZAAM

Stiller nu dan lente toestaat
beweeg ik mij
stapvoets
naar een nieuwe beurt.

INVENTARISATIE

Voortgezet gedragen
onvoltooid dracht
zwakker gezag
is niet denkbaar.

PLEIDOOI

Wat valt van buiten
te berichten
als alle keus is
willekeur.

HET BEREIK

Over het onbepaald bereik tussen het pluusje
op de stoelpoot en de spijker in de vloer

valt gelukkig niet te twisten
er is daar al een verkeersplein gepland.

KLOOSTERLINGEN

1.

De deur slaat dicht
ik keer me om
loop terug naar binnen.

2.

Een vriend naast mij
hoe zou het met hem zijn
buiten schemert het.

WANDELWALSJE

Onderweg
dragen wij
overspoed

overweg
delven wij
onderspit.

3 .

Mijn snaren zingen
verbeten
suizen auto's af en aan.

5 .

Een duif strijkt neer
op de dakgoot
vliegt dan weer weg.

4 .

De lege schommelstoel
hangt maar wat
te staan.

6 .

Ik denk
ik denk niet meer
ik denk.

7.

De beiklank vervliegt
in het fluiten der vogels
ergens tussen gebladerte.

GEHAVENDE DAGEN

SCHRIFTELIJK

Ik ben mijn laatste gelovige
alle anderen zeggen mij aan
te staan voor wat ik ben

zo word ik naam en
bij gebrek aan wezen
moeizaam te benoemen

tenzij mondeling men
mij tot jij verkort en ik
genegen wankel.

MEDEDINGERS

Onze gezichten ze bergen
bestaansrecht

betichten van aanspraak
op werkelijkheid.

GEIJKT

Gebrek krijgt geen bestaansrecht
men kiest: laat vallen of bevordert

gewogen som der delen
blijven wij zo het dromen trouw.

GROOT EN KLEIN

Drijver en gedrevene
de wind
draagt voeling aan

schrijver of geschrevene
de pen
schraagt eigenwaan.

BOERENBEDROG

Gouden hooi op immense vork
ik moet nog mooier ogen
de steel plamuren
schuren schrobben

u vergasten
op een heroïsch gebergte
dat onontkoombaar doemt
of stolt en solt

met de knellende hemdsmouw
die mij dwingt
tot een krabbend gebaar
u zegt het maar.

BUITENSTANDERS

ZAKENMAN

Schor zijn gulle lach
verankerd in de verkoop

is hij geslaagd
zijn grap vooruit.

VADER

Als uit een oud geborgen boek
lees ik het stille

leven dat jij nu bent blauwogige
cocon.

BEJAARDE

De grijsaard zong ooit ik
ben ook jong geweest

nu lacht hij in zijn vuistje
en juicht bij elke rake stap.

SCHRIJVER

Schuw
zijn stenen huis

hangt openbaar hij zich
te drogen.

STERVENDE

Als enige ziet hij af
van golven

de wadende karavaan
laat hem een blaaffende hond.

VERDICTING

RIDDER

Weerbaar van kledij tot
knook zich wanend

graait bij gevaar hij
vergeefs om teugel.

SLAPELOOS

Dooft men de dag al ten gerieve
de nacht blijft wezenlijk angst

het blinde komt om overgave
elk moment eindeloos uitstel.

CONCENTRISCH

De toeloop bij spektakel
de hoop op tijdverdrijf
eeuwige termijn van leemte

het richten van de zinnen
het lossen van beloften
periodieke stelsels van genot

het zoeken naar het ene
teken van waarheid in dit
dagelijks wijken voor de dood.

TAALMATIG

Ik zeg bijvoorbeeld wanstaltige plichtpleeg
woorden kunnen parten spelen

het is de taal niet noch het denken
het is het hart dat hapert.

BLUES

Er zal geen nieuwe
mens ooit komen

men zal de aloude
enkeling zijn.

ZANG

Ik geloof in de taal
en de toverformule in
dienst van het grote geheim

zweer bij de oorsprong
verzwijg geen gebod
herleid mij tot oeroud retrain

huldig de wanklank
van stemmige stilte
zingen is sterveling zijn.

BLIJKBAAR

Men kraait van god
of keert zich af om
ander blijk

kent de kracht niet
dan van horen
zeggen

lacht zich een
grond 's ochtends
om op te staan.

LOODLIJN

Als men miskent
is elke leugen
eender lijkt het
alle daad bedrog

wie vaart hoe
lang nog recht
door zee langs
zijdelingse lonk.

WIJ

Er is de ware
aard van het of men

de rest zijn
wij toedracht.

WAARHEID

Uitleg vraagt om iedere inval
die om iedere uitleg vraagt.

GELOFTE

Verhalen put ik
van elders en weleer
wonend
in de grote boom
bij terugkomst
val ik rijp ter aarde.

HULPELOOS

Men zegt de mens
is blind maar blind
waren wij beter
dan ziekelijk gezond
want nachtoog heeft
de blinde maar wij
zijn heelhuids
hulpeloos.

ONTMOETING

Heb je werkelijk
mij gezocht of
zoek je wat
je kwijt bent
zeg je ik heel
mijn plek alleen
vraag ik waar
woon je dan.

SLAAPLIEDJE

Kom nou vergeet maar
wat morgen nog wacht
sluit stil je ogen
de maan zingt al zacht.

KENBAAR VERZAKEN

VISSEN

Het neemt de gangbare omweg
van lust te pralen met begrip

zoals de maan pronkt in het water
waar wij kennelijk vissen.

VREEMD

Zelfs het eigen huis
is mij vreemd

al haal ik er
opgelucht adem.

SLAG

Smeekschrift gelofte
hulde of bekenten is

eenmaal
slaat ieder zijn slag.

BROKKEN

1.

Hij droeg een mantel
en sloop op open wegen

totdat de kou
hem van een huid voorzag.

2.

Hij werd onderzocht
maar leverde slechts tekens

van leven
meestal sloop hij.

3.

De nesteling
ligt ingebed

op zijn buik groeit
een warme hand.

4.

De vele jaren
dat ieder zijn best deed

de vele woorden
die iedereen sprak.

OMGANG

ONS GEZAG

1.

Wij zijn niet meer
te achterhalen men
heeft ons ingehaald

ooit wilden we
in samenspel nog delen
waar nu de hoon ons voedt

Ik geef een daad de naam verlies
en brand mijn tong aan toevoer

OP ZOEK

toch staat het woord te boek
als levenslang begaanbaar.

2.

En toch ligt
vormloos alles
in onze hand

de deur heiligt
je ruggelingsse gang
tot thuiskomst

terwijl buiten wij
ademen
bij goden te gast.

BUIK

Hij is zo ruim zijn buik
verteert alle
buitenwaartse waan.

STRIJDVRAAG

Als dichters kiekjes maken
woorden als vertier

wie biedt het leven pen
van verweer trouwens

waar kun je met gerust
hart slapen als

ANONIEM

De vlucht heeft hem
zijn naam genomen al
werd hij nooit genoemd

het bracht hem oude
bossen en beraad op
al wat leeft ten offer

de strijd gaat voort
vroeger kreet wordt
nu verwoord in wit

op elke vraag
liegt hij zijn
ware antwoord.

ALFABETISME

BEDE

Wijs mij de plaats
waar ik mezelf doe geloven
in het woord als wet

waar voorbeelden
niet tellen
twijfel niet lokt

waar ik alleen
sta voor de almacht
van keuze

wijs mij de plaats
waar ik voortdurend
geloof.

SAMENHANG

Het is als de man
die graag tennist en
in andermans zwemmen
zijn slag niet herkent.

HERLEIDING

Niets dan waarheid beoogt
het wekkend woord

de rest is echo van
overdaad.

WEROM

De keuze zo vaak beproefd
gunt twijfel heil

wat waant men zich hartelijk
hoe betrap men zich werkelijk?

ONOMSTOTELIJK

Hij noemt geen waarheden
stelt enkel wandaad aan de kaak
en eigen opgetogen droefenis

al vraagt hij om vertier gebocid
wordt hij alleen door wat hem tart
de rest is afzet tegen flikflooi

waarachtig leeft men hard
hij is het woord dat zich weert
een draaikont op te stijve stoelen.

BERICHT

Iedereen bezet
vrienden verspreid
opa dood

discussie nihil

allen tekort

velen te veel

eenkje te weinig

alles vergeefs.

BINDING

ONMACHT

De avond is zo laat
en moedeloos legt men
zich neer bij gebleken
gebreken van de dag

de hoge dunk van
een strijdbare ochtend
ontsiert nu de hand die
bezuert wat hem tart

onmacht een lauwe
wil die weigert
te buigen voor het
vallen van de nacht.

UITZICHT

Het enge gat waarin
ik door de dagen val
wordt stilaan breder

sindskort groeien er
bloemen langs de wand
van deze woning.

AVOND

Dit is het leven herleid
tot een dicht vertrek
waarachter de nacht weerklinkt

wijzeijk strekke men zijn leden
als de hond die languit gevloerd
toch jachtig nog ademt.

KRINGLOOP

Het komend zonlicht
staat in de sterren
de dag ging ten eind
als alles weleer

hier laveer ik als gold
het nog kansen te keren
maar de nacht alweer
oppert haar eindspel.

HANDWERK

De volle gave der poëzie
is een lege hand

die sterk gestrekt
het kwade keert en slaat

op de dreun van
het lijden als toegang tot

de weelderig geveugelde
zoen van geluk.

VERKENNING

Dit gebied is onbekend
terrein van niet te bestrijken
omvang of aard

het is geen land
want groei ontbreekt
noch is er lucht of water

maar ieder leeft
hier dagelijks en doet
als was hij thuis.

SCHILDER

Hij zit het leven
op de huid

met elke streek
streeft hij zijn liefste.

HOUTSNEDE

De boom is de mens
op maat gemaakt

lover groeit ons
boven het hoofd.

ADEMTOCHT

Veronachtzaamd
passeren langs mijn neus
hele werelddelen

halve waarheden
onder het wakend oog
van een ontvreemde eigenaar.

PIANO

Lege behuizing van de geest
alle ruimte om te ademen

witte wanden waar
de blik rust zuiver

een hand tast
juist voldoende

de toetsen
tot leven.

ZIJ

Zij is een van hen
en allen
zijn zij ingewijd

hun gerustheid
baart mij
onrust van verlangen.

OP DE TAST

DANSJE

Los lossen losjes
steek de draak met evenwicht
geef om lijfsbehoud geen zier

dicht dicht dunnetjes
hoon de hang naar overzicht
voetjes dansen van plezier.

BEGIN

Zelden wordt geluk geschonken
tenzij je als schenking
vibrators aanvaardt

altijd wacht buiten wel
iemand met vrijkaartjes
en een lege envelop

het huis beschermt je
de kleren zijn droog

je kunt de strijd
verzekerd aangaan.

VOORBIJGANGERS

Natuurlijk
hebben we mekaar lief
maar we moeten zo nodig steeds
boodschappen doen.

OEFFENING

De eenvoudige atleet
oefent

zijn hart klopt
overal.

VERZOEK

Zeg hem dat hij stoort
zeg hem dat hij liegt
verwijt hem dat hij te laat komt

vraag hem wat hij wil
vraag hem waar hij is
luister niet naar zijn naam

hij zal gissen
hij gaat zweten
hij wil leven.

ONMENS, ONDING

Ze liggen in elkaars
verlengde gebrekkigheid
van mens en materiaal

samen koesteren zij
vermogens
tot vermeerderen

elk delen zij
de onmacht van
een liefdeloze daad.

BELIEFDE NOODZAAK

GAST

Liefde straalt van zijn gezicht
maar wat hij doet blijft ingetogen
op zijn plaats

na het feest voor de geslaagde dag
loopt hij terug naar waar
hij thuishoort

het wijsje op zijn speeltuig
was nooit voor ons
bestemd.

PRIMITIEF

Vlammen van adem molken zij
tot dagenlange godenzang

zo laat het vuur van erbied
dat elders in verdwazing dooft.

GENOTEN

Altijd staat de lach voorop
of in geval van vals gebit
toch altijd nog het lijf

zo wordt de dood een saai
gedenken van wat leven
had kunnen zijn geweest

maar stel de lach vergaat
in deernis desnoods
om eigen ongeluk

dan blijkt het lichaam
in slijtage plots
vreemdste onderstroom.

HIJ

Hij is niet hij
dit is wat je weet

was je hem dan
zag je je niet

intussen verloopt
jouw personage

terwijl hij stenen
voedt.

RUIMTE

Het kind vangt zijn ballon
de schuurdeur staat open
een vraag wordt gesteld.

STRIJDTONELN

DOELLOOS

Hier staat een paard
dat maar niet wil bewegen

het voert zich dagelijks suikerklont
en doezelt in de warme stal

wie komt
het tuig hanteren.

PERSPECTIEF

Achter het oog
stroomt de brede rivier

onder de rivier rust
warme aarde

voeten betreden
het pad

wijze vogels
speuren naar zaad.

WOONWIJK

Ondoordringbare huizen
geven naamplaatjes

wie woont hier
en waarom

humus over de daken
onraad onder de vloer.

MIKPUNT

Onmacht van de kleine strijd
om zekerheid van eigendom
of betrekking op termijn

voortaan lag dat toch achter ons

niet voor niets hebben wij
gehoond en aangetoond dat
vraag en aanbod overbodig zijn

voortaan tijd voor poëzie.

IN DEN VREEMDE

Hoeden zijn hier zeer gewild
per telefoon komen dagelijks
vele honderden vragen om

hoeden met ontkenning
hoofddoeken ter afwisseling
pruiken van verdriet

tegen vergoeding leveren wij
elk gewenst product voor
wezens in revisie.

KINDERWENS

Ik had graag
mijn moeder gesproken

haar een bloem gereikt
daarna haar huis gebroken

zodoende steen voor
steen haar herontdekt

ik had graag een
moeder gesproken.

MYTHISCH

Op een avond
maakten zij een cirkel
en droegen haar stapvoets
binnen de kring

stemloos sloten
de gelederen zodat zij
eeuwen later bleek
versteend

zelfs haar naam is
ons
verpoosden nu
niet langer gangbaar.

HERKOMST

ACHTER DE STEM

VESTIGING

Om er te komen
deed ik afstand

ontdaan bleef ik staan
gevestigd in herkomst.

GESPIEGELD

Het zal nooit meer zijn
zoals het was ooit in
blikveld of bewustzijn

op deze schaal
waar elk soort wijzer
haarscherp doolt

sta ik nu
aan de achterkant
om opening van zaken.

GEBAAAR

Geef me je zegen
bedreig me niet langer
met onuitsprekelijk
zitten

bekijk me via
via desnoods
maar denk niet van
zo ver aan mij

toon me je handen
verberg ze niet langer
maak het ene gebaar en
zeg eindelijk welkom.

TERLOOPS

Niet overdadig
of onachtzaam
opgetogen of
terneer maar
zonder meer
terloops aanwezig
vereeuwigd als
het ware.

ACHTERLIJK

Als vormloze gift werd de vondst
bedreven en behoedzaam aangedragen
tijdens dagenlange zitting van ademloos
onderzoek resteert enkel achterlijks
voortaan zul je handelen in afval
opdat het dure niet bederft.

SPREKSEL

Precies de geest moet spreken
niet de mond ook het kind
niet dat spelen wil in zand
en ach de wijze puzzelaar
kom laat je woorden vallen
hierdoorheen voorzichtg
zo kunnen zij tevreden zijn
op hun papieren vlucht.

IN OPDRACHT

Elke uitspraak wordt verspreking
blauw haast van voldragenheid
doelloos zonder opdracht
nu woorden jou ter hand zijn
trouw gericht en steeds
afdoende zo
zet jij van jouw kant spreker
dan ledematen in en adem
je kwijtend.

HET OOG

Zo weinig toevlucht of houvast
voor wie afziet van omgang

enkel werktuig wonderlijk
het oog kent geen gevolgen

het ziet zich niet
als banend door vorm

vraagt ook niet waarom
zo weinig toevlucht of houvast

met zijn nauw omschreven
ontroostbare taak.

STEEN

Hij vond de steen
op onbekend terrein

stak hem bij zich om te leren
hoe men woorden snijdt

van steen
een einde-loze arbeid

soms werpt hij regels
in de vijver rond zijn huis.

DEFINITIEF

Leven is het woord voor boom
en boom zeg je bij mensen

mensen spreekt men moeizaam uit
bij grif gesproken wensen.

ONTVANKELIJK

VERPLEGEN

Dit is mijn zwaarste taak
de opdracht om het zieke
te verzorgen

is enkel ambacht
niet netjes vaak maar telkens
te beheersen

hoe echter begeleid je
de ontzetting van bewust
onteigend vlees.

BIJ AANKOMST

Hun woning is van verre
groot en onbestuurbaar

eenmaal binnen blijkt alles
ademloos bedrijf

in geurige ontsmetting
het witte weren van ontbinding.

MEDICIJN

Werkzaam begeeft het
zich naar vele tonelen

een levende ingang echter
laat zich nergens vinden.

BESMET

Jij bent niet ziek je bent
veranderd van gedachte

helen is een hersenkwaal
enkel armoe stilt de waan

jij bent niet ziek je bent
veranderd ooit van richting

volg het oude spoor van
plantengroei en gruisel.

PIJN

Hier is het bewijs
je kunt er niet omheen

dit is akelig normaal
ons levensteken

ongedeerd
en steevast pijnlijk.

EEN ZIEL GETEKEND

*Echte vragen stel je
omdat je een antwoord ruikt.*

DE WERELD

De geest verwijt hier in
de voorhof dolend

rond kleurloos bedenken
dat alles beter is

dan sterven aan een beeld
van levenslust.

DE MENS

Hij kwam ter wereld met een glimlach
die leed zoekt als om voedsel en

elders mint dan bij goeode burgers
waar hij verworpen wordt ondanks

de kleurrijke gebaren die hen bekeren
konden van mateloos gemiddeld zijn

als hartegang ten dode kiest hij
zijn eigen wijding aan de factor mens.

DE WAAN

Zwermen voelbaar
duurzaam storend

stemmen manend
roeren mij

dringen rondom
duizend kleuren

enkel maanlicht
niet erbij.

DE ARBEIDER

Tekens getrokken
mensen gediend

ritmes bewezen
plekken gezocht

kleur bedwongen
tijd niet gekend.

DE ZIEL

Oeverloos naar vreemde
vrouwen

een kale hut
waar het hart slaat

onder aardse
taferelen.

EENVOUDIG DRIELUIK

GEHEIM

Je noemt groentewater
soep en vellevacht

konijn laat bedeltaal
gelukkig zijn.

ERVARING

Omkijken
naar de vissen

is al teveel
gewild padvinder.

UITKOMST

Louter bestaan is
wendbaarste waarde

volledig werkzaam
dienstverband.

INVENTARISEREN

KINDERSPEL

Rennen
klimmen
draaiën
graven
hangen
verbergen
roepen
zwaaien.

VREEMDGANG

1.

Schoonheid
gemak
avontuur
eeflust
vriendschap
humor
intimiteit
eer.

2.

Honger
eenzaamheid
haat
angst
gebrek
pijn
verdriet
schaamte.

WOORDEN

Onherroepelijk
afgemeten
voeling
werken
herbergier
overeenkomst
klem
ingeboet.

BEELDEN

Dompelen
vrachtrijder
hand
zijkuil
regen
vleugels
deur
torsen.

POËTICA

Lofdicht
klaagzang
strijdlid
lokroep
dodenmars
werklid
danswijs
eerbetoon

herdersdeun
drinklied
koorzang
kinderrijm
feestdicht
treurspel
schildlied
hekdicht

lijkrede
getuigenis
toespraak
aanklacht
oproep
uitdaging
inzicht
grafschrift

overgave
avondstemming

oerschreuw	omslag
vervoering	wisselwerking
gebral	
uitspraak	aandrang
bla-bla	verbintenis
raadselrijm	overtuiging
	aanpassing
drankspreuk	wilskracht
wenskaart	reactie
groet	duiding
dankbetuiging	weergave
beschouwing	
monument	meegeven
bericht	voorgang
letterspel	stoppen
	overslaan
klankdicht	omkeer
uitroep	springen
bladvorm	terughalen
ledenlijst	uitweg
procesgang	
vraag en aanbod	afgifte
bemiddeling	ondertak
hersentaal	geschenk
	brief
ogenschouw	knipoog
weerbaarheid	gongslag
mededogen	kever
onderzoek	snot.
tast	
veelvoud	

ROEPNAMEN

Ik
boreling
draler
onderdaan
mededinger
uitbater
eeuwighheidsverwant
nevenproduct.
Jij
verstekeling
ondoordrongene
uitschieter
onderdeelplichtige
afstandsmeter
beroepsbesteder
schijngevecht.
Wij
uitzinnigen
vredejagers
hongerweerders
medelijders
wezensvreemden
ontstemden
uitschot.

Zij
tijdgebrekkigen
spelverzakkers
weezinlijders
verkeersdeelnemers
slapelozen
onbestemden
stijfsel.
Het
veranderlijke
niet vermoede
ver gezochte
wezenlijke
waardevolle
uitgesproken
werkend.
Men
kwaadspraak
uitvlucht
zetsel
onding
bratsel
verspreking
prul.

WACHTWOORDEN

Meegaand
verstandig
onuitputtelijk
alleen
benepen
afloende
vertrouwd
bevroren.

HEELHUIDS

ARMOE

Ik ben de dans nog lang niet
moe van luxe en vertier

hoe zou ik ook met zoveel
voordeel aangeboden

mij kleinbedeelde
sternt het dankbaar

dat ik jou ken vechtersbaas
en dat wij vrienden zijn

zoals vogels of
kinderen dat kunnen

voor brood en ander ongedesemd
voer heb ik een vaste plaats

maar in mijn buik wiegt met mij mee
heelhuids een steen van armoe.

KRACHTTERMEN

Zo
hallo
mmm
ja
moment
onzin
kijk
echt.

INNERING

Is hij toch het spel verleerd
dat hem deed bonzen
rakelings en vogels
bindt aan aarde

stem die sterren vangt
bevuild van stropen
woord dat lokroeft
witte verten.

BOSRIJK

Heel klein loopt hier
een manneke langs immense
wortelstronken en
stammen van heiligdom

niet tuk op paden
verdween hij ginds
in dichte halmen bij
de ingang van het hol

waar grote kever zeven hoog
zijn werkplaats offert aan
het jaarlijks monument voor
de mens in wording.

OMSTANDIGHEDEN

Wij gaan de tijd uit de weg
om ons aan gevaar niet te meten
schrijven ons honderduit schoon
en dunken ons duizendmaal beter

dan bavianen van de nacht
die klinkend bomen bepissen
en mensen vanachter
van tekens voorzien

zij hurken in stegen waar
's morgens de walm hangt
van spugen en tasten naar
leefbare omgang

wij wijken bekwaam
en meten ons niet aan gevaren
wij spreken ons ongekend beter
maar zouden wijzer bedaren.

SLAGWERK

Hele hele lange lussen
daartussen
trekt zij tinkelend

matrijnen
ergens achteraf
golven

hamerhanden slag op slag
duizendvoudig
klinkt de galm

van werken
krast de toon van
inspanning

doorsnijdt
ruimte van pure
aandacht.

VANZELF

Dat dagen groter worden rijk aan nootmuskaat
en jouw buik graf wordt voor het koren graf is

van het veld jij korrelzoon dat adem verre
reizen maakt in vreemde talen herkenbaar

wordt als hoofden draaien handen wenken
water danst en boten zwenken alles

op commando alles
eerder dan het grijpgrage denken.

DOENDE

Wij hebben allen ons vertrek
van glas en lood bamboe
baksteen geld of alcohol

geëigend om te werken aan
te reizen naar te dromen
van iets anders

geen nieuwe kleding maar
tijdbewerking kale diepgang
een toverwoord als werkelijk.

BELEVING

De kerkklok die daar luidt
doet gelovigen vermoeden

in braaf beloofde beterschap
prevelt zich een schimbestaan

mijn trouw beleden inkeer
laat bij uittocht mij niet loven

lieden die personen lijken
goden die niet huiswaarts gaan.

METGEZEL

Hij zegt ik ben één
doorlopende vergissing

zo'n misslag laat spoorloos
niets te wensen over.

OPGEDRAGEN

DAG DENKEN

voor K. de naaste

Denk aan twaalf maanden haast
knobbels op je hele lichaam
wenscomplex in groot formaat

denk aan lui zijn twaalf maanden
voedingsstoffen voor de ikker
driehonderdvijfenzestig dromen

denk aan niets
doe je best.

GEMIS

voor A. een ander

Op zoek naar een uitweg
en klaar om te vluchten

mis ik tot verbazing
mijn benen

bekeerd tot het werkzame

leven der burgers

mis ik tot verbazing
mijn handen

herleid tot het ene

verlangen naar liefde

mis ik tot verbazing
mijn hart.

GEBOEID

voor A. de ene

Je hebt je stem te vlug
gevonden liefste wees liever

wijs volg de rode paden
blindelings verbaasd dat zoiets

bij elkaar kan horen
steen geboeid in bonte zijde.

VOORSpraak

voor Jan E. de dichter

Hij bijvoorbeeld heeft het
over Gide's godenruimte

ik hier bezig zonder aanhaling
ons even ongeletterd ambacht

loze voorspraak maakt ons
onbemiddeld gezegd.

WETEN

voor Lieke en Zanna

Dit genieten is van groei
te vochtig voor moraal te
mooi voor waar of bruikbaar

blij slechts met de aanblik
van geen weezin
is weten dat wij liefde zijn.

KRACHTIGER

voor M. van haar

Wij kondigen toekomst niet
in vaandels maar krachtiger

op kousevoet van vreugde
verheft zich onze dronkenschap.

EENDER

voor M. van mij

Elk moment met jou
puurt
eendere verstening.

FEITEN BEDINGEN

ORGANISCH

Geen verband
verbintenis heerst

niemand geboren
niets ten einde

alles ademt
in en uit.

AMBTELIJK

Materiaalbeheersing
bijna monomaan

wordt de stift spitster
blijft het vlak witter

verfijnt de hand
zich gebaarloos

om groter belang
dan het zijne.

VOORTBEWEGEN

De moeite die het kost om oud
en met zo'n schamel voertuig

voort te blijven gaan de wil
gevergd om op te staan

in kou de kachel weer te warmen
zich te kleden op wat altijd wacht

uitzicht op een steeds stroever
grimas van verval.

DROOM

Een dier onthoofd
kruist het stille erf

moeder, ik ben
thuisgekomen

klinkt het langs
de stenen gang.

SLANGENVOGEL

GESCHIEDENIS

De een had juist een boodschap afgeleverd
bij een verre neef in het hooggebergte
even ten zuiden van de vaste winterroute

de ander begaf zich schuifelend op weg
naar zijn hol onder het gewas waar kroost
hem wachtte en waar de voorraad lag

de boom waarop de ene neerstreek
keek niet veemd van zo'n gezel
het gras dat voor de ander week
verdroeg gedwee zijn dansen

de aarde deed haar werk
de hemelen zuchtten
alles kreeg zijn voorval
ieder zijn verloop.

WAARNEMER

Niets zegt vooraf
hoe wij hier
delen in de dood.

LEVENS

Elk afzonderlijk leeft trots van zijn vel
genietend onder de felle zon

rekbaarheid en reikwijdte van honger
onafwendbaar in het oog.

ELKAAR

Samen zijn wij eeuwenoud
bevangen in het kijken

vol belang staar je
als jachtig oog naar buiten

en treft het met elkaar
wij zijn ons innig eetbaar.

TREFFEN

Natuurlijk gaat dit duren
eerst moet er stilte groeien

tot ruimte heerst rondom
en omtrek traag vervaagt

in zuigend ademen dat drijft
de wil voorgoed met kracht

naar die het krommen wacht
om zulk gedreven zijn.

BENADEREND

Enkel
aandacht nu

zicht
op een ander

niets
aan de hand

zolang
niets zich roert.

TOELICHTING

Ga nu maar mee
alle keus is jou
ontnomen kijk
achter je de veel
te vele wegen
voor je kaal
de stenen grond
luister nu maar
naar je adem en wees
dankbaar om dit zicht
deze lichtval uit
verleden schenkt
doortocht aan jouw
duurzaamheid.

SLAG

Eerst beweegt iets onverwachts
de boom
dan schampt een poot langs
kiezel
en tref
de huid die duizendvoudig
kronkelt
heel zijn bek gesperd in weerwil
van het weten dat dit
verloren gaan
dienst moet doen voor
mededier.

SCHOUWSPEL

Alles gaat
in stof
teloor

veer om
vel om vlees
om vacht

wordt hier
van wacht
gewisseld.

OPSCRIFT

Ten dode brekend ziet het oog
wat steeds ontbrak bij leven

vredig vredig vredig
onze wentelende aard.

AASGEREI

BOODSCHAP

Wie zegt dat jij me roept
vogel in je zwarte staren

goed dan maak je kenbaar
zodat ik werken kan

neem me niet kwalijk
dat is mij inderdaad

ontgaan ach
zoveel.

BIJZIJN

Ik wil je vangen zo
dat je niet merkt hoe

jouw vlucht een keer
neemt als men je nodig

te zingen in het bijzijn
van een ander.

SPEL

Zon veel licht en warme dagen
waarin wij aan elkaar gewaagd
genieten van het tuimelen
der dingen hier

kwettert hij om brood
daar huft zij om haar lief
en 's avonds zit elk stil vertakt
dit spel luid te bezingen.

PORTRET

Zij is te mooi voor voorbijgaan
iets vraagt mij in haar meer
te zien dan vogelvrouw

haar zitten dwingt mij
tot vervullend
delen dit

zinkend staren
van de ziel waarin
haar loden oog zich jingt.

VERHAALTJE

Geen geheimen niet
nog meer verlies wil ik

je schenken lieve
laatst van al verlangen

laat voldoende zijn dit
verhaaltje voor het slapen

heel heel lang geleden
zijn wij vogels eens verdwaald

in een vreemd bos
zonder enig zuchtje wind

als toen de merel niet
uit volle borst gezongen had

waren de elfjes nooit
gaan dansen.

BEBOUWING

WACHTHUIS

Waar wij ooit hutten bouwden
tot onneembare vesting
aan het einde van de haag

bewoon jij nu dit huis
waakzaam gekaderd boven
ieders eeuwenoude valkuil.

P O O R T E R

In mijn hoge houten kamer
vang ik stemmen op van
wie voorbijgaat

al die tijd brandt
in grilligste teugen
een eigenwijze kaars.

W E R K L A N K

Stilaan wordt het helder
hoorbaar dit zwiigen
oefent eigenheid

met klank alles
komt weerloos op drift
als de wind

teruggekeerd
van de wolkenjacht
om hier zich te verliezen.

K I N D E R P A L E I S

Door het ruime venster
schijnt een warme
winterzon waarin jij
op het zachte vloerkleed
verwerklijkt

wat je liefst van al
zou willen een paleis
zonder ramen en met
vaste muur waarvan
de ingang

alleen bekend is
aan de inwoners en jou
die hier welkom bent
natuurlijk
als enige echte eigenaar.

T E M P E L

Alle beelden vallen in het niet
ik weet me waargenomen
in een hartstreek van verlangen.

PLAN

De opdrachtgever heeft ons
een plan gevraagd

begrijpelijk dus stuur ik hem
dit stilleven met stoel.

RESTEN

Ook Picasso nam plaats hier
op het schone stort

als Babylonisch afval
loopgraaf van verstomde fronten.

ONTWERP

De dingen zijn gedwee
aanwezig trap deuren hout
en volop lucht

om vuur te stoken
in de haard van dit vertrek
zijn mensen nodig

hoor hoe
moezaam zich verheft
hun verre zang.

MUUR

Geen kunst geen raam
een kale muur

kapstok voor je wimpers
kookplaat voor de ziel.

BEWONERS

1.

Wij zijn voortdurend jij
en ik zolang

wie hier meedoet zij
gewaarschuwd

we worden anderen
in dit huis.

2.

Wie woont er niet
wij zitten allen na ons werk

aan tafel om van honger
niet te sterven

dan slaap je in zonder
enige rechtsgrond

elke volgende dag
blijkt iemand verdwenen.

TRAP

Deze trap leidt niet
naar boven of
beneden op

zijn treden volgt
geen slaapvertrek
of onderaards gewelf

alles wat hier
klimt en daalt

lijdt als het streeft
vergeefse moeite.

GELAG

Vroeger bewoonden wij
café's en werden groot
rond kurk en kruik
verzocht men ons
voorlopig jong te blijven

bezoekers trokken ons
te gast aan tafel
om kaart te spelen
toe te zien op vals spel
drank geroep en misbaar

maar dat was 's zondags
als elders alles stil ligt
te bekomen van de brute
wensen die door de week
als zaad zijn rondgestrooid.

DE BRUG

Er komt een brug in zicht
vaste bodem boven zand

net genoeg begaanbaar
om gedierte niet te plagen

aandachtig je te wagen
aan een vreemde overtocht.

ONS VLOT

Wat wij hier bouwen is drijvend
vlot op onderaards gedrang

de vaart die ons stuwt is traag
als lava verzensgend

wat vormt van deze kracht
de koers op alle dure instrumenten?

RUIMTELIJK

Elk gebaar bijvoorbeeld
dat ik brood bak nu
en kijk in de spiegel
die vraagt om begrip

de onvermoede appel
die het kind verleidt tot
een vlucht met zijn
nachtlier naar sterren

het denken aan niets dat
deelneemt aan schepping
in de vorm van een huis
dat beweegt door het al.

BEKENDMAKING

Niets raakt ooit af
wat nooit werd begonnen

eindeeloos spoor zonder aanvang
zegt het lachend levensoord.

GROEI

Jouw zijn is levensvatbaar nu
als haargroei in een huid
van voorval goed doorbloed
met spraakzame onwil.

AANMAAK

Gaat jou dit nooit vervelen
dat ik steeds weer
terugkeer hier als ik

niet wist hoe ruim
jij behuisd bent
had ik niet durven

kloppen op de houten
grendel zeg me
je prijs voor onderdak

ik ben in staat
de vloer te likken om
een viekke loos verblijf.

ANDERS

Meer zal er nooit zijn
minder was er niet

zorg dat het blijft zo
dan wordt alles anders.

ZOALS

Ik eerzame nietsnut zit vaak
zoals nu in mijn eenje te niksen

er zingen vogels
matten worden geklopt.

STIP

Elk moment te kunnen spreken
over wat ons aangaat nu

zingend van de lege vlakke
waar een mateloze stip zich roert

het willen opgaan dan
in dit alles uitien.

ZELFPORTRET

Wat wil hij nu hij tachtig is en
zijn hoofd niet meer kan keren

elke indruk die men opdoet
brengt steeds weer eigen maaksel

en alle dingen die je ziet
je ziet ze niet maar denkt ze

het geluid zal hij zijn
van de thee die men schenkt.

BEZWERING

Veel is afgezworen
op gronden onthecht

om zuiver te zien
wat groeit bij gebrek

rest niets dan
een enkele vraag

om hele ontplooiing
van ware gebeurtenis

wacht ergens een
rake klap.

BEREIDHEID

Eenmaal moet ik echt gaan
wil ik zeker weten dat

wij altijd zijn vertrokken
al naar dit ene doel

en niets ons kan verrijken
waar in vreemde drukte

eenzaamheid zal zijn
dan eigenlijke vrede.

GETROFFEN

WAARDEN

Over hechte waarden
sprak ik in glazen leernte

maar gaandeweg bleek dit
verblijf al tellenlang gewijzigd

waarom leert men ons spreken als
mond op mond naar voorbeeld praat

als van mens tot mens dit hart
niet verder komt dan kuchen.

GODINNENGROND

Zij die hier hurkt
is niet iemand
die handen gebruikt

haar vingers
beroeren het zegel
van aarde

tot heilige dorst
die nooit minder dan
eeuwigheid stilt.

GEGEVEN

Aan de voorraadschuren rond het huis
hangen gerangschikt vele tuigen

op de onbebouwde akker treedt
glanzend zwart een kraai.

MEE MAKEN

Wiegend in de halmen
hoor ik trommels naderen
op overvolle aders

statisch stappen zevenhonderd
lichtmatrozen in strak gelid
door mijn vermoede ogen

moet ik opstaan in hun maat
of zal hun doortocht
blijken overdaad te zijn?

HULP

Zijn hulp bestaat uit levend riet
waardoor de wind kan zingen

van oudsher kiest hij aanplant
die verschoond is van belang

zo laat men groei betijen en
maakt van dracht zijn liefdesgift.

SCHRAAL

Zuigend van de grond af aan
betroekt het vocht de stenen muur
waarlangs werkzame aarde
zich weert in taate groei

een kille wind brengt jachtig
regen die binnenskamers
mij verschraald doet omzien
naar functionele daden

beslotenheid biedt nu
geen lang gevraagde vrede
maar ongemak, de waan
weer eens te zijn verworpen.

KRACHTMETING

Als je mij benadert
geeft mijn oog al maat
aan jouw gedoe

zodra jij toeslaat
kan ik niet sterker zijn
dan staande

ik ken jou niet vooraf
je kunt van steen zijn
of van invloed altijd

zal ik alles geven
om te weren
wat ons deert

te wenden wat
uit onmacht zich
van mij heeft afgekeerd.

WARMTEZANGEN

VONK

Deze kou
knarst alles bloot

mijn hart verlangst
naar jou.

OUDER

Mijn kinderen zijn niet meer van mij
ik heb hen helpen lopen

vanmorgen gingen zij besneeuwd op pad
en lachten om de schoonheid van de vlokken.

DIERLIJK

Deze wezens zijn sterk gebouwd
over strenge vorst geen woord

hoor mij
afgunstig kwaken.

OPENINGEN

HUID

Hoe anderen elkaar verblijden nu
met hun bereidheid tot vereende tederheid

zijn zij op dit moment gezegd
in een toegewijd gebaar van hand die

nauwbewogen zegt hoe eindeloos verfijnd
wij leven met een even open ander

iemand die niets meer zoekt in dit raken
dan de milde huid van liefde's eenvoud.

WERKZAAM

De hond scharrelt
rond het erf

en kijkt naar wie
hier hout zaagt.

SYSTEMANALYSE

Kinderlijk de wens
naar vrijheid

bekocht te zien
met code.

GEDWONGEN ONDERHOUD

AARDS

Oude woning
van kinds af aan vergroeid
tot dagend avontuur

om iedere hoek
een nieuwe geur voor
dit huidloze wezen.

BEWEEGREDEN

De weerklank van het absolute
maakt jou niet zegsman

van oneffenheid maar leidraad
naar een zuiver sterven.

RECHTSTREKS

Steeds meer onder je hoede
naarmate het hart zijn banden ruimt

steeds minder behouden jouw
meetgrage oproep tot waarheid.

ILLUSOIR

Je denkt er moet een einde
zijn aan periodiek verleden

je zou niet hoeven cirkelen
alvorens voeling zich vertoont

steeds ouwlijker gemaskerd dit
zich eeuwig verjongend droomsel.

TOETS

Juist toets het woord
aan zijn meest volle zelf
verwijs niet naar werkelijkheden

zeg gewoon dit
woord is breekijzer
droom van een werktuig.

EINDELIJK

VOLVOEREN

Het zekere sterven
afgelopen tijd

van ondermijnde doelen
de eindelijke adem

laat zich meesterlijk volvoeren
in dit levend sterfgeval.

HERINNEREND

En hoe ik dagenlang
en hoe wij groeiden
en hoe het eten rook
en hoe de lente kwam

en wat ik wilde
en wie er meeging
en hoevele dromen
en waar de tijd blijft

of zij soms weg is
en of wij samen
en of de nacht valt
en of iets ooit duurt.

ARMOEDE

De diepste drang is
armoe

noem de dood je duurste
lichaam.

TUSSENTIJD

1.

Iets benaderen zonder
het te hoeven bereiken
mompelt de oude man met
de vensterbank in zijn rug

in de tuin bij de rozen
staat een bank zonder leuning
waar wij kinderen steeds
weer komen.

2.

In elk vertrek een klok natuurlijk
op de schouw een glazen hengst

's zondags in het voorvertrek neven
met vlaai en borrel in flarden dorpsgesprek

hem werd zowaar een geweer beloofd
jaren bleef hij hoopvol komen.

3.

Het waren vlezig
mensen vroeger
in hun universum
van stro en bier
en dieselmotor
had elke dag
zijn geurige taak

opa die nooit sprak
verdeelde onderling
het werk en
geld en later
zijn bezittingen
toen alles wel
verdiend was

vals ontheemd
werd hij
om laatste rust
verwezen
naar de verlatenheid
waar wij stervelingen
alleen komen.

ONDERLING

DANKBAAR

Al die tijd klinkt het terecht
is zijn hart nog niet ontkoken

dus wacht zij uitdagend
hoe de vreemdeeling

dank zegt om het prille licht
in zijn zojuist doorgrondte engte.

GEVOERD

Zij treft mij met haar eenvoud
in mijn goudomrande gondel

ooit zal ik om haar
wanmoed delen in de drift

en handelbaar bezinken
als ontroerd medemens.

STRELEND

Al ben je mooi in elke
wending weer verrassend

en droom ik
van een teder spel

van oog tot oog wil
schoonheid gaan in liefde.

MAG MEN HAAR

Mag men haar bewonderen
mag men haar ogen wegen
haar handen dragen
haar huid en geur nabij zijn

zal men kijken naar haar
en haar goedschiks groeten
zal men namen zingen
wetend dat zij jij heet.

CONFRONTATIE

Sla me mijn wapens
onverhoeds temeer
jij breekt iets

hooggechts in mij
het doorluchtig dromen
wankelt

nu jij eenvoudig opmerkt
hoe ik hier niks heb
te zoeken.

SONOBORÉ

Sonoboré je bent
niet alle steenhars kwijt

er is het gruis nog
een laatste rest vergaansel.

OM NIETS

PROGRAMMA

Om niets
te doen

zul je alles
hebben gedaan.

STAAT

Om niets te hoeven dan
ingaan op dierbaarheid

volgen wij ons
grondigst hunkeren.

WERKWIJZE

Om niets
vruchtbaar.

VORMGEVING

Om niets
vervuld

waar nodeloos
gehavend.

INZET

Om niets aanvaardbaar
welkom te heten
in de hal met lage zetels

geven zij zich weer
als schaduwen
tegen ademende muur

hun zang bereidt
de vlucht van stofdeel
terugkeer naar onsterfelijkheid.

MOTIEF

Om niets bewogen
betrad hij de blauwe velden

vervormd door de geur
van lavendelkledij

tot de nacht verstomde
alle teken

en de wind zond
zijn geurloze draagbaar.

OBSERVATIE

Om niets hunkeren
brengt sterven nabij.

BEELDEN TUIN

UITWERKING

Om niets de warmte
van een hand

het dansen der
impulsen

huppende mussen
rond brood

om niets geboren
levensgangers

genietend
van dit al.

DE BOODSCHAPPER

Gehavende kaak langs zij
speeksel niet maar regen

uit vleesloze lippen
en afgedankte klauw

klinkt sterveling
ik hou van jou.

STRONK

Oprecht of rechtgeaard is roestige
opdracht voor weerbarstig hout

balancerend in woelige voortgang
wordt toeverlaat gezocht bij aarde

onder lichtgevoelig commentaar
adelt zich een alvormige voet.

HET RUIME OOG

Geen aanvang
natte draad bindt vlies
aan vlees en kas en

diepgang
in eeuwenlang verpozen
nauwgezet loutering ontwaard.

TWEE HANDEN

Handen schenken lijf
van zich uitende geest
een hartgrondig tastend
herkenningspatroon.

UITERLIJK

Gruwel van klater stopverf
in je neus het ene oog

stuurt praal omhoog
terwijl het ander scheelt

van opmaak alle uiting hier
versteedt zich aan besef

dat die verdomde aders
roerend zichtbaar blijven kloppen.

Niet als spijs voor hongrigen
maar uit weids geheim

dit naakt
in edelsteen.

1.

Als ik nu jij ga zeggen
wil ik jou zien

stem
in mijn adem

oog
voor mijn wereld

hand
van mijn lief.

2.

Hoe ken ik jou dan
dat jij deelt

steeds sterker stralend
zijnsbesef.

O P G A A N

3 .

Zo mooi
hoe jij mij

voert met
ruimte.

4 .

Jou navoelen is niet
uit gemis of ten geschenke

maar om de vreemde
namen te leren lezen

die verwijlen onder
onze omgang.

ONGEKEND HUNKEREN

HUNKEREN

In dagen van voedzame stilte
bloeit haar ongevormde geest
op volle lentekracht

haar jeugd neemt me de adem
leven is door licht bewogen liefde
en alles koestert zich hierin

dit hunkeren doet geen pijn
voor wie deelt steeds dorstiger
haar vuur-ontgonnen herkomst.

VISIE OP HAAR SCHOONHEID

Levenslust in sterrenglans
en glimlach van verlichting
zo ontstaat een pukkeetje

kijk iemand danst onwennig
om de dag dat god haar
vol vertrouwen licht gaf.

HAAR WEZEN

Ordeboos lijkt haar wezen
maar dagelijks voedt zij
zich met eenheid

dan fonkert het juweel
waaruit haar ogen zingen
wentellieren van geluk

o zij behoort aan niemand
maar ieder lijden wordt geleest
ook de onverwachteste wanen

ontneemt zij zacht hun werking
opdat elke vermeende eigenaar
zich ongemerkt gewonnen geeft.

VERSCHIJSSELEN

Vóór de visie
hoe weinig gedreven
blijft elke plant een bijproduct

tijdens de wenteling
ontsloten de stroom
worden alle bomen melkweg

na aankomst
gestaag overschrijdend
gustst sap door allemans oog.

WORDING

Het vage bed dat ons ontving
kent vele vormen van
ontwijken alles argwaan

gekneveld zoek je
zegening in nachtzoen
omzichtig

maar goed er groeit
iets wordt genoemd
hoe kenbaar wil je zijn

uit niets
treedt iemand aan
die jou weet tijdloos

broos wennen aan
het onbekende maakt
ons telkens anders

geen keus op vreemd
terrein vraagt ieder
keerpunt eenvoudig

'Als alle leven groeien is
heer toon ons dan
de richting' zingt het

waarop een blauwe wolk of
was het toch de oude steen
zich lachend geeft:

Er heerse eendracht
rusten in je kern is
wild bewogen worden.'

HET ENE

Het ene heerst
over leven en dood
het bindt wat opgaat
lost wat scheidt

het ene vervormt alle vormen
ook ik word zo herschape van
het ene zijn wij kind en verwekker
buiklank grondtoon hemelzang

het ene laat zich niet bevragen
door wie innigst wordt verwoord
geef je over en wees stil
verga krachtig.

KRAAIEROEP

Door de ochtendnevel
kraast een kraai

onverbiddeijk
dit leven.

DIERBAAR

Het goede morgen zeggen
liefste mis ik wel het meest
nu wij het licht alleen begroeten

uit nachtzang wenken ije handen
ons de dag in als drijfzand
beadem jij mijn geest.

LIEFDE'S OPDRACHT

AVONDLIJKE LANDWEG

Niets dat zo de ruimte vult
niets waarin ik zozeer oplos
als de aanblik van jouw wezen
de warme werking van je huid
in smetteloze tast

geen taal die onze klank spreekt
geen kunst mengt zulke kleuren
en geleerde noch handelaar
bevroedt de grenzeloze rijkdom
van geurgeheim

GROET

Is dit niet juist
wat wij delen pure
leerschool van pijn

wetend dat
liefde waart door
onze minste vormen.

niemand heeft hier weet behalve
ongeboren engelen
verwaarloosde speelgoedbeesten
en vreemde korenkabouters die allen
zich tegoed doen aan ons dansen

welkom of vaarwel hier
laat alles vreugde zijn
om liefde die vrouwen schenkt
om vrijheid die de harten loutert
het ene licht dat allen aldoor laaft.

KOMST

Als de nacht gevallen is
verschijnt aan de horizon
het godenkind

haar glimlach tilt zich
in mijn armen
ongekend

word ik onbekend
volstrekt

onkenbaar uit haar schoot

klimkt

blijven zal ik niet
mijn buik weigert te wenen

lichtend nachtgoud doet haar
uitgeleide
voorgoed godenkind

naar oord van aanvang
en ik sprakeloos
leer onbestemd verwijlen.

OCHTENDLIED

De heer zo groot schiept droom en daad
en wekt ook mij tot leven
al is bloeiwijs van zijn wens
en stroomt in louter geven

lijf geschonken schenk ik u
dit weefsel dienstbaar aan wat dringt
verwaarloosd reikt mijn hartsoog u
zijn schamelste verbijstering

huis gewijd ik loof het u
als oord van licht en kleur en zang
werk ontvangen bied ik u
als gift voor allemans belang

lief ontmoet leen ik van u
in vreugdevol vereren terwij
michter vult uw eigenheid
mijn bodemloos ontberen

zo vestig ik mij in uw aandacht
adem in dit ene licht
waar hart en geest ontwaren leeg
uw levend aangezicht.

VREUGDES AANVANG

Ik koester jouw juwelen hart
je reine huid die pracht spreidt
warmte in je gouden handen
zegen zegen van je stem

bedank elk onbetreden pad
het zonlicht in ons groeien
vogelvriendenvreugdebrengrers
heel gods weidse ademruim

hier opent zich mijn levenslust
voor ieder kwetsbaar wezen
ten diepste delend in dit schoons
wens ik mij prijsgegeven.

DELEN

Liefde vraagt liefste
om niets anders
haar gulheid schenkt
ons overgave

vervuld ben ik
niets liever
dan uitzichtloos
ontheemd in jou.

NESTDAUW

WATERVAL

Twee druppels vallend
tot beleving gespleten water
flonkeren wij
de lome stroom tegemoet.

BEGIN

Elk begin is puur geschenk maar dit
ontstaan is zegen zonder voorbehoud
in jouw verblijf huist zoveel schoonheid
dat ik verga van overvloed
zie de ochtend loutert met zijn dauw
de plek waar wij ons raakten
ik hoor lief hoe het koffiekopje
neuriet in jouw vingers.

RITUEEL

Heilig lijf in overgave streelt
slaap haar huid tot lozang
een okselkus tilt ons weefsel
gewichtloos hemelwaarts.

KRACHT

Hart dat lofzingt
stemt uit eenheid
oog neemt waar
en weet zich zicht
hand die trilt
van overgave
is gods adem
in jouw licht.

L E E F B R O N

W O N D E R L I J K

Werking stamt recht van de bron
alles trilt in vloed van kracht

verbijsterend het onvermogen
jou te delen in die pracht.

S T I L T E

Geur gelost in onmacht
zijnsgehalte nauw verdund

genees jij brandblaar
van ontheemding.

O P D R A C H T

Belang en baat verteerd
liefdesspel te leen

hervat het oude weten
eigenheid begint bij een.

G E S C H I E D E N I S

Bevestigd beminde bewonderd
jij vorstin

ontslagen ontmand ontdaan
ik godsgezant

vergeten verschoond verlicht
wij kinderen.

LESLY'S LOF

Zij zag liefde al in de wijze
waarop een auto kwam
op tafel geurde de salade
uit haar keuken zacht naar leed
wij brachten haar een lied
in fraai gesmede samenzang maar
als een vlienderende bruidsfedracht
beweende zij haar droom.

INWIJDING

Volmaakt hemels vreugdevol
en onaantastbaar echt
een is wat wij waren
en altijd zullen zijn
neem mij af
jouw proeve van ontbinding
geen demon zal mij vinden
geen mens die me misleidt
bereid ben ik uit onmacht
op te gaan in ondergang
want een is wat wij waren
en altijd zullen zijn.

GEDAANTE

Indachtig de stem van steen
daal ik in de warme adem
doorstraald van hemellicht

als de oever mij ontvalt
gaat in levend wiegkleed
het ene lichaam waden.

VOELING

EENSPRONG

Ik word begroet
als geboren
wat zich dacht
zaaddeel van almacht.

BEVREUGDING

vaders grafscript (14 okt. 1992)

Liefde's lijden
verlost
van overdaad

bevrijd
verwijt de ziel
in vrede.

AANSPRAAK

De aarzeling om u te zeggen
zet me op een bezeten spoor
van verlangen naar helder zicht

in het ene overvloedige wonder
dat ik voldoende wil leren missen
om u te mogen spreken als

schenker van de eerste adem
denker van de werelddroom heer
die voelbaar woelt in dit vruchteloos dolen.

WENTELDANS

Zeldzame lachbekdolfijn
duikt golft wentelt
rond de dwelm
van haar wezen

waar liefde's monding
links hem noodt
stuwt rechts een
zalig ogend licht

alles overschreden nu
pareit blindelings
hij midden in haar
warme waterschap.

ZETEL

Zetel vervoert
het lijf in ruste

geest scheidt
klaar gemak

stille zang
van harte ruim

vergeeft
alle gezelschap.

TOESCHIED

Toegang
laat zelfs afscheid toe

liefde voedt ons
jij en ik

ontmoet zijn wij
gelukkig.

MENSEN

Mensen geloven in sprookjes
dromen zijn hun klein heelal

intussen
woedt schepping.

UITZICHT

Na eeuwen afloop
opent zich over de
niet langer bezielde zaal
imposant het schuifdak

hoor de liefdevolle
stem eindelijk
kom je delen engel
het teder verdwijnspeel.

WAKKER

O liefste schoonheid
daagt zo traag

nachtij de wereld
ratelt op objecten

warm welt hierbinnen
zelelelicht jij

wakkert me
tijdloos.

BRONNEKLAAR

God eent de eenzaamheid
van tweedachts weefsel.

GERICHT

EGO

Veruwend, veruwaard, verwijfderd.

LĒERLING

O licht uw wijzing
is mijn dagoog
wonder

ik ontgin de kale akker
breng lijf tot zang
en zie

hoe wellend het hart zich
ontgrenst in wijlen
alles ceert.

GROEI

Geurnijders
woordbrakers
zichtwerpers
ruimtenemers
denkslaven
hartsnomaden
blindgangers

schulddeiger
zelfzoeker
vuillediger
bandknoper
ademzuiger
stilstaander

gewaarwording
klankbodem
groeibed
lichtval
zaad

deelname
ontvangst
overgave
barst.

INSPIRATIE

Herwaarts
naar onteinding.

HOEKJE

Elk van ons richt zielsveel
zonnesteen hemelpoort vuurbron

zich op thuiskomst liefdevol
gemak vervoering kosmische kriebel

ergens in een hoekje
ogendauw vingerrank leefgeur

heradem jij vlinder
in mijn ragfijnste regen.

RICHTING

Steeds keek ik uit
schichtig bestaan

wat doe je nu
mezelf zien.

SPELSEL

DE KAART

Breek wering
van de stenen muur
negeer historisch restant

verken de ruwe grond
waaronder eeuwenoud
ijs steeds stuwt ongewis

aan de oever tref je naast
de blinde arend een oude man
wiens blik de einder tast

groet de vogel nauwgezet
zijn schreeuw zal jou dag in
dag uit bezielen let op

vraagt de oude om bevrijding
haal dan het vermeende
mes uit zijn rug

verwelijkijkt vind jij je kracht
niets kan jou weerhouden
niemand jou ontzien

voortaan trekt de oversteek
hoor hoe nieuw het ijs al kraakt
nu jou de bedoeling grijpt.

DE DROOM

Ontstoflijking is feit
wij zinderen tekens

onderling
onzezelve delend

uit voorraden
genegenheid

teren wij
wereldvreemd.

DE BEHUIZING

Vormvaste geborgenheid
elk moment beschikbaar
metselt zich tijdsteen

maar zwart de steen
laat sprakeeloos
de uren wachten

achter de zielepoort
schalt wonderlijk
een woordvogel

je glimlacht maar vóór
de drempel al weet je
de vogel of ik.

DE ZOEKTOCHT

Ik ken vele woningen
maar zij gedijen niet op visie
al staan er bloemen graag
ook in de grond

uitbundig geurend leiden
zij bewoners herwaarts
voor een drankje bij
honderduit geprevel

opdat ooit verinnerlijkt
de zinnendans trekt
spiraalgewijs het brandpunt
in van alle zijn

waar ontlading van het
bijstere vuur
ons teugsgewijs alsnog
animeert.

HET GEVECHT

Slagzin klankwelwim nee
het spel sommeert
heiliger schakels

ontnuchtering
werkt vervoerend

vanwaar bewogen waarheen
bewegend wat voor wie
beweegt beweging

wees ontvankelijk
wacht niet

voorbij het hulpeloos gekrijs
ruisen je wapens vaardig
richting het doemen

van jouw laatste
staat van ontbinding.

DE OPDRACHT

Eeuwenoud gegrift
in de granieten hellingen

goudhart hoelang nog
moeten wij je missen

gun de reuzen een licht
humeur minnaar

hun gefluister schenkt jou
je geheime tred.

DE DANS

Onwennig dit spel met onbekende
partner werpt je voort in
afzien van houvast

beweging schiept handen
streling schiept zich hart in lichte
teloorgang verloopt alles ten beste

zo deint de cirkel
inwaarts en bodemloos
verdwijnt het zicht

vreemdsoortige toverzang begeleidt
het wrang ritueel van zulk mensbeeld
wolkpoeder stremt ons bloed

tot klinkende reidans van
voelen en dragen en denken en doen
wat niemand kon vermoeden

dat zulk ontgaan bestaan
steeds verslavender
gaat boeien.

DE PYRAMIDE

Schuif aan in de onderste rij
gezag verrijkt zich niet

gebruik door derden
is gewenst

horden geesten popelen
de bouw te bevolken

hoor hun fluisteringen
galmen

vroeger droeg jij naam
informant

nu sier je schoorvoetend
de tombe

en transformeert
ieder teken.

DE BEVRIJDING

Van binnenuit
golft hartezang.

TIJDDZANG

GLIUVLUCHT

*Jij: voordat we deze reis ondernemen,
moet je mij tot leven zingen.
Ik: beloof me dat ik sterren mag
alvorens wij op weg gaan.*

JIJ

Geen dag dat ik je niet gedenk
steeds zoekt huid huid ten prooi
maar raakt het hart onbeantwoord

dus adem ik me los in luchtklank
en dank god dat jij je mededeelt
in goudgeur steevast ongevraagd.

GEDOGEN

Blik weg van vooruitzicht
loze rechten op wat werd

in wat jij bent en baart
zich altijd nestelt

Kracht die spijjtend ons
vereent tot leeflicht

gedoog kind dat
moeizaam zo zichzelf kent

niets wordt hier gedeeld
dat niet delend thuishoort.

TELEGRAM

Jij die snel en ver je ankers werpt
ontstemde serenades zingt de zee

zeg of dit ademwaken jou ontbindt
van de niet te stelpen stroom

die roeiers machteloos laat sterven
hun hart niet in het reine.

OVERVLOED

Jou lossen is me vestigen centraler
waar asrotatie het sterkst vibreert
manoeuvreert dit stille zinken zich
tot steevast feestend werkverkeer.

T E R Z A K E

HIËRARCHIE

Het is niet anders het
universum laat zich niet verlakken
sla dus pennen in de grond
en bid om koord opdat
de stem ontbroken zich hore

zo groot kan geen mond zijn
keelgat borst of torso
voorbeldig dient klank geleid
draagkracht gekoesterd
want leegte wil jou nodigen

naar waakzang
reiken mijjarden vingers
de ene geest weet zich gekend
niemand zal wenen
roerloos gericht.

GRONDEN

AARDESEL

Betraan de mens
verloren waan

leven sticht niet
het stelt lijdend

vast hoe
dood gelukt.

DOCUMENTATIE

Blijk is beweging
van geest alles

staat van eigenheid
ongrijpbaar vast.

IK BEN

Twee zelvez ondenkbaar
het ene te geef

links rechts verzonnen
niets dat ik ben.

BEGIN

Vormloos veld
stuurt het hart een

zich niet herinnerend
lijf ten grave.

ONDERICHT

Rijkdom heerst in eenheid
kleurt alles doorleefd

wat wint uit dodendom
zich innerlijk gelaat.

NOODZAAK

Vreemd onafwendbaar
zo dichtbij

te zijn
wat niet bestaat.

STROOM

Wat is er aan de hand
het hart bloedt niet te stelpen

waan inkeer
stuwt stroomopwaarts

steeds dodelijker doorwaden
van al maar kalmer

al maar kalmer
kracht.

BEKRACHTIGD

Zodanigheid in stof
schept vreemde vulling

vuur van afkomst
geen steenkool geen as

willoos geef vonkvast gehoor ik
spraakzaam verterend droomsel.

BESTEMD

Gewoonte stokt zodra het doek licht
ligt hartceel bloot aan viering en verval

alle stervelingen zuchten een lied
dat eindigt in hun geest.

BEZEGELD

Veelzijdige steen
langdurig kantelend
geeft dodelijk precies
de grondtoon voor leven

vorm na vorm
ontslaapt stemhebbend
stil mint het oog
de vage drek

veelzijdige steen
langdurig kantelend
geeft eenmaal doorleefd
zels kadavers gezag.

BEOOGD LAND

GELIJDENIS

Geest noch lichaam
raakt een laag uitheems
het hart voorzichtig

zonder maatregelen
moedig dus verheft het
zich in erbarmen

na eeuwen verankering
tijdig vertrokken nu
spreekt de wind

er is geen andere keus
voor een tocht die gewillig
door lijden leidt

er is geen andere kant
en geen stroom die de dood
overschrijdt

er is geen andere kracht
dan het zelf waarin alles zich
zelfloos bevrijdt.

ROEPING

Ontwaak uit bermbestaan
word wandelaar kies
koers naar heilig water

oceaan geweldenaar
draagt goedgeleumd in klankboot
jouw leven als een oeverlied

navigeer hoofd hart en ziel
tot heelaal in elke
cel die luistert

aan de open einder
verwelkomt wilde vegetatie een
ooit geordend innerlijk.

RUSTPLAATS

O liefdevol woeden
reinig van moeïenis.

SLAAP

Aan het einde van
de droom rijst godsbewijs
door zinnewaas baant
lichthart zich leven
alle porie ademt onschuld
nog zoeken wimpers vereffening.

WERK

Met dezelfde nietige
steen in de hand
naar eenzelfde vage
plek in het huis
voor hetzelfde karig
loon van de baas
elke ochtend
mens na mens in functie
met eenzelfde vreemde
geur om het hart.

GEESTVERWANTEN

Gedrochten van zin gegeven
vlees vecht of vrijt
men zich beeldend
het gezag tracht moeizaam
te bepalen wie of
waar hier dader is
naamloos
trekt godsvrucht
door vaandel en val.

BUITENLEVEN

Wat lange tijd wachtte en zocht
naar verblijf ging spoorloos
teniet in het droomdal
langs glooiing klinkt weerloos
de aanzet tot lied van een zanger
die wandelt in afloop.

AAN ONS

Je gaat op weg
al ontgaat ons hoe

elk weldra ontwaakt
in helle waan

tastend naar licht
zingt niets

toch duisterder
dan liefde.

VREDESKUNST

*Het niet vergeeten van de ene bron
is de sleutel tot dit alles.*

(Morthei Ueshiba).

1

Tijd en stof te over
voor een sijtgraag
verhaal aan het venster.

2

Benoem onvrede
in orde van willekeur
nachtlucht perzik pijnlijk
aanwezig herinnerd worden
aan druk belichaamd
alleen zijn.

3

Uitzicht en afweer
biedt nectarvervoording
greep op een zich onthoudend
aanbod van nooit
aan mensengeest bestede
belofte.

4

Daar is woede
en wanhoop werkelijke
onmacht die zelfs oceanen
stomt zo vertrouwd
sijpelt door mijn bodem
lijkvocht.

5

Hoor
geschoolde
angst voor
sloop
na
schande.

6

Inmiddels tovert schoonheid
zo fijnzinnig
voorschot
op het zalig toeven
dat dartelbrein niet anders
kan dan kwijnen.

7

Ziek van
mergwaan
mijdt men
's avonds
helder
maanlicht.

8

Met lege handen
geurig als een kind
stap ik 's ochtends
vroeg de deur uit
het huis heeft nooit
gediend als nu.

9

Vreemde
gloed
moed
in plaats
van
onmacht.

12

Marionetten
van onwetendheid
beleeft de dood
ons vredig
met voorwerp en
betekenis.

10

Het geheim dat bezgelt
maakt ons vaag
gegeven dit
is een feit
waaruit vergeefs
men conclusies trekt.

SLOT

Verblijf in de geest van het gulle
gedenken laat niemand zich
anders dan dansend bezien anders
dan meegaand op deun van verlangen
uit innigst besef dat men binnen
verdwijnt.

11

Waarin resulteert een boom
welke omvang heeft adem
waar begint terugreis
wat zegt zang
waarop wachten
wie leeft.

STIL LEVEN

'Zie je de vis, dan vergeet je het water.'
(Zhuang Zi)

ORIËNTATIE 2

Hoor hoe pijn welt
liefde's innerlijk zegel
tot mens die alles kan.

ORIËNTATIE 1

Laat me heel zacht beginnen
laat ons heel rustig zijn stil
geen fratsen
geen vraag of omzien
ruimte nu
voor blijvende blik.

ORIËNTATIE 3

Zodra wij elkaar doorzien
kan het vanzelf spreken
dat geen herinnering verschijnt
aan wat ontdaan is
van zieke woord voor woord
bevallige woeker.

WIJDING 1

Ongerepte ruimte
die niet krimpt
van angst niet
barst van doelen

niet ontspant
of zich vermoeit
geen gemis en
niets aanwezig is

dat waan wekt
niets verschijnt
dat aantrekt
of verdwijnt.

WIJDING 2

Hoe ijer de zang
hoe ruimer het hart
hoe feller de branding.

AFDRACHT 1

Opdracht
onder alle omstandigheden
gaat het ene schuil
nee omgekeerd

hemelse zang
sticht vele koren maar
in de stilte van het hart
klinkt ieder lied af.

AFDRACHT 2

Verstevig de rem
op aandrang van onzin

in magistrale grot verhoort
spiraalschelp elk verlangen

zalig mandaat van eenheid
intern ontkondigd.

AFDRACHT 3

Niet beter
kun je ontwaken
in het feit

dat leven
volledig zichzelf
verklaart

dan door
alle uiting grondigst
te delen.

OVERGAVE 1

Wat mis ik u
zachte hand
glimlach schoot

onbestemd
blijft leven
wartaal

voed mij
opdat ik voorgoed
verstom.

AFDRACHT 4

De oude wet kent geen certificaten
en ieder oordeel klutskleunt

heerlijk doelloos kiest de vogel
bes en tak en koerst op

veelvormig ervaren erevlucht door
het alwetend moederlijk oog.

OVERGAVE 2

Schromeloos beroep ik me op
onmacht aandrang ruk en willelje

zo talend naar de warme haard
die vreemd genoeg ik bezit

o liefde draag me op aan
uw innigst laten.

OVERGAVE 3

Vlees
vreemde adem
woord
laatste traan
denken
stollend bloed.

WETMATIG 1

Goud in de haven
lading op het schip
gezang uit het ruim.

WETMATIG 2

De kudde in zicht
het beest dwaalt af
de jager legt aan.

OVERGAVE 4

Schoonheid vlamt in ons geadeld
wat weigert onderdaan hier dienst
één blik al maakt hem nodeloos.

WETMATIG 3

Het denken aan geluk
het zoeken van allen
het wekken tot leven.

WETMATIG 4

Stuk van een toestel
werk voor de vakman
rust in de tent.

WETMATIG 7

De weg zo lang
het lijf zo koud
de stem zo iel.

WETMATIG 5

Zo, kom je nog
waar blijf je nu
wat kan er mis.

WETMATIG 8

Er kan jou slechts
doen delen adem
wat leeft in mij.

WETMATIG 6

Avonden waarin verhalen rondgaan
honden geborgen onder spantbalk
laat ademend vermoede gasten.

WETMATIG 9

Licht uit alle kieren
zo zijn wij echt thuis
nooit tastend naar sluitsel.

LERINGEN

LERING 2

Morihei Ueshiba Osensei

LERING 1

Shunryu Suzuki Roshi

Dichterbij
kom dichterbij
je hebt geen leven gehad
geen reis gemaakt

eerlijk
wees eerlijker
elk probleem maakt wijs
weet wat jij bent

ontspan
ontspan met mij
wees blij ook stilaan
dood te gaan.

Moet deze ouwe
nog ontploffen
of sta jij
zelf je mannetje

laat me toch
in lichtland huizend
dagnust slaan
uit strijdebed

opdat de rode avondluwte
haar kosmische voeding
schenken kan
met atomair gemak.

LERING 3

Dharmamaster Ji Kwang

Bedenk
een juiste vraag
leidt
naar de kern

het vuur
rijst
door de schacht
naar vrijheid

oceaan en strand
tot
kristal
versteend.

LERING 4

Sri Ramakrishna

Nectar
verzadigt
de jonge
geest

zang
en dans
verlichtende
nachten

dwaas
slurpen wij
gods
eenvoud.

LERING 5

Swami Ramdas

Uitgekiend
richt de wereld
zich rekenend
te gronde

neem ontslag
en levensles bij
liploze zangers
van overvloed

wellicht giechelt
jouw laatste leraar dat
het niets bijzonders is
de zon te zien.

LERING 6

Ramana Maharshi

Iemand neemt
gehoorzaam
bezit
van het geborchte

waken droom slaap
alles
valt betrouwbaar
uit elkaar

is
geluk iets
dat
komt en gaat?

1.

De weg
van woorden

blootsvoets
naar binnen.

2.

Hier leeft alles
vleesloos

stil
onze namen.

3 .

Onbelogen
opent zich het
zegel
van achterzang.

4 .

Op dit punt dwingt
de klap
door alle vezel koers
van herkomst

voel het hart
is niets dan zang
adem adem
eenvoud

wees dienaar dus
werk aan vrede
werk
in vrede.

5 .

De dag is mij
eeuwig ik offer er
de stem
die alles hoort
ruimte
mijn meester
vormloos
ontpunt hij mij

luister

niets dien je
zegt hij
dan luisteren.

6 .

Leedkever vreet gebeente
opdat kale blaaspip ik
tril in leegte's kracht.

7.

Gemaand de wereld
als valstrik te mijden

liever de bodem
van liefde begaan

totdat de bloem
verrijst in wat jij bent

de brics die zich verspreidt
nu leven rijpt.

EXPRESSIE

VRIJ DUIDELIJK

Een speciaal proces verwachten
we niet in de dagelijkse heiligheid
van het duurzame scheppen dat ons
elk moment doet barsten

een speciaal mens willen zijn als
slot van de kinddroom schenkt ons
heilloze aanzet tot aandoenlijk
vieren van misverstand

een speciaal verhaal vertellen
doet blindgangers koersen naar
de altijd aanwezige opening
waarin alles verdwijnt.

KRACHT

Bron die alle vuur voedt
verbergt zich in mijn lichaam
adem is haar lieflijk serum
aandrang haar gezag

het vele lijkt van haar los te staan
vonken doven zienderogen
maar ergens smelt van binnen
al wat huid heet tot het ene

beleven waarvan eeuw op eeuw
zij wist dat jouw meesterlijkheid
hierop wachtte en jij
je verheugend nooit stierf.

OMSLAG

Eerst sprong ik woest
maar roerde niets

nu kneedt mij teer
de wilde branding.

UITDUNNING

Het heilig zonnezand verdeelt
de karmaslak

adem tovert zich voort in
dunste werking

almaar ontvormend nadert
dharmavuur.

SNEEUWBOOM

De sneeuwboom sprenkelt geluk
ik weet niet wat me overkomt

deze lentedag verwacht hij mij
natuurlijk zijn zoveelste blaadje

geurigheid, lichtspel, ruimtelijke
kracht laat zich raden maar

raken nooit de bergguggen huid
van het pad dat hij baant.

KARMAKNOOP

Verbaasd zien
hoe het leven zich verhit
tot een ik

de teugels aantrekt
kanalen graaft
zich grondvest

in leegte
verdampt tot beeldwang
ontrent vuur.

DHARMAGEUR

Het is zo makkelijk gezegd
goudgeur maar
je wordt erdoor belichaamd

via de vergankelijke schimmels
van een pulpkartonnen
illusiebastion

aan het einde
van de dampende voorraad
beelden slechts.

BINDING

Gebonden
waart illusie
door alle liefde

ontbonden
wekt kracht zich
innerlijk

verbonden
is er niets
dat jij niet bent.

KRAAI

De oude kraai zingt almaar
van leven kraast waarheid
zich in mijn ziel.

HANDEL

Nu levend wonder
rap verkwanseld eerst
om schijn en misverstand

zich mysterieus uit
als eigen zelf stopt
heel de wereldhandel

zelfs de stapvoetse
armoezaaier schenkt zich
vergeefs.

POTENTIEEL

Ruisende bladeren
in verwerklijkingswind

de oude dharmaboorn
weet zich geen raad

met de sperwer in het hart
van alle wijze wandelaars.

HELDER

De heuvels deinen
fraai bedrieglijk
verraderlijk ongeboren
lokt dit dwaalland

maar ruwe geur
van hooi en mest
brengt elke lamzak
teder thuis

bedriegers weten
uit ervaring hoe
verdwaald zij waren
ooit in eigen geest.

VURIG

Alles aanwezig en
niets meer is nodig
zegt het makke brein

maar storm na storm
wekt steeds vuriger
wensjuweel.

SAMADHI

Kusten glijden uit beeld
branding wenkt weidser deinen
dieper leunen dan voorheen

ik zink in getij
word weerloos water

het stugste slijk nog
doet dit belevingsjuweel
in vezelvuur ontvlammen.

UITZICHT

Lijdend aan de conceptomanie
van wanen koortsen delirium
bestendigt medicijn de ziekte

blijkt beeldvorming te pijnlijk
keer weg dan van dat raam en
onderzoek verte's aanvang

eenmaal vervuld dit lijf
van ruimte sprankelt
venster na venster.

DOODLOZE VOGEL

Van hoog naar laag
van links naar rechts
ontmoet mijn vleugel
menselijke tred maar

altijd op het laatste
punt verruimt het al
roerloos en geruisloos
zich zing

hoe natte kluut me draagt
ijskoud water nergens voedt
vracht verdurd tot lucht

tot heimelijk teken
van wondv/ees in de zij
mijn geliefde vilde mij.

LOF DER ZACHTHEID

Staart baard harig gepraat
alles is overschot
gemekker uit onmacht

de wereld een schiettent
waar zonder vergunning
dure kogels ik vuur

maar kogels zijn kralen
een voor een
oefenend

ziet zelfs mijn oog
hoe met elk schot
ik lijd.

VLAMMENDE ZIENSTER

Mijn naam zegt niets
dan te verwachten mens zijn

dus smelt het lijf naar waar
hitte danst van binnen

vlammend onthulle zich
ons vredig oog

opdat de laatste
druppel moge drogen.

ZANLIJF

Vormloos is ons lichaam
heerlijk tastbaar verblijf
voor vrije hunkeraars

in de kosmische schoot
verteren restjes zwaarte
tot werkzaam smeltsel

geproefd hier
heerst het ene
dat ieder zich wenst

gepend hier
drentelt houvast
loom van beleving

gezien hier
in dit zaig licht
uit intiemste adem

deint
huid en handeling
van een immens korrelhart.

ONTVLAMMING

RONDZANG

Vuur zingt een
een schept vorm
vorm slaat dood
dood wekt zelf
zelf is vuur.

VLAM

Maak van vuur
geen beeld
vlam
die je bent.

ONDING

Ik onding achteraf
hurk in buffers van constructie
conform de scharrelagenda
van leedvermaak.

SPEL

In de diepte van de vore
loopt een spoor van vuur
werelden dansen langs
beide wanden vol beleving
achter het licht der vlammen
dooft hen een kostbaarder gloed.

ROEP

Wetmatigheid
is de zichtbare blijik
van werkzamer verband
mysterie
de diepere roep
om belichaming ervan

SCHEPPING

Open je armen
het spettert

buschaffeurs
zwaluwnestjes

niets is veilig
voor schepping.

W E R K T E R R E I N

BLOEDBAAN

Je bevindt je
in de bloedbaan
van voedzaam vergaan.

STAFZANG

*De unieke werkelijkheidsbrijs,
zorg dat hij niet in je ogen waait,
je krijgt hem er nauwelijks meer uit.*

(Koanverzameling "Boek van sereniteit")

GERICHTHEID

Van buiten naar buiten
verwarring

van buiten naar binnen
herstel

van binnen naar binnen
thuis

van binnen naar buiten
kracht.

DHARMADRAGER

De monnikskrijger
ademt vlees

leegte en vorm
gedragen dragend.

ALLES GAANDE

Alles gaande in cellen
deinend danst ademkracht
pulserende werking
vereeuwig dit vormgeval

in deze kolking ergens
pruttelen receptloos zelfs
heerlijkste wanen
op onvindbaar vuur.

VRIJHEIDSNET

O grote kracht bewoon mij
zuiver al van ruwe smet

beheer dit huis van harte
vestig er uw vrijheidswet

moge goedheid alom werken
dagelijks de moed versterken

om slaafs geadeld waardig
te vezelen dit vorstennet.

TOEGERUST

Levensliefde is het vlot
hartsliefde het zeildoek
waarheidsliefde
een koersvaste blik.

BEROUW

Er is geen rust in het banale
dat grof speelt zijn spel
met jou eindig je verkramp

er is geen adel in illusie
die verwaand speelt zijn spel
met jou eindig je alleen

er is geen liefde in het lichaam
dat misleid speelt zijn spel
met jou eindig je ontdaan

zie hoe snel het pad jou brengt
tot inzicht en bezinning
wees dankbaar

voel hoe fel het leven jou wekt
met volheid en verdieping
vestig je daar

weet dat het licht van je hart
jou tovert tot ruimte
betreed haar.

SMEKING

Heer help me pure werking
gewaarzijn vanaf nou
in het dieper strijken van uw oog
door man en vrouw.

LICHTJES

Anderen
zien ijdeltuinen

tijd
vangt dromers

lichaam
blijkt leerschool

wijsheid
loopt leeg.

KOAN

Wees niet bang
niks gaat gebeuren

wat waar is
gebeurt allang.

BLOEDEND

UW AARD

U ledigt mij meedogenloos
murw sleept uw mangeltred

her en der onvindbaar mij
verslagen neem ik waar.

UW WIL

Puur beleven wil ik u
laat daarom beelden varen
niets verlang ik dan kracht

puur beleven wil ik u
geruststellende adem
op eenheidswerking wiegend

puur beleven wil ik u
gelost in vliezen gloed
is alles mij goed.

UW TEKEN

Laat me dienaar zijn
eender welke opdracht

poverste tekens
zullen mij bekrachtigen.

UW STEM

Uw macht heeft me bereikt
duister woord is licht ontvangen

in dank zal niets voortaan
dit hart dan klank verlangen.

UW STRIJD

De ver doorgedrongen vijand
laat zijn list niet duiden

maar uw vrediger kreet
heeft geharnast dit krijgerhart.

UW ZANG

Stuur me waar u wenst
strijdloos bewogen

volgzaam vervoerd
onwrikbaar vredig.

UW WAPEN

Het wapen van uw adel
wist te ontmantelen mijn beleg

een vorstelijke blik al
slaat plat elk vals serpent.

UW JUWHEEL

Met bekers vol gezag
nodigt steenvuur ons ter tafel

warm en helder vertrekt
beschonken mens na mens.

UW LIEFDE

Dank is ongepast waar
waarheid nooit stagneert

wat telt nog hoe ik liefheb
als u dit hart begeert?

UW DOMEIN

Korrelocean
verblindend massief

hoe fijner kristal
hoe ruimer de bedding.

UW RUST

Zich oerkracht in
vleesvracht woest
weten is wusten

bewust weet zich
doodloos nooit
liever verwoest.

VELDBEK

GERUSTSTELLING

Ik werd nooit echt gerustgesteld
tot nu dit gezelschap van boeddha's
mij gewichtloos belichaamt.

MAJESTEIT

Stille majesteit van oudste
chaos deint schoorvoetend
zich dit zintuigverhaal
tot bloed en sap gevezelde
kolk van gloedvol vergaan.

VERTROUW

Onder je gebaren
kruipt sap van waarheid
al valt ijdelheid als
dood hout om je heen

onder je woorden
zingt stillere goedheid
al nestelt scherp zanderig
twijfel zich in je keel

onder je bedenkseis
stroomt leven wonderlijk
al oppert blindheid
haar voorspelbaarst bederf.

STABILISATIE

Rusten op de adem
is zakken naar de bron

vele taferele
verre verschijnselen
ontwortelend denken

steeds fijner de trilling
steeds ruimer de cel

onrust angst
onpeilbare dwang
woud van verlangens

rusten op de adem
is zakken naar de bron

zwak en behoeftig
aangetaste leden
uithuizigst bestaan

steeds fijner de trilling
steeds ruimer de cel

beelden als water
vlagen gevoel
waan alle greep

rusten op de adem

is zakken naar de bron

weten van liefde
licht in het hart
bevrijdingsituëel

steeds fijner de trilling
steeds ruimer de cel.

VERTREK

Vroeg of laat
linksom of rechtsom
de deur gaat uit zijn hengsels

geen afscheid
geen ingang gunt
vreemd ons dit voertuig

bewoog levenslang
onwennig immers
leegte jou niet?

UITGEWERVELD

Uitgewerfeld bengel je
iel aan de onderrand
van de karmische trechter
die innig ons dient

aan het einde der tijden
wenken geen opties
alles neigt nederig
richting het vuur

vanouds deint de vulkaan
geduldig vierend
haar heilige massa
met bedwelvende zang

door alles heen ademend
stuwend van werking
verruimend je cellen
en niets blijft hier heel.

BEWERKT

Er is werking
geen verwerking van
processen geen spoor

grote werking slechts
open werking
alles louter werking

als waarnemers
worden wij erdoor
gewaarmerkt

want wie herkent
zich tenzij zicht
openbarend

waarmee vaststaat
hoe zoekers zich
vinden leeg.

BESTAAN

Zakelijk
slaat schrik om je hart
waar snelle schoenen knellen
en de grove loer suist

persoonlijk
kiest elke klant zijn fauteuil
en legt een hard ademende hand
op andermans schouder

menselijk
worden we gewaar
hoe de wind gromt goedaardig
alle ballast huiswaarts.

KOORTS

Bijt je ongeboren stuk
verdwaasde ontvlam

met kracht zo groot
het doel zo nabij
de zalige werking

egozuur smelt tederst
in ziedend dharmavuur.

DUIZEL

Ga zitten
duizelingwekkender
in nabije echtheid

loof het vlees
tover de adem
verwelkom het hart.

ALLES

Onbewogen de wind van
vormloze werking
voedt het pure serumvuur
dat rotting heelt

tot nooit meer te ontbinden
kracht in stuk
voor stuk ontwakende
karkassen.

SERVEREN

Zoals ik kaas en koffie
zo mint dit sterven mij

werking van mysterie
serveert het leven vrij.

SINTELS

BEKOELD

Hoe zou een god
dit lavavlees niet
weten te belichamen

ikloos zijn wij
sintelende voorigang
van koelste vuurbeleving.

HET GOD

Het god is het ene
alles dat voorgoed
ons vervullend zich
nergens ontbreekt.

SINTELEND

Er is voor dit spel
geen voorschrift

val in de schacht
en wek klankkans

je dankt de damp
zijn lichte warmte

je geeft het oog
zijn koele plek.

MEESTERLIJK

Eenheid noemt zich mijn meester
feilloos bespeelt mij zijn hand

onrust en gemis maakt hij
tot jaloerse luisteraars.

HET WERK

Gericht bestemd
wordt werk gemaakt

wervelvragen
bemorsen kluts
en kluns

gericht bestemd
wordt werk gemaakt

steeds trager
zoeken tekens
hun onvindbaar lot

gericht bestemd
wordt werk gemaakt

niemand die de plek
van vuurdans
herkent

gericht bestemd
wordt werk gemaakt

vergeefs grijpt
vlees zijn nieuwste
wanhoop

gericht bestemd

wordt werk gemaakt

ik adem
onthuist najlend
mijn grijze waan

gericht bestemd
wordt werk gemaakt.

ONTWARRING

Met gesloten blik ontwaar je de pose
waarmee jouw oog de wereld opent

onwennig begroet dit hart de deining
die schepselen aan woorden helpt.

HUIS

Verbeten volgt waarheid
haar eerste geur vlees
knaarst van volmaaktheid

niet waarneembaar
vredig draait genierter
in de as

van innerlijke armoe
gul omgeven wijsheid
weet voldoende

het goede kent zich niet
huis zonder duiding
dit levenslied.

HERAUT

Levende dharmā
getekend van godsbestaan
wettigt dodelijk karma
beslecht in vormenwaan.

OORSPRONKELIJK

Als overrijpe appel
laat je je vallen
in vruchtbaarder aard

huid wordt kracht
sap is kracht
merg maakt kracht

in helder licht
bij open wind
uit oudste oorsprong

voed ik bodem
van vele bomen
het bloeiend zaad.

DODENRIJK

Je denkt ik
wil niet dood
je bent het al

je denkt ik zal
niet meegaan maar
je gaat moeten

denk niet zo vreemd
leef liever en kijk
naar jezelf

doorzie wat je droomt
verlies wat je liegt
wen aan de trilling

dit is hoe geblinddoekt
zwerfer wankel
jij je bevrijdt.

ZENHUT

*Hij vernekt
zonder te weten waaraanheen.
(Brief aan de Hebreëën, 11-8)*

STELSEL

Iets verschijnt en krijgt
namen voorzichtig
laat geest intact

want broze wensen
van bestaan in waan
weven huiden

die tijdelijk
kleven uit zucht
naar bevrijding

laat er ruimte leven
om allen te openbaren
stemmig dat

enkel de maan
met haar schijnsel
ons leidt op het pad.

CEL

Wereldgegeven ontheemdt
en bevrijdt in elke nis

van dit kristalnet broedt
een gloeiender oog.

BEZOEKSTER

Sluit de blik en zie
zij huilt om mij

sluit je mond en hoor
zij houdt van mij

sluit je hart en weet
zij woont in mij

sluit je buik en voel
zij zucht in mij

open het lijf en wees
vlees van haar.

THUIS

Thuis in de wereld
is werkelijk niets
vervuld beleeft niemand
het schootgewelf

men reist in onrust
oefent vreemde adem
waarin geen ander
deelt dit niets

stilaan stabiel
wentelt het licht
tot er rondom tolt
celgespuis

laat het binnenlijf
goedheidskathedraal
jou bekeren tot
een al tijd open huis.

L E R A A R

De rouwdienst ten einde
roert hij des te levendiger
de tovertrom

nors brult zijn tong
als de dharmaleeuw zegt
koeltjes wakend

weiger de omweg
beboet het zwartgoud
sus de dwarsheid

en laat een eerstgeborene
bij god zich nooit
misleiden.

B O D H I S A T T V A

In zuivere grote open werking
zwaait deze berg van heilig willen
zijn knoestigste staf.

O M G E V I N G

Lichaamswildernis
zover het oog reikt
vreet adem zich duister

door vormen vóór ik al
wist deze werking
alles aanwezig zo

eeuwig brengt het licht
van schepping vol
lege fantomen

zachtjes thuis
deze iris in de woeste
glans van ongereptheid.

DANK

Behoed en gezegend
vaker dan ik besef
voorzien van dieper
vermogen thuis in
lichter mysterie rijk
aan fijner lichaam
mensen oneindig
liever dan ik besef.

TOETS

Onrustig zwak en
eenzaam drentelt afwezig
de geest zich verbeeldend
wezens in huizen
gezichten en handen zij
verzachten de pijnplek ik
zou er zijn als
zij bestonden maar
zelfs dan misstaat het
te haken naar droomsel
uit het dollemansbed
van vierkant vleesgemak.

VREDE

Onmacht en overmoed
neigt de vlam zijwaarts maar
heilig vuur wenkt dieper

illusies ruimhartig
leveren hun aandrang
achterwaarts retour

goed kan niet beter
wijs zijn wij klaar
vier liefdeskracht maar.

ADVIES

Leraren machtig
de weg maakt hen groot
koester hun woorden
oefen je dood

laat eerlijk bewustzijn
jou helderheid geven
stervend slechts
komt men tot leven.

ZWERVER

Verplaatst raak je ontheemd
- uit last een vreugd
in lust verdriet

ontmoedigd val je stil
- wat nergens deugt
kent vrijheid niet.

OEFENEN

In iekloze stuwung
van adem valt brekebeen
gewiegd door aarde
steeds rauwer in slaap.

MUSEUM

Tanende interesse
achterstallig onderhoud
ontbrekende toekomst

sluiting
van optiemuseum ego
was nooit een optie.

WEG

Het wordt te druk
voor uitleg geen tijd
hier kies een bezem
ontwar je zaligheid.

TRAPGAT

TRAPGAT

In het hok aan de trap
maar dicht bij de haard
laat leven zich vieren
als een zegel ontsloten
weet de wind hier raad
met hersens van stof
uit poortloze waarheid
komt thuis hier je hart.

GEMAK

Laat je beminnen
val stil op de bodem
van gemak is alle moeite
nu jou wentelt
de werkelijkheidsbries
van teder leven die
vuurig werft om overgave
in het hart van haar held.

ACUSTRUCTUUR

Schepping laat zich
puntsgewijs niet duiden
nergens bergt mensenhuid
willekeur zolang
de ene wet zendt
heilzame signalen van
een ongerepte kracht
die ons geneest.

EENHEID

Er is sprake van eenheid
hoe anders laat jij je
raken dan aanwezig als
uit adem en aandacht
oorzaakloos brandend
geheim dat vervoert
van zinnenzwaarte naar
ontregelend licht.

BEWIJS

Bespaar je bewijzen
toon ons liever
hoe waarheid leeft
door in stilte
stem te geven aan
wat elk moment
in jouw verbijstering
het vredigst klinkt.

HANDEN

Velden zijn ruimte van
object volvoerende schepping
vierkant verloren dus
het voorspelbaar bestaan
van snurkende ikreus
die lijflijk verankerd
smacht rond zijn woning
naar wenkende handen.

KRACHT

Oude boeddhaas' gehcim
spektakelt ons glimlachend
om druk bedrog en wacht
op bewust besteed zweet
van wie hen weet te vinden
zodat vanouds bekommerd
zij verbazen hem met
wat nooit iets mag kosten.

ADEL

Goede geboorte blijft
universele moederkoek
van oorsprong zich
tonend tijdloos juweel
dat steeds weer geruststelt
al die sturende denkers
zo dwangmatig bestemmend
hun achterhaald lot.

HART

Vrijwillig geveld
door wijsheidsliefde is
onteigend de bodhisattva
nergens nabijer dan uit
een naadloos hart dat
weefsel bindend en
ademing spreidend
ieders bedoelelen dient.

ONTHULD

*Maar waarom zo moedeeloos,
waarom opstandig?
(Psalm 42)*

2

Op open water
dobbert een boot
omnavolgbaar lichtjes

goedaardig
in wettige diepte
ronkt de draak.

1

De droompoort versperd
keer je je om naar
waar licht valt

gloeipunt in vuurzee
vuurzee in gloeipunt
van ontbinding.

3

Wit vredig
strooit lotuszoon
wijsheidsvezel

serum
uit handen
van teerste kracht.

4

Jacht op trofeeën
onteert de adel
die ons denkt

terecht
maakt mij de weg
tot bezemknecht.

6

Geen teken
van leven nergens
respons

vormloos eender
verbergt zich ergens
hier kracht.

5

In de gedoofde vuurzee
glanst ongerept nog
gloeipunt

kijk recht
in hoe het oog
de draak beweegt.

7

Louter vuur verzacht
dit wenden
richting mensenhart

oprechtheid slechts
maakt ons
vastberaden.

8

Adem
koel maar
noodzakelijk

zie
het ene licht
anders.

9

Laatste omhulsel
licht van gewicht
licht van bedoeling

licht van ontstaan
licht van vergaan
eindig omhulsel.

PULVER

1

Stofgoud kristallicht
het vlees
gedraagt zich niet

wij zijn kracht
die verdiend werd
straf die nooit komt

nabijere liefde
zich ons schenkend
uit zicht.

2

Op klank
de stem komt
van verre

een gast
voor het hart
is het oor

in vezelomgeving
daalt rust
rond het wekkied.

3

Deze vriend die jou
verjaagt wil lang
ons heugen

stijl draag je
het warme zegel
van zijn handdruk

steeds weidser
de glimlach waarmee
hij jou bewandelt.

4

Vreemde beleving
zonder centrum of omtrek
naadloos en randvrij

in werkzame bloei
houdt leven ruimhartig
mij erop na

nergens wordt vrucht
niets geeft geplukt
iets vorm.

5

In ons slaat stuk
het gemaal
van verworvenheid

steeds sneller
weet oorsprong zich
werkzaam

luchtig
dwarrelt behuizing
uit beeld.

6

Vlekkeloos uitgevoerd
het onnaspeurbaar
bevel wekt moed

zonder geringste speling
activeert het
scheppingswerk alles

ongehinderd
verkondigt intiemste adem
haar ordening.

7

Vredeskraft doordringt
weefsel en adem
vorm na vorm

danst ontstaan
vonkend in het vuur
dat nergens niet woedt

neergang zelfs
keert zich dankbaar naar
dit glansjuweel.

8

Werkterrein met open
bodem vrij van
aangevoerde opslag

hier waait de oude
zonnewind mild
strelende schenking

dank laat tranen
een hart dat in onmin
zich teelde.

9

Fijnstof die ons
ademzingt
door mergement

en eeuwig liefdevol
opent ooit elk
eigenwijs sluitsel

laat stervormig reiken
tot in alle universa
dit momentaan wrak.

Een spoorloze wickslag
golft onvermoeibaar
door elk verschijnsel

beleefde warboel
zoekt steeds verloren
naar oude kreten

uit veerdons glinstert
ademdiep
een diamanten oog.

Pas als koortsige eigenwaan
ondraaglijk gaat woeden
slik je grif het medicijn
van overgave

pas als nooit vermoed je
hartsrust vreemd duistert
werf je om toevlucht
bij onvoorwaardelijkheid

pas als valse lokzang
laatste waardigheid beschaamt
mag de bloem van waarheid
zich liefdevol tonen.

WAKE

Vreemde werking trekt ons open
in cellendans van leegte
wordt het oude droomlicht
liefdevol verwerkelijk

in vurig steenoog
vredig onigrensd
trekt vreemde volheid jou open
planetenspuwend hart.

NALATIG

Bewust nalatig maak jij
ongeborene uit ruste stof
de beste gebaren

weke breinen blazen vaag
intussen hun dagelijkse
vulling tot groot gemis

als dolenden zoeken
zij teer onthand een huis
in hardste werking

maar van diamant reeds
is ons bewegen en
nergens valt iets stil.

OCHTENDWENS

De zon scheert kruinen rood
met ochtendlicht

vogelparen vertakken zich
er heerst winterkou

thee bemoedigt de monnik
tot golvend gezang

gesel leven ontward
mijn laatste huid uw liefde in.

WAARHEIDSHART

Als een bloem opent zich
elke ochtend de beoefenaar
voor hemelse braafheid
en aards gebroed

lichtjes smelt de greep als
goed verteert het breinpus
trilt zelfs kristalsteen in kracht
van altijd oudere herkomst

tot korrelwoord
doorspoelde waarheid
dat alle wereld gebaar is
van een verzwegen lijf.

GROM

Enkel werking
niks verwerking
spul na spul is
speelkwartier

leven spoelt
vermenigvuldigd
fijntjes door dit
beeldendier

voor en door
en na detectie
gromt waarheid van
ontploplezier.

BLOEIWIJZEN

Zeven mandalabloemen

ECHTHEID

Ongeboren straal je
stervormig
deinend in het fijnste
glorielicht

schenkt achteloos
wie mindert zicht en
gunt meertaligen hun
droom bewimperd

je leeft puur
ver reikend als een
niet te bergeen lach

ongekend mens
in het laatend heclal
van jouw hart.

GOEDHEID

Zacht maak jij het
steen dat ons omgeeft
als een huid ons
doordringend met adem

zalvend zelfs ruwste
omgang tot
betrouwbare tover
van aandacht

in ieder oog
welt
jouw wijsheidslicht

elke drijfveer
kent
jouw handen.

RUIMTE

Opgenomen in wat
vreemdste vorm was
zichtbaar overvraagd
opent mij dit

naadloos fijne
ondermijnt uiterst vredig
laatste duidelijkheden
omtrent jou

verregaandst
bedrog vereffent
alle doel

voortaan deel ik
zelfs niet ademend
elk aanwezig zijn.

KRACHT

Je suizelt door mijn
fijnste aders
en fluistert in elke nis
mijn naam

oprijzend
uit oude slaap
nijg ik voor de rondgang
van jouw geur

maar wen ons
minzaam
aan je waangeweld

verruim voorgoed
de toegang
tot jouw wenkbrauw.

PRECISIE

Niet waar te nemen
zuiverheid blijft intact
geen vogel vraagt naar
wat hem draagt

stilaan kneden
jouw contouren mij
tot een weids vertrek
van ontademing

er bestaan cellen
die windkracht
tarten

er is een woord dat
lijkt te kunnen
zwijgen.

OVERGAVE

In de diepte
in de breedte
in verste fijnheid
golft je stem

elke vorm komt
voort uit dieper
wenswerk ooit
van verwoording

je bent een zaad
dat nergens
oogst

en nieuwer bloeit
dan glansrijkste
geboorte.

VREDE

Lek het wachtwoord
niet naar buiten
de kolkende haard
biedt voldoende

heet welkom wie
beschroomd aanbelt
om het schroeien
van de dorst

onze rijkdom
is het rustbed
dat zij zoeken

zoals jouw eenvoud
de tover is
die mij zingt.

NIEUW

ONTKETEND

Als gelei pulseer je
in alle richting

je ontsluit mij
van binnenuit.

GLANS

Wat vrijkomt aan glans
uit het afscheid van grijpen
dans doorheen verwording en
nâjlend gruis de contouren
aan flarden van een uitgewoond
strijdperk - vreedzaam
lijden stroomt heilig
door de rijzende branding
van enkelvoudig
licht.

GROTER

Aan greep onttrokken suf
benoemd en kinderlijk
gekoesterd ben ik illusie
na illusie gaan wisselen
om beter geld - groter goed
deed mij vermoeden dat
ingaan op allerfijnst gewin
per saldo toegang geeft
tot werkelijk voorhanden
overvloed.

JUWHEEL

Nieuw is wat zonder begin
nergens eindigt nooit
neerkomt dus op gemak
- ijdele opsmuk
voor de ontwende lichtganger
getooid met wat wereld
steevast achteloos wegzet
om eeuwen later te propageren
als wensvervullend
relikwie.

ZONNEN

Grote zonnen lang gezocht
openen hun bloekracht
in de banen van het vlees
zijn zo de levensdagen
van langdurig licht
voorzien - rimpeloos vredig
vlei ik me neer bij de stroom
en zie de lome vinslagen blind
gehoorzamen hun razend
gezag.

STROOM

Tegen de stroom in leef je
steeds nieuwer gevrijwaard
van marktwerking steeds
dieper de kracht in van
oorspronkelijk vrouw
het ongeboorne zijn dat
geen tweede kent - jij
waarzegger die loon weigert
voor de weelde van
stuwsel.

VERZADIGD

Volle opname
veroorlooft niets anders
dan in roerloze eenvoud
elk soort bewegende
genietend te laten malen
in het gretig ratelen
der tekens - nieuw
is dan hoe immens vredig
adem zich in ons
uitleeft.

OOGLOOS

Het ongeziene laat
zich innerlijk beleven als
een serum dat ruim
tast het van vele wanden
ontgrensd bestaan - ik
weet me overboudig hier
en zoek lichte toevlucht
bij vochtgedoog zolang
verdorring komt nog met
kapsones.

EEUWIG

Nu de tere woeling niets
ontziet en sneller zich
verplaatst dan wijsheid
bijbeent blijft er niets
meer over - vreugde
zelfs is teveel gezocht
in vormhouvast van een zieleheil
dat superieur voortkauwt op
haar nooit te verteren
volheidsvezel.

WAKKER

Voortaan hoef je je niet
te profileren op het spel
staat werkelijk niets
van belang is slechts
geen ik te dragen - ja
zelfontdekking begint
in helle eerlijkheid van
elk mens die waardig
meegaan weigert met
gedroom.

ONTKOESTERD

Woorden zijn kreten
uit de strelingskern

zucht jij
me bezingend.

BESTAAN

BESTAAN

In de afvalemmen schimmelt
een oude poetslap

zomergeur drijft binnen
door het raam

nergens een onafheid
dit bestaan.

KIJK

Vanwaar je geklungel
drukte om de drukte
van het ijdele grijpen
gemor om kruimels

aanvaard het geklaag
van pijnige wandaad
of wrokig verzet om
lonk en lekking

kijk naar de kleinheid
en voel je hart hunkeren
naar dat magisch ene
vlokje waarheidszang.

OVERSTEEK

Bodem stroomt niet
steek over

ruimte beweegt niet
laat los

waarheid sterft niet
sta op

liefde liegt niet
zeg ja.

WERELDEN

Grote roerselen van beschaving
wereldvrede geconsolideerd en
aan duurste beurzen genoteerd

hier wordt het bed gemaakt en
veelsoortige worsteling aangegaan
om nergens goedkoop te bestaan.

VORSTIN

Gods muis piept weluidend
boven alle gedonder uit
van vrees en ontbering

ontwaar haar
op de schoonmaaktroon
waar zij zich oplost

steeds ruimhartiger
in heiligst zitten
toont zij ons haar staartje.

IK

Denken is woordwerking
beleving mysterie
mysterie geen woord.

NAZAAT

Zestig jaar krakkemikkig
gezocht naar verhevenheden
in mijn schedel

steeds lichter en ruimer
tuimelen door mijn huid
werelden in en uit

dankzij de brede tong
die schrik aanjoeg het luie
gehengel aan oevers.

HANDREIKINGEN

*Maar als ik foeter op de een,
dan bedoel ik de ander.
(Shunryū Suzuki)*

1

Voor L. (v.)

In de contreien van je karma
zocht ik het venster
dat open kon

nu de zomer intocht houdt
en er geen pad is
of mens in het verborgene

laat ik je weten
hoe mijn hand zich keert
naar de warmte van je hart.

2

Voor L. (m.)

De trom slaat gestaag
al hoor je niks of
toch weer wat anders

maak jezelf bewoonbaar
voor de bonte troep
van waanweigerars

er loopt een stafdrager
in jouw tred | leeuw
oefen stillere brulpraktijk.

3

Voor B.

Onpeilbaar de droesem
veelsoortige dromen

ooit leefde er van adel
een vrouw in gemoedsrust

haar laatste woord
sprak zij tot jou

weet dus hoe het is
om van zo ver te komen.

4

Voor J. (i.)

Nee er wacht jou hier
geen gretig welkom

stervenskunst
doet blind ons gaan

maar vleugeleloos voldoende
is jou die kiest

voor vredig smelten
je felst misvormde vogel.

5

Voor Re.

Zo jong en zo oud
en steeds zo onklaar

de vaart vergunt mijnheer
zo prettig traag vertierbeheer

wrede post staat jou te wachten
met een nuchter keerwoord

traanbewust onthaal vriend
verdient geen zakdoek.

6

Voor J. (m.)

Aan de grens is het dringen
tussen alle wisseling

niermand wenst een wond
in eigen handpalm

maar zodra het lied klinkt
en gebed de maat slaat

is redding gaande zelfs
voor aftandse vorsten.

7

Voor F.

Zal ik jou de krant lezen
een kopje koffie anders

proef gerust de onrust die
jou doet morsen op kwinkslag

alledaagse wrangheid
fluistert langs de sluiproutes

rond dit beroerd gevestigd
lusthuis van vergetelheid.

8

Voor Ri.

Sinds de galm van beelden
zich metselde tot brave borst

leren wij hier saai polijsten
het werelds buikjuweel

wacht dus op omgording door
een krijger in overgave hij

zal laten zegenieren zelfs jou
als sprankelende god.

9

Voor G.

We zijn geboren via
triviaalste blijk van liefde

als spookachtige behuizing
dolend gevestigd

kan niemand ontkennen
zijn voorraad innerlijke adel

al weigeren we nóg zo koppig ons
te erkennen als vorstenkind.

10

Voor W.

Grijs haar is geen ordeteken
goed beheer geen wijs gebaar

in breinkrochten woekert
de koorts van ongein

zolang het ons dwaze voeten
ontbreekt aan juiste richting en

zelfs een geschoolde hand zich
voegt naar perifeer gesein.

VLEZIGST

1

Ademt het hart niet
in schoot van eenheidswerking
hijgend verslagen raad zoekend
in het vele vlugge steeds

ben je vlees gebleken
en waarheid weet dit bovenal.

2

Vanwaar verbijsterd nog
door zinnen heen concluderend
vanwaar toch steeds de ruimte
voor woordspel lekkende ontwikkeling

werkzaam bevragen zal nooit
zich het volle.

3

De kop schreeuwt bekneeld ik
heb te hoog gegrepen

ongezien sloegen mij wanden
van werkelijkheid tot zerk

onthoofd snuiter ik meewarig
op leegte's bodem.

4

De fonteinontkenner
zegt dat bloed ach stolt

is goud soms erts of reëlere borg
voor onverzekerbaar genezen

licht dat stil ons lijvig sproeit
geurt meer en meer naar nectar.

5

Waar realiteit ons al
herleidt naar substantie

wil de dwerg daadkrachtig
zich nog benevelen

zwier bundeltje slierten
door leegre's bochtenspel.

6

Zuiver groot en open spoelt
krachtvertoon geruisloos

nood verhelpend ook komt
logger werkverkeer op gang

vroeg in de ochtend
zingen vogels luid en helder.

7

De droom was creatief bordeel
meiden welgemoed en zorgzaam

hun zonnig plein begaanbaar
voor de veilig ontketende dollleman

die spoor na spoor bereid
bleek bekaf te volgen.

8

Vleesvracht is het universum
ongebreideld mysterie

van trilling ontgrendelde
kracht doortrekt ons weefsel

op ieders fragiele netvlies
drijft luchtdicht een wereldschim.

Denken verrijkt niet noch verarmt
wat werkt steevast

is heiligst doeltreffend
onze ademloze ontzetting

ten afscheid van wat dan ook
beschaamt.

10

Karmavlies omhult een als huid geboren
sterveling door lust geboeid

maar raakbaarder gloeit boeisel
nooit dan in vormloos verteren

enigszins gerustgesteld ontbindt
mijn gebeente zich in beleving.

VERTREK PUNT

Wat bij leven niet verschijnt
en bij sterven niet verdwijnt
weet zich duurst bewaard
geheim van eigenaard.

VERFRISSEND

Ontvankelijk en wendbaar
levenschenkend sproeineveloog.

AANGAAN

Het vocht in de druppel
bevat ontbrandingskracht
uit verre universa

vonkend lavasap
slechts wekt enigszins ons
manke aangaan van ontbinding.

MUILKORF

Muilkorf noemt de monnik
zijn paleis van schaamte

aanspraak verfoeiend op adel
troont hij in laagste aarde

hij weigert te delven
het welbespraakte wereldgoud

hoe wil ons vfees ooit weten
waar goedheid uit bestaat?

DIEF

Tekens zijn wekspul
het oog vraagt bevrijding
van jou die gretig altijd
nog schimmen rooft

oefen onthouding want
alom kaatst schuld haar
publieke aanklacht
die jou zo vreemd eert

laat kostbare schaamte
ons kerven als een vorstelijk
vonnis dat luidt levenslang
loslater.

SLAAK EEN ZUCHT

Niets bleek voor niets volmaakt
gemangeld kwam jij
tot doses waarheidsbesef

slaak een zucht
en vier de opluchting
van echt bestaan

er is de grond en
alom glorieuze korrelconcerten
van oefengewas

slaak een zucht
en benut in eerbied
de kracht van dit bestaan

genereus wordt jou geoorloofd
te sterven ruim en vredig
als leunend in licht

slaak een zucht
en groet vol overgave
zulk zongekust bestaan.

STRIJDMAKKER

De vele rovers dagelijks
zie ik als levende lidtekens
openbaar hen hongeren

jou die ontgaat hoe kracht
ons de ogen schenkt
om zo manisch te opereren

zoek in hun vlees geen voedsel
maar laat mijn blik
jou leiden naar hun licht.

MONNIK

Wolken en water is
elke zoeker naar waarheid
maar op paden en wegen
verdampft zijn profiel

de wereld ontregeld
wervelt tot bijster
vervallen gezag van
routinemachinerie

wat resteert is innerlijk
uitzien naar iemand die
lichaamloos levendigst
ontgoochelde gasten begroet.

MAANBESTAAN

Wie waarheid wenst te dienen
dient te weten wel hoe
niets ontstaat

wonderwet leert
wijze mens dat stervend
dus men niet vergaat

adem doorspoelt vlees
en geest in vrede
helend wond en waan

elk spiegeboog ontraadselt
zich bij levend
maanbestaan.

GUTSEND

*Voor Luciebert:
dierbaarder dan duurste waanklank
de oude stem van steen.*

HEILIGING

Je blik als lichtbron
je buik als centrum
je lijf als veld
je stem als klank
je woord als waarheid
je huis als tempel
je partner als leraar
je leraar als jezelf
je adem als voedsel
je denken als bedoeling
je hart als antenne
je wereld als habijt
je werk als zaaigoed
je mond als aambeeld.

VIEREN EN WIJDEN

1.

Elk bedenkfel dat ons
verlokten beaagden
meent te binden
is vals bevonden
aanname van nooit
ontstane afloop

ochtendlijk opgaan pas
schenkt helend licht
waarin het dagpad klaart
om vers te laten klieven
jouw zwaardkunst
elke dichtgeslagen wond

wijze krijgers huldigen
hun instant opdracht
met woordloze eenvoud
strakke gunning en
de zich delende inzet
van volstrekt beleven.

2.

Jij held die moedig eerst
zichzelf moest verslaan
bent betrouwbaarste hulp
nu ons bekakt lichaam
de ruwere spoeling zoekt
van innerlijk verbranden

langsij spetteren huizen
verhalen lotgenoten over
kraters vaardig vermeden
maar betreden door jou
die de ongein aanvaardt
van een afgedankt brein

aanstaande ontbinding
eeuw op eeuw vervloekt
onthult zegenrijker hand
en dierbaarder aandrang
wellend uit steviger bodem
onder alle ijl getij.

3.

Laat ons druppel zijn
die oceanen puurt en
vlaag op vlaag stuurt
steendamp als borging
van het wijsheidssoog
dat uit leegte leeft

jouw ruimtelijk vocht
mengt de vurige weelde
van cellenzon vlammend
in mild laaiende adem
dwars door de vrieskou
van ons eindig vlees

alle dorstwezens mogen
heffen hun diepste dronk
als evenzovele narren
aan een vredig vorstenhof
schuchter dansend de
wilde waarheids tred.

WEERSGESTELDHEID

Je lekt en spat
dondert en stortgiet
je miezert en
deint en vervloeit
maar ergens en ooit
sloot je je ogen
en zei voortaan ik
speel nu mooi weer.

TIJDSBESTEDING

Horizontaal

Egootje is als
een autootje,
je kunt er vaart
mee maken maar
beide eindigen ze
op de sloop.

Verticaal

Volheid is de zegen
van koelste dharmaregen,
alle bodemleven
komt tot bloei
en nergens eind
in zicht.

DROOMVIS

Wat waan jij droomvis je
geveugeld hoe ver dreef jou
het ijle luchtverkeer

ontwijk je zo de spetters
die fel jou willen winnen voor
vorsteijk vochtdomein

van water is ons weefsel
uit adem stampt jouw geest
in planetaire spoeling

wijsheidsocceaan
kom geef volste vinslag
aan dit gulle ambacht

dat lijden mag ontbinden
en jou schenken zegels van
fijnst juweelgezag

huldig kracht nu jou
van ruw ontgonnen trouw
het licht klaart

opgelucht opent
elke liefdevolle geest zich
voor de bulderende grondrust

als vuur dat enkel vuur is
ruimer laait dan al wat vult
laat leven zich voltrekken.

PELGRIM

Het was de drek van zelfmeelij
die me van schoetisel deed wisselen
om te mogen betreden de tempel van liefde.

BOEDDHADOMEIN

Welk licht sterving
heb jij nodig
om levenslang innerlijk
streefbaar te zijn

drift en list
duisteren jouw geest
in ijdel gedroom
lekt de adem

laat een witte mythe
vers verzadigd
vieren jouw wereld
die nergens bestaat.

GEBED

Zuiver leven, laat kennen
grote goedheid, laat proeven
open hart, laat zijn

kracht die ons spoelt
adem die ons draagt
licht dat ons toont

elk moment beroving
in alle moeite beweging
ieder motief bedoeld

leer ons, zuiver leven
gun ons, grote goedheid
bevrijd ons, open hart.

GRONDTUON

Overal waar adem stroomt
golft bodembewust de ene
grondtoon van bedoeling
stiller dan bedenksels en
altijd ruimer dan houvast
omdat werkelijke liefde zoveel
eerder al wist te zingen
het lied van verlof

vleesgeworden levenskunst
verstaat en mompelt
vergeef me dat ik dagelijks
miljoenvoudig stoor
op deze oude weg naar huis
valt zoveel nieuws te leren dat
leunen in dit diep gemak maakt
struikelen tot eenzaam vak

twaalf wijze handen
tonen celbewogen hun
uit vorm tredend gebaar
van dieper ontstaan
naar fijner vergaan
deint goddelijke koorzang
in al wat het doet
ons vol tegemoet.

MENSEN

Het bedrog, de aarzelng, een zakdoek
elk een wimper trillend in tegenlicht
wie is er hier die niet stilletjes
overweegt toch maar te vluchten

voor aanstaand groter leed van
onomkeerbaar lijkende spiegels en
woorden die met hun imposante wielen
verpletteren onze aandacht

bodemloos verdwenen de dagen
in het calcul van hartekrimp waar
door fijnmazigste ademnood
marcheren kevers van mislukking

kom, leer onmin weigerend
te strelen hun tentakels
laat beitelten het wensjuweel
in vlees haar koele lavazang

een tijdloze zucht, directe voeling
een laatste najlend gebaar
klaar jouw oog voor de hartsoccaan
wees blij in kracht te staan.

BLOEM

Boeddha's bloem draait
om en om
en laat de wereld
buigen.

D H A R M I U M

PELGRIMAGE

BEDELEN

Geen eigenaar of locatie
erkennend berg ik werelden
in mijn wet

1 - WERELD

PREDIKING

Er golft een adem
vertrouwd zingend doorheen
vreemde zielenood

naamloos schenkend jou
omtrent het bestaan der dingen
vergaan van waan

in naadloos houvast
dienen heldere woorden heilig
ons aarzelaars te borgen

dienen strikt ons dolenden
tuimelend in de vervuilde huid
van atomaire goedheid

te hoeden voor bedrog en te duiden
lavakracht massief
in onze vele broze ledematen.

gelovig schoeisel brengt
rijkste giften steeds
lichter vult zich deze nap

onthechtingsadel
zingt in ons als antwoord
op de vrijheidswens

wij zwervers kozen barse liefde
te oefenen als heling voor
nomadisch weefsel

verzadiging wordt voelbaar
voor wie zo wandelend
leeft in leegte.

MEDITATIE

Draai de mantra's, poets
de boeddha's, stook het dampsel
van fijnste goudgeur

de buigingen zullen grondig
zuiveren en in bevrijdingspret
ons soepel binden

met de saaiheid van beelddwang
de potsierlijke maar kwelzieke
paringsdans van dagelijkse

godenduivelwaangestalten
met hun doorgestoken eigenheid
en hoogst speciale gekte

zijn allen wel vertrouwd hier
die uitgerust hun toevlucht nemen
tot kiemende goedheidsmoed.

2 - ONDERZOEK

LJUDEN

Het karnen van de oefengeest
laat oceanen wervelen maar welk
mens kan voorgoed zo wiegen

vluchtig wordt men hier verteerd
in dit waanpaleis waar zelden
zich een juweel verwaardigt

zo hevig lokt weefsel en stamp
en hunkert frele adem dat dagelijks
wij stijgend dalend sterven

het karnen van de oefengeest
verdunt behoeftig bloed
tot verhelderende volheidsdamp

slaaf blinde aanspraak stom
op sprankelende visioenen van
levend bedoeld zijn.

ZUIVERING

Veeg het vuil van vele eeuwen
minuscuul verdeeld over
mijlarden hongerwezens terug

naar de bodem van mijn hart
in het oog ervan laat de haard
waar amoebes zich warmen

gloeiende moeitesintels
vinden slim troostend toegang
tot kruin en onderbuik terwijl

vrijpostig opent de natte huid
van inspanning haar poriën voor
schroeiende overgave

nergens eindigt de gewisheid
dat louter kracht is deze
vreemde vleesvracht.

GELOFTE

Wat is ons reële aandeel
in dit oorzaakloos orgastisch
smeltspel

levert alle inbreng niet veel
te trots bewijs van
veel te overbodig zijn - nee

lang genoeg hield jij je schuul
in de laffe loges van
lichaamsvreemde afheid

dharmadruppel-ordelid,
plooi je dorstige lippen rond
het oceanisch ambacht

dan zal de goede vorst
jouw prille pogen
opgelucht bekrachtigen.

3 - OEFENEN

VELJEGEVICHED

Stop met domweg schenken
van saaic waarheidsliefde
in roestig gelijk

ruil de dooie norsheid
voor gemak dat jou ontgrenst
in werkelijk voorzien zijn

van apparatuur die
geboortepijn traceert voorbij
willekeurig welke vuist of traan

zo zal het gaan
jouw bevrijden van
de weerzin je te wijden

aan zo iets eenvoudigs
als aandacht, mededogend
verlost zijn van houvast.

DISCIPLINE

Misdrijf overwint men niet
uit gewoonte of verveling
ga je enkel dood maar

die oprecht zijn best doet
zal goedheid
nergens lastigvallen

jij zult ruimte hebben
met lampions niet langer
schamel te hoeven leuren

in dit komen en gaan
is duizeling aanvaard
de beste blijk van helderheid

laat vermogen stromen
beleving die uit niets beweegt
schokvrij te dienen.

AANVAARDING

Dieper, breder, directer
de bedding benutten
die vorm met leegte mengt

meesterlijk worden
in harmonisch aangestuurde
detonatie van droombastions

door confrontatie
oordeel en terechtstelling
krachtig te benutten

door de bom van status
en succesverhaal vakkundig
te demonteren

andermans waan, woede en wens
uiterst vriendelijk te
ontvreemden.

4 - HULP

LEERAAR

Er is er steeds maar één
die de poort opnieuw opent
na alle pijnlijke taxaties

leidt hij je schimmig
door het duister van vale
gangen, kille nissen

dan sombert zich je geest
met alle onbegrip stuk
op zijn ontrechte vrolijkheid

totdat hij eenvoudig zegt ja
ga door de poort naar waar
geen poort verschijnt

het behoedt jou voor de waan
te moeten sleutelen ooit
nog aan dit vredig lichaam.

GEZELSCHAP

Het kostbare kan bloeien slechts
in ruimhartigste waardering
verborgen blijft het anders

ons verzorgen stugge struikelaars
hoofdschuddend je behoedend
voor veel ernstiger gevaar

wie uit wettelijke noodzaak en
wilskracht zich nuchter opmaakt
voor ontbinding

ontmoet instaat de tekens van
veelzeggender bestaan
de lichte, steile, warme context

van wie thuis is
in waar jij zo krom juist
steeds vandaan wou gaan.

WAARHEID

Enkelvoudig werkt het vele
waar vorm eist volop samenhang
en nergens nog een geest

die ik zegt
enkel wij dus zelfs
geen zich ontkenkend ik

welk doel kan ons hier sterken
ruggelings leunend
in de rauwe liefdeszee leer je

sproeien het diepe ademnat
door alle razende vertakkingen van
aders en organen rijpend zo

de planetaire voorraadschuur
van altijd overvloedig
mens zijn.

5 - MIDDELEN

LICHAAM

Gestolde geest slaat steeds
op slot zelfs al waait
van oorsprong hier de bries

en siddert heilige werking
door de tijdgebonden knopen
in dit magisch weefsel

vermoeid door geur en smaak
rakelings betoverd tastend
naar vuriger verband

waant hoe eenzaam zich
dit object hoe kwetsbaar voor
de van buiten weids

van binnen nauw vermoede
machtig stampende
bedoeiing.

ADEM

Wind of vuur of oceaan
verdampen in het kosmisch raadsel
dat ons deze glijvlucht schenkt

beademt ons een vleugellied of
bezingt ons vogels levenskracht,
dat wij zo prachtig pelgrimeren

raak onderweg niet uitgeput
noch ziek of weer eens stervende
en blijf kien op kapriolen

wiekslag schenkt jou koelte
zodra aan ingebouwde bron ontsijgt
de heilige neuriekreet

van soevereine innerlijkheid
die elke teug bewust benuttend
jou stuurt door engste wending.

GEEST

Zo subiet liet mij de fotografe
glimlachen dat ik vergat hoe
indrukwekkend strak te zijn

ernstiger vergat ik haar
te danken voor deze lichte
les in normaliteit

eenmaal thuis vraag je je af
of dit niet is hoe alles
vanzelf zorgt voor evenwicht

de rust in deze overweging
voelde verlevendigd genoeg om
geen maatregel te hoeven plannen

achter mij in de oude houten kast
oefenen braaf de soetra's zich
in denkbaar stevig ronken.

6 - AANKOMST

INZET

Oogverblindende perspectieven
zijn hier even welkom
als spierpijn of een kopje koffie

niets hindert de beoefenaar
hardnekkiger dan voorkeur niets
eigenlijkers is nodig dan

onzin achterwege laten
van geuuzekere heiligheid
of lenig problematiekegepruuts

zie direct wat bedoeld wordt
werkelijk in jouw ene hart
zodra je wordt geraakt

doe je roerloos je best
te ontdekken hoe snel zich
nergens iets beweegt.

CONCENTRATIE

Zo ver gezocht blijkt
veel nabijer
wat ons blijvend boeit

zo intiem
dat al het overige
zich ondenkbaar toont

zo doorgondelijk
dat niets aanvullends
nog voorvalt

zo vitaal dat
zelfs dit loze niets
zich stilaan roert

tot klonter vlees
die barstensvol zegen
dormweg liefde boert.

WJJSHEID

Het mysterie moet geconsumeerd
om volmaakt geëtaleerd
alle wezens te doorademen

ik ken de harde werkbank
zwetend tijdens lunchpauzes
en weet dus wat de baas bedoelt

als zij openlijk mij declassceert
tot ontaarde sterveling die
nergens meer rendeert

betreed ik een moderner leerplek
voor nutteloze onderkruipfels
met aanleg tot verdwazing

happig op hoe het leven
inspeelt op wat aan onmin en illusie
ons zo hysterisch bevalt.

7 - BELEVING

MUZIEK

Elke vezel trilt onophoudelijk
badend in de gloed
van ongerepte noodzaak

nergens iets onslachtigs
ruim beoogds of fel ontmoedigds
sprankelen de klankjuwelen

zelfs het ontmanteld strijdlied
zwalkt harmonisch
door alle dwaze dronkenschap

vervoering kan gevaarlijk zijn
voor stervelingen met hun doffe
huid van aarzelglas

repeteer daarom ooit gestild
door dieper leed des te alerter
het goddelijk lied van overgave.

DANS

De wereld is verstrikt zijn
in een geestelijke veldslag krieger
eender welke opdracht

glanst niet ook in jouw pupillen
het opzichtig zwaard
van wijsheidsverband en

hoe stuwt in volle camouflages
niet jouw strakke puls
van onbaatzuchtigheid

laat dus de oude drakendans
zwieriger nog rond het wensjuweel
jou doen zegevieren

over resterend gebrek en jou
Je doen wijden aan herstel van ieders
hartgrondig vertrapte bloei.

Sluit de logboeken maar
en doof bij vorstelijke aankomst
je laatste schamele licht

knielend op het harde steen
in duisterste schikking wordt ons
geopenbaard de woeste regel

van gewijde ademblijk
die laag-bij-de-gronds bevrijdend
getuigt van liefdevolle orde

teug op teug
verslindt jouw schuchter lijf
het jongste teken van verbijstering

woord voor woord gutst voortaan
door die vele trouwe vezels
vreedzaam toverspul.

ZEGGELINGS

*Zwiep vooruwaarts het wiel
van de vier grote universele geloften.*
(zunnester Hakui)

HET WAARHEIDSWIEL

Dit lijdend lichaam is als
wensjuweel een herberg
voor elke levensvorm een
thuis voor alle bewegen
een diepe grond die vredig
de tekens voedt van wie
zoekt naar voeling met wat
werkelijk nergens voldoende
zich liefdevol leerde zien

inzicht omtrent oude honger
legt de oorzaak bloot van
mijn enge voorraad ademing
mijn lekgeslagen interesse
die steevast proeverd hier
het ongemak van overdaad mij
laat staren door de rijen spijlen
in het lok- en weigerraster
van doodgeboren willekeur

geen enkele vorm is eindvorm
want zoveel versere werking ons
dagelijks zoveel eerder vormt
en ademloze voorgeboorte ons
uit machtig dieper bron vervoert
ons hart zo ongenadig stuwt
door fluwelen volheid dat zelfs
jij verraast gewekt verwelkomt
vorstelijkst totaalbestaan

de zegetocht van deze draak
door cellenstof en breingewas
leunend hier en proestend daar
maakt wel beschamend kenbaar
de grove wapens in mijn hand
de giftig geurende helingsdrang
en diep geschonden taligheid
van ons waakzotte wezens
zo screen door hem verorberd.

LERWENS

Hoe edel moet de keuze zijn
hoe terecht roept ons verlangen
welk gaatje is nog niet gevuld
en hoeveel ruimte mag er zijn
slaan de stoppen nog niet door
vriend of ben je reeds in slaap
gevallen bij het zoemen van
zich ontvouwende interpretatie

ons gebeente intussen schakelt
zijn vele duizenden klopmODULES
lustig en ouderwets vertrouwd
van luidruchtig naar intiem en
gedwee naar zwierig dan instiant
omgekeerd haast aartsvijandig
allicht, zo leren wij verteren
dit biomagisch krachtvoer

maar wat moet buurvrouw dan
met haar wekelijkse gasten en
hoe doorstaat haar hond intussen
ons zo plooibaar asieligeweten
straks als ik naar mijn moeder ga
zal zij weer weigeren mij te kennen
hoe hard ik ook proberen wil
steeds boeit haar wezenlijkjkers

krachtigers is hier werkzaam
warme goedheidsnevel golft
over de vele ontmoedigde kruinen
en sprenkelt zachtjes vuurvocht
ik slik verrast en voel me bijna
overvallen maar weet onwennig
dit vleesgeval slechts worstelt
met hoe wonderlijk alles waar is.

ONTWAAND

Tussen de dubbele waan
van zelfbedrog en onmacht
ontspringt gods glimlach
vrijmoedig in elk mensenhart

het doet goed
als dolgunnend gezelschap
ons vreugdevol stuurt
op steeds doelbezog pad

van alle voedsel onderweg
is er geen krachtiger hap
dan hartverwarmend notiesap
uit vorstelijk vertrouwen

zo zijn we doodnormaal
gestart en stillejies voorzien
achterwaarts voorgoed voltooiend
deze dysfunctionele thuiskomst

nog vóór de gids is uitgesproken
luistert niemand meer
naar wat profetisch
achterhaald de ruimte vult

ook zonder bemoedigende tongen
zijn wij al intiemer mens
want overal bespoeld ontwaakt
en opent zich ons magisch weefsel

naadloos groot of klein
dit allerwonderlijkst verfijnen
vindt plaats vóór willekeur
van droom en vleesverwerking

wat echt is drijft niet weg
maar wordt gedragen
in de oude heilige stroom
van liefdevol ontgrenzen

die jou blakende levenskern
donders goed doet voelen
hoe diepst bedoeld
wij vrij zijn.

MEESTERLOOS

*Spat of slonovitz pray for us
(Philip Whalen)*

Alle leven worstelt lijflijk zich
door sloom begoocheld maaksel
van feitelijk niet-bestaan

droeve dwaasheid
in elke spat moeras glimmen
nieuwe hordes minnaars

de meesterloze leerling
viert bewust gedwee ons
meest ambachtelijk menszijn

uit intiemste bossen kapt hij
op zacht bevel van haardvuur
steeds steviger hout.

WISWERK

*In een wereld die met blindheid is geslagen
zal ik de trom van doordoorsteektheid roeren.*

(Boeddha)

OUD NIEUWS

In lichte oudheid ontmoette ik
mijn grootste held – hij zei
ik zal huilen van vreugde
zodra jij mijn huid doorboort
en ons niet langer propageert
als bijzondere levenssoort

sindsdien laat mijn hart
van toewijding en verlangen
me herinneren aan die normaliteit
door alle leven te zien ademen
in oogopslag na oogopslag
bewogen waarheidswerking

zo treed ook jij mij binnen
en groeten wij elkaar volwaardig
voordat het rooster wordt verkondigd
waarmee het reinigen begint
als kaalslag rond de volheid
van ons nooit geboren bestaan

nu mettertijd blijkt dat niemand
rechtspreekt over motief of methode
zolang de stroom diep gloeiend
ieder sterfelijk weefsel smelt
buiig ik des te respectvoller
voor wat ik ooit te horen kreeg.

HET REINE

Dit lichaam is een beeld, Plato
zei het toch - alle licht
slaat schaduwen
op leem

grenscorrecties
laten ons zwabberhoofd
dromen over het kiemen
van een glimlach

veel monsterlijker weefsel
uit de misverstane gloed
van ons moeizaam beminnen
is boeddha's vrouw

daarom ga ik dieper en
eerder naar waar echoloos
ieders adem pulseert
liefste - zo lang al

wil vurig
uit koestering ontwaakt
doorheen alle dracht ons hart
behoed en bemoedigd

vieren

hoe Plato's nooit te verbeelden leraar
ons volkomen in het reine offert
zijn stoere bevrijdingsbeker.

INGEDAALD

Vijf minuten houvast
om verontrust te herademen
in dit kosmisch machtsvertoon

acute zinnenwerking
niet traceerbaar is krachtiger
dan de meest solide contracten

broze boeketten geheugenwier
en lauwe beloften - nec, sprenkel
serum van eerlijker gif

moge zorgvuldig verval ons
allen uiterst opgelucht kokhalzen
naar ultieme bevrijding

van diepst ontwaakt fijnst geboren
nergens bewegend weefsel
uit intens vitaal oerverband

laat ik steeds krachtiger zuiverder
kijken naar de dolende mens
zo duister en vreemd miskennend

de tekens van werkelijk lijden
in ieders amechtig veruiterlijkte huid
dit desondanks nog lichtjes dromend

zielsverrukt vlokje

dat alle wezens ondoorgrondeijk lief
vergunt hun ongeborene aard.

HERBERG

Neem plaats in kleurrijk dienstverband
en koester niet langer klein contrast,
schenk juist dit hoogst ongreepbaar bestaan
aan wat jij ten diepste verlangt

de ochtendpoort moge jou openen
een grenzeloos terrein, stralend
van vredig verbonden belevens
hoe elementaire goedheid heerst

welkom in herberg de Juwelenhaard
waar men wijsheid serveert en gemoedsrust:
hartige gerechten naar keuze
voor elke denkbaar grimmige tocht

het traject intussen dat achter je ligt
zal nauwelijks nog herkenbaar zijn,
we hebben onszelf als weefselwezens
nu eenmaal gebrekkig afgesteld

zelden maken vlokjes vlees
duurzaam connectie met innerlijkheid,
dus hoe betrouwbaar is hun zicht
op het nut van het vele profane

wakend beroof ons het vormenspel
van nuchtere greep op dwarrelende zinnen,
terwijl 's nachts venster na venster
zich opent en zie: je verdwijnt

REGENDRUPPEL

Uit oudste dampkringconstellatie
geperst tot willekeurige wolk
oefent deze regendruppel

met alle medegevoelens
zich bundelend bij stormkracht
in zonnelicht herademend

tegen steeds anonieme vensters
te pletter slaand en haast
onmerkbaar al vergaan tot aardkorst

toch via oceaanzang stijgend weer
thermisch duizelingwekkend
zich in het ongeborene.

SMELTSPEL

hoe koerst men dan tussen licht en donker
naar de vanouds aanwezige oever
waar ook mijn leraar verzadigd
door oceanische adem thuiskwam

loslaten leert me de kracht waardenen
die aldoor pulseert en nergens op leunt;
toelaten schenkt ons de levende context
die nergens nog lekt of aanvult

voorheen weigerde ik vrienden zelfs
in mijn particuliere koestermoeras,
maar sinds ik graf en geboorte verliet
neemt Mara er steevast een kijkje

dan groeten we elkaar en glimlachen,
wetend van Boeddha's sublieme gebaar;
soms geeft hij advies of hoor ik suggestie
en dan dank ik zo'n godheid van harte

want wie heeft méér baat bij ontwaken
dan dit ongeschoold haperschaap:
wie is er niet die mij intiemer nog leert
de synchrone taal van bedoeling

kom dus, neem plaats in je zetel,
dit is het verhaal van de grote kwestie
en van een reis die stilaan ons tovert
tot dansende berg van beleving.

ALLES IS ONDERZOEK

Bewijzen zijn peelgoed
voor speculanten slechts of
complexer gebroed

of wil je liever explosiever
de dagelijkse tatoeages nog
van ongrijpbaarheid

zien schuren in wie
aldoor verlokt verafgootd
hartverscheurend

zijn of haar levenslang
vergeefs verzekerd
gemis

juist onzekerheid wekt de wens
naar wat ons innerlijk
doorwasemt en

veesvracht na veesvracht
levert in golvende ademing
op elk gedroomd adres

juist fragiele profielen
imploderen het vorstelijkst
zij leren ons

vol waardering
te herordenen al die aardse wezens
in hun enkelvoudig hart.

KOMEN EN GAAN

Betraand arriveerde de gast
met kleurrijke ballast
en zijn stokoude kwaal
onder vitaalste expressie

voldoende gesterkt voor vervolg
op de zornpige paden
werd hem in droomtaal voorspeld
eeuwige jeugd van de kiemcel

slaapdronken tilt hij ten afscheid
zijn zuchtende pluinje
die zo lang al hem fluistert
de vreugde van doodloos verdorren.

WEEFSELWONING

In de grote weefselwoning
wenkt oceanisch voedsel en
werpt open de schatkamerghloed
alle deuren en vensters

laat je genezen kreupele
laat je reinigen verkrampte
laat je vieren sterveling
in rauwe volheid van kracht.

CONTRAST

Als alle sommen kloppen
waarom bezweert ons de oude taal
dat werkelijkheid verbijstert

zeg eens, welk rekenmodel
verklaart de herkomst van
al onze fratsen?

WARE WERELD

Elk land heeft zijn dwaazen
en dichters
elk mens zijn aap
en zijn os

net als jij heb ook ik
gevochten
om stevig te leren inzien dat
weinig vaststaat

het is zo eenvoudig bedrog
te doorzien
aan de buitenkant van wat
ons beweegt

en innerlijk verdwaasd dan
te meesmullen
hoe waarheid weer eens
is illusie

dieper ontmoetend de wachtters
van angst rond
de vleesvracht die steeds
ons zo automatisch verorbert

keer ik instant weg
van het heilloze dwalen
en peddel naar de geurige oever
van open ontvankelijkheid.

BELKLANK

Koortsij
of krachttaal
waarom lijden
we allemaal

negeer je of
bezweer je het
of leer je
het bewrust verteren

dit voedsel voor
waar heilig mens
jij blindelings
vanouds op koerst.

HOEST

voor *Hans Faverey*

Goddelijk meanderen
verlokt mij
sparteltaal te absorberen
van een bloed zoekend

zich onvervuld
mededier dat almaar
moeizamer leert
nippen aan de breinwijn

waarmee het woord
voor woord veelbelovend
benevelt nochthans
een ambulante waanwand.

BROM

De levenszon leert
zacht ons te stralen
zachter steeds
minder onachtzaam
steeds dieper doordrongen

terwijl feitelijkheden
elk opnieuw tonen
de voor- en achterzijde
van hun kleeftkunst
neigend dreigend bedrieglijk

schilferen betrouwbare vlokken
uit de vergane huid van
mijn oude leraar
zodat biologisch achterhaald
mij zijn geur alsnog bereikt

vreemd hoe de dagen
vluchtig verbceid
vervagen zich sluiten
de ogen en wissel
voltallig belang

afscheid is toescheid
wist jij verrassend mij
het lied van vervulling
te zingen dat ademdansend
oceanisch wij delen

zachtjes in en om
en door mij bromt
jouw vreugdeskracht
verwarmend het majestueuze
hart dat wij zijn.

VLOKBEREID

DEDUCTIE

Treur iets minder manneke
over waar je bent geweest en
waarom het steeds niet lukte
toen

en vrouwe wees gerust
ouderdom zal echt speciaal
jouw deur niet willen mijden
ooit

WIEROOK

Beloften van wierook
innerlijk geborgd
door houtskoolgeur.

stilaan uitbewogen
komen wij kroost ontëgend
geboorteloos thuis
voorgoed.

HUISESTING

Het levenswonder
kent geen uitverkorenen
ingezetenen slechts

op oceanische bodem
stroomt hun adem uit
het oog van bedoeling

vonk en vlok
laten elk smeltpunt
wervelen tot vredige gloed

zo ruim en snel
dat niets nog taalt naar
bewijs van bevrijding

eenmaal nietig
gehoorzaamt dit kadaver
hartsgerichte sturing en

hoopverdelgende opdracht
hetgeen ons laat resoneren
vezelverzorgd.

DRAKENOOG

Ik keek in het oog van de draak
en zag liefde – het oog
keek in mij en zag waan

ik vroeg om bescherming en
kracht van bevrijding, het sloot zich
en schonk me zijn traan

daarmee opende ik het hart van
de wereld en wist niets
dan goedheid dit frele bestaan.

HET ANONIEME

Egobreinen zijn waanfonteinen
rond ethisch rekbare valkuilen
gaaf saluerende dwarreivelden
die met hun explosief weefsel
ongrijpbaarste adem plooiën
tot gemarmerd verband

een werkelijk oceanisch hart
vult zich dieper warmend
ruimte verslindend werpt het
licht op elk aan leven en
sterven gehoorzamend wezen
dat zich haar uit nood vertoont

menszijn is een leertraject van
uithuizigst slapen naar ontwaak
en stol tot vleesvracht en snuik
in karma wasemend vruchtwater
totdat plicht zich meldt straks en
zingenot zich voegt toch naar besef

zie dan hoe je vordert openlijk en
welke stappen zinvol zijn wie weet
waar dit wonderlijk bevel je voert
te midden van gevaar en schoonheid
geplaagd door twijfel en vertrouwen
zwenkend tussen houvast en verwerp

ach wat weten wij per saldo weinig
over waarde en verwaarloosbaars
hoezeer ontgaat ons dit ene pure
oorspronkelijk vervullend bestaan
terwijl storm op storm woedt buiten
en binnen brandhout slinkt

edeler noodzaak wil ontvlammen
en me verbinden met wie zicht vond
of oprecht zoekend is eenieder
gewaar het innerlijk serum
dat ons vlokjes de moed bereidt
tot leven in volheid.

BIJSTER

Met aardse stremming en
godsganselijk vermaak
brengt de vaart die ons drijft
slechts golf op golf verwarring

eerst denk je hoe vreemd
dat mijn zuur verdiend profiel
zo labiel moet imponeren

een beetje basiliicum kalmeert en
de dis wordt vaardig goedgekeurd
voordat obsessie en fixatie
er met de buit vandoorgaan

zo leert men de truc
die elke wereldling benut
om ijverig te rentenieren

leer liever geesteswijn serveren
in alle kwijnende dagen
zodat aanvoer steeds urgenter wordt
en ieder mens onmisbaar

dan zal geen greintje spijt ons
durven te vergezellen naar
landgoed Opgelost.

VOETGANGER

Ook ik kreeg zo'n naam ooit
maar wist me geen raad

onze echtheid kan nooit anders
dan anoniem ontvlammen

elke goede stap
overstijgt zijn oorzaak

geloutherd viert onze stem
de vrucht van gemis.

LEDIGING

LEDIGEN

Wat vraagt om naam
hoe stevig staan betrekkingen
je kleef- en camouflagemantels
rafelen van schaamte

je mond is moe, je lippen droog
hoe weinig spreek je nog
de oude taal van aandrang
elk prachtig woord gemachtigd

vanwege de ongereptheidswet
ben je voor leed aansprakelijk
maak dus doorheen aftandse praal
aanspraak op mysterie

bewust van herkomst en gebod
laaf je je lijf aan herstelplezier en
laat overvloed gelasten wereldwijd
de afschaffing van overbodigs.

WIJS BEVRIJD

Vrede van klaar zijn
verbiedt ons niet
te leren

hoe wonderlijk
samenhang kan
regeren via vrijheid

en hoe te detailleren
ons gespetter in
deze geest van graniet.

BARBAARS

Levensreddende gebaren
sprokkel je al gauw
op het doodloze pad

maar wat telt zo'n leven
immuun voor
oorsprong en bedoeling

goedheidsvregude slechts
spruit weefsel
dat barbaari bezweert.

VERTEREN

Het vuur vult
alle kanalen ledigend
van aanname en overdaad

als slimme consument
besef je geslaagd
verteren bewerkt ondergang

overleven voelt goedkoop
zodra eenmaal kristal
ontkiemt.

ZEN

Overbodig braaf schrijf je
haiku's op de friskewassen
rug van de meester

met enig geluk
griezelt hij ontdaan
van zo'n kater

later samen wandelend
waardeer je het puffen
in zijn tred.

VIRAAL

Miljarden parasiterende wezens
bewonen deze in bewustzijn
zich wanende vleesplaneet

razend reproductief
klontert hun archaische woeker
tot flanerend profiel

in mijn breinpulp amuseren zich
de vuur- en vochtmodules
van deze alchemische rakkers.

STEM

Je ontmoet een levend wetboek
als het herboren woord
in jou neuriet
van vitale sterfelijkheid.

SCENARIO

In onze hersens hobbelt
kruimel na kruimel dagreceptuur
over de mystieke ontsnappingsroute
uit een oorzaakloos waanverhaal.

OVENS

De geest van jouw vlees
is als de vlam in een druppel
die lijden condenseert

boeddha's doen niets
dan licht en warmte sturen
door vliesdun adembebroed

waar koorts van onrust
gezwollen van aanpassing
en dollen onmacht

hunkeren naar verheldering
en naar bevrijdend vuur
van goedheidsvloed

schenk daar voor wie van oorsprong
en bedoeling zich onwetend
sterveling waant

geen likeur van lach en traan
maar uit granieten wijsheidsovens
heroïsche slokjes vorstengloed.

VLEESPLANETEN

De vele beelden vervelen
als levenloze
woorden in verkoop
tot trilling gebanaliseerd

welk soort huid
zal schenken
ons schuwe zoekers
het ooglicht

waar zetelt onze
vitale wijsheid
als ademroes
beweging neggeert

treurt de oude vuurmeester
die zijn ene vredige sintel
in al die dolende vleesplaneten
steeds vuriger laat gloeien.

M A N T E L

Boeddha wandelt, Christus wandelt
de pelgrim wandelt
in vermogens ruim voorzien

van volheidsdracht
voor wie gewaarwordt haar
aders van onthechting

doorheen heilloze tochten
in ongrijpbaarst gezelschap
en slagregens van waan

biedt haar roerloos
zich ontvouwende mantel
ons blijvend beleven.

A D E M E N

Alle wezens ademen
eendrachtig
in wirwar van dagen

men bouwt werelden
en buitelt door visioenen
van houvast

terwijl volheid vrijelijk
spruit uit
de kosmische hartsklep

vrede heerst
volwaardig mens
op de bodem van je geest.

WISSEN

ENSO

Een circulaire oefenmethode

(Enso is een term uit de zen-calligrafie (shodo), letterlijk "circulaire vorm")

1.

De geest van dit gebaar
is een geboorte waarin
je absorbeert rondzwervend
tekort en overdaad

aandrang schatplichtig
verward en verwikkeld
aanvaard ik toekomstige spoeling
als stroom van ontwaken

niet verleid door de droom
van moeiteloosheid
weet oog in oog met lijden
illusie zich geen raad.

RUST

Waar tintelwerk tovert
lucht volheid om aanvulling

dalend in het vochtdomein
doorwasemt ons vitale branding

totdat de gloed van haardvuur
elk verdampen be kroont.

2.

Beschamend genoeg was de laatste
bocht om bodemwaarts
me te wenden naar essentïeler
zwellen en verdorren

uitblijvend antwoord
onrust en onzekerheid of
afkeer ook en houvast, het vele
betast ons celgewijs

maar kernachtiger wil verhitten
mij ongerept en allemachtig
gloeiend lava
dat geen steen zal stoppen.

3.

Het hartsoog kleurrijker
dan de wereldblik
zegt dit staketsel van
bloed en been en adem

via ragfijn spinsel in
levend verband
doet volheid slechts wat
wij nooit konden

zich delend vorm op vorm
uit heiligst behoeden
bekrachtigt het ons
vlokbestaan.

4.

De schijnde os wordt
stilaan ruimhartig
bewonderd continuum
voor filosofen

uit natrillend haar
vluchten schichtige spinnen
nu allen uitpuurt
archaisch spektakel

dat jong en oud
conform de maat van
stremmen en vervoeren
vermaakt.

BEREIKBAAR

Handhaaf
je heiligste
bereikbaarheid
voor weergalozе
werking

laat
grote goedheid
sliertgewijs
doorwasemen het
waangeweld.

BESTAAN

(Wijfke Tureluur)

Geef me een hoofd en
het hart neemt de benen

geef me een pen maar
geen woord weet zich raad

laat ik gaan zwerfen waar
geen mens mij vermoedt

dat de dagen zich mogen rijgen
uit kralen van goedheid

om mijn ogen te onderwijzen
hoe echt jij bestaat.

WONDER

Gunnende goedheid
voedt fijnst ons verteren
uit dieper verband
en steeds edeler bron

de rust van dit hart
zich in wonder belevend
schenkt duurzamer kracht
dan van werelden verwacht.

WASEMING

Als huid en hart elkaar opent
kern en contour vergaan
doordanst levenswaseming vederlicht
Mara's droeve waan.

ZO ZAL HET ZIJN

Zo zal het zijn
hart zonder twijfel

zorgvuldig voeg ik
zonder bewegen niets toe

dan jouw klank niets
blijft onbespeeld alles

ademt jou schaamteloos
hanteert mij nodeloos

vleugelt jouw zang hier
door mijn heldengang.

*(Collectief gedicht, ontstaan tijdens Stichting-verdiepingsweekend
krijgskunst 10-11 dec. 2011 te Hasselt)*

V E R T A L I N G E N

D E D I C H T E R

Tijd neemt afstand
ijlend slaat zij diepe wond
dag en nacht zocht ik eenzaam
waar woord zijn herkomst vond

geen lief geen onderdak
geen werk brengt mij tot leven
alles waar ik me aan schenk
toont mij voltooider weergegeven.

*Rainer Maria Rilke: Ausgewählte Gedichte.
Frankfurt am Main, 1966, p. 38.*

LIEFDESLIED

Hoe wend ik mijn ziel
om jou niet te raken
hoe til ik haar over
jou heen naar de rest

waar vind ik de plek
in vreemdste omgeving
die niet wordt geroerd
door jouw dieper bestaan

als de strijkstok twee snaren
zingt versmelting
één stem

op welk instrument
tovert wie dit
huidloze deimen?

*Rainer Maria Rilke: Ausgewählte Gedichte.
Frankfurt am Main, 1966, p. 52.*

GLORIEUZE BOEDDHA

Midden van elk midden, kern aller kernen
steeds krachtiger zoetheidsamandel
tot aan de sterrengrens is dit alles
jouw vruchtvrlees dat ik groet

kostelijk hoe niets meer kleeft
in jouw oneindigheid hoe
de bron stroomt en jou vult
en laat schitteren buiten

het licht van alle zonnen
die in gulste gloed jou sieren
terwijl van binnen reeds verstilt
wat glans en grauw overstijgt.

*Rainer Maria Rilke: Ausgewählte Gedichte.
Frankfurt am Main, 1966, p. 60.*

KLAAGZANG

Wie hoort hart jouw droefheid
nu jouw weg steeds omzichtiger
leidt door onpeilbare mensen
vergeefser nog naarmate het koerst
op toekomst die verging

al eerder viel jouw klacht
als een vroegrijpe jubelvrucht
blijkt breekbaar juist de jubelboom
nu in het stormen kraakt
dit trage pronkstuk

van innerlijke weidsheid
waarin ooit mij onzichtbaar
engelen vergezelden.

*Rainer Maria Rilke: Ausgewählte Gedichte.
Frankfurt am Main, 1966, p. 79.*

GEEF MIJ O AARDE

Geef mij o aarde de pure
klank van tranenkruik
laat het wenen zich vergieten
zolang mijn hart verhardt

ooit zo gezuiverd mag dit vat
zijn oude droesem lossen en
weigeren wat vergaat want weet
volmaaktheid slechts bestaat.

*Rainer Maria Rilke: Ausgewählte Gedichte.
Frankfurt am Main, 1966, p. 190.*

O ROOS

O roos, puur mysterie
van levend verlangen
achter zoveel wimpers
niemand tot rust te zijn.

*Rainer Maria Rilke: Ausgewählte Gedichte.
Frankfurt am Main, 1966, p. 192.*

JIJ LAATSTE

Kom maar, jij laatste die ik erken,
heillose pijn in dit vleeselijk weefsel:
zie, het vuur waarmee ik mijn geest verteerde
brandt in jou; lang verzette zich het hout
tegen meegaan met de vlam die jij schiet,
nu echter voed ik jou en brand in jou.
Mijn mildheid hier wordt in jouw woeden
een woede van vreemdste hel.

Heel puur, heel onbekommerd vrij van toekomst
beklom ik de van lijden ontregelde brandstapel,
om niets komends zo te vergaren
voor dit hart van voorraden geleidigd.

Ben ik het nog, in dit onkenbare branden?
Herinneringen sleur ik niet naar binnen.

O leven, leven: ruimte zijn.
En ik in lichterlaaie. Niemand die mij kent.

*[Laat los. Dit is niet zoals ziekte was -
oot in de kindertijd. Oponthoud. Aantleiding
tot groter worden. Alles riep en roerde zich.
Meng niets hierin van wat jou jong verbaasde.]*

*Rainer Maria Rilke: Ausgewählte Gedichte.
Frankfurt am Main, 1966, p. 198 (loodsgedicht)*

PAUL CELAN

NACHTELIJK PRUILEND

Nachtelijk pruilend
de lippen der bloemen,
gekruist en gebonden
de stammen der sparran,
grauw is het mos, ontsteld de steen,
ontwaakt tot onafzienbare vlucht
de kauwen boven de gletsjer:

hier is waar zij raasden,
die wij achterhaalden:

zij zullen geen uren noemen,
geen vlokken tellen,
geen stromen volgen tot aan de stuw.

Afgezonderd staan zij in de wereld,
eenieder bij zijn nacht,
eenieder bij zijn dood,
bars, blootshoofds, berijpt
door het nadere en het verre.

Zij vereffenen de schuld die hun herkomst bezield,
zij vereffenen haar aan een woord
dat, net als de zomer, ten onrechte bestaat.

Een woord - je kent het:
een lijk.

Laat ons het wassen,
laat ons het kammen,
laat ons zijn oog
hemelwaarts wenden.

*Paul Celan: Verzamelde gedichten.
Amsterdam 2002, p. 116*

THUISKOMST

Sneeuwval, steeds dichtër,
duifkleurig, als gisteren,
sneeuwval, als sliep je ook nu nog.

Eindeloos verspreide witheid.
Daarop, onafzienbaar,
de sledesporen van het verlorene.

Eronder, geborgen,
stulpt zich omhoog
wat de ogen zo pijnigt,
heuvel na heuvel,
onzichtbaar.

Op elk ervan,
thuisgekomen in zijn heden,
een in stomheid vergleden ik:
van hout, een paaltje.

Daar: een gevoel,
door de ijswind overgewaaid,
vestigt er zijn duif-, zijn sneeuw-
kleurige vaan.

*Paul Celan: Verzamelde gedichten.
Amsterdam 2002, p. 157*

ERNST MEISTER

HET IK

Geduld was de nacht,
één enkele lange
toon van geduld.

Het ik dunkte zich
herder en hond en
zwervende kudde ineen.

*Zahlen und Figuren.
Aachen 1987 [oorspr. 1958]*

WAT ZICHZELF DAAR

Wat zichzelf daar
beschrijft in
het wakend dromen

dat is water,
aarde, lucht, vuur
(zo zeiden de ouden):

deze vier, een
kunstvorm tezamen

met als beschermheer de lust,
met als beschermheer het ach.

*Wandloser Raum,
Darmstadt 1979*

HOE KAN NU

Hoe kan nu
een brein en gebeente,
wie weet waar

vandaan, o bloemen,
zich thuisvoelen in de
Sterrenstraat, waar
het zich laaft

aan de naamloze
melk om heel lijdzaam dan
eraan te onthechten,
als kadaver -

*In Zeitspalt,
Darmstadt 1976*

BEZONGEN IS

Bezongen is
de steen. Ik houd
hem in mijn hand
en weet meteen:
ik sta
in de baan van zijn val.

*Ausgewählte Gedichte.
Darmstadt 1979*

EN IK WIL WENNEN

En ik wil wennen
aan gehangene zijn:

de hemel,
het grootste oog
voor de haak - daaraan
het koord met de strop
die me tilt
aan de oksels.

Hang maar.
Al slingerend
is er tijd om te denken
aan het gras...
de onbezonnen duur
van het lichaam.

*Ausgewählte Gedichte.
Darmstadt 1979*

MOWLANA RUMI

JE HEBT GELEZEN

Je hebt gelezen waar staat dat
geliefden voortdurend bidden.

Eenmaal per dag, eens per week, vijf keer per uur
is niet voldoende. Wij zijn vissers
en hebben de oceaan om ons heen nodig.

Zeggen kameelbellen soms: Laten we elkaar weer zien
op donderdagavond?

Belachelijk. Ze klingelen
samen onophoudelijk,
en praten terwijl hun kameel wandelt.

Ga jij regelmatig bij jezelf op bezoek?
Zoek geen argumenten of een redelijk antwoord.

Laten we sterven,
en stervend antwoord geven.

KOM

Kom

naar de boomgaard in de lente.
Er zijn licht en wijn en
liefjes tussen de granaatbloesems.

Kom je niet,
dan doet dit alles er niet meer toe.

Kom je wel,
dan doet dit alles er niet meer toe.

JIJ DIE TOT GEBOORTE KOMT

Jij die tot geboorte komt
vol van mysterie:

jouw donderstem
maakt ons zo gelukkig.

Brul, leeuw van het hart,
en scheur me open.

VREEMD

Vreemd,
wat voor wezens
zijn wij!

Dat zittend
in de hel
op de bodem
van het duister
wij bang zijn
voor onze eigen
onsterfelijkheid.

JIJ ZIT HIER DAGENLANG

Jij zit hier dagenlang
en zegt:

'Dit is een vreemde kwestie.'
Jijzelf' bent de vreemde kwestie.
Je draagt de energie van de zon in je,
maar je blijft hem oppotten
op je bekkenbodern.

Je bent een raar soort goud
dat in de oven gesmolten wil blijven
om maar geen munt te hoeven zijn.

Zeg EEN in je eenzame woning.
Al het overige liefhebber is je nestelen
in een leugen.

Je bent van zoveel wijnsoorten zat geweest.
Proef dit.

Het zal je niet doen steigeren.

Het is vuur.

Geef maar op,
als je nu nog niet begrijpt dat
jouw leven brandhout is.

Deze woorden gaan zwellen.
Beter dan een gesprek
is innerlijke groei.

HET WEZENLIJKE IS LEEGTE

Het wezenlijke is leegte.

Al het andere:
willekeur.

Leegte maakt liefde vredig.

Al het andere:
een ziekte.

In deze wereld van illusie
is leegte

wat jouw ziel verlangt.

OPLOSSER VAN SUIKER

Oplosser van suiker,
los me op,

als dit het moment is.

Doe het zacht,

met aanraking of een blik -
elke ochtend wacht ik bij dageraad,
zoals eerder al gebeurde.

Of doe het plotseling,
als een executie.

Hoe anders kan ik klaar zijn
voor de dood?

Jij ademt zonder lichaam, als een vonk.

Jij treurt, en ik voel me al lichter.

Jij houdt me met je arm op afstand,
maar juist die afstand trekt me.

ZIJ DIE NIET VOELEN

Zij die niet voelen
hoe deze liefde hen
meetrekt als een rivier,

zij die het ochtendlicht niet drinken
als een beker bronwater
of de schemer niet verorberen als avondmaal,
zij die niet willen veranderen,
laat hen slapen.

Deze liefde
gaat verder dan de oude trucs en schijn
van godsgeloeerdheid.
Wil je zó je geest verbeteren,
slaap dan verder.

Ik heb mijn brein eraan gegeven,
heb het gewaad aan stukken gereten
en weggegooid. Als jij niet
volkomen naakt bent, drapeer
dan je fraaie mantel van woorden om je,
en slaap.

DIT MENSZIJN IS EEN HERBERG

Dit menszijn is een herberg.
Iedere ochtend
een nieuwe aankomst.

Een vreugde, een bedruktheid, een lage streek,
steeds arriveert een momentaan besef
als onverwachte bezoeker.

Verwelkom hen, en verzorg hen allen!
Zelfs al vormen zij een bende leed
die jouw huis met geweld berooft
van al zijn bezittingen:
schenk elke gast een waardige behandeling.
Wie weet plukt hij je kaal
om jou een nieuwe verrukking te laten beleven.

De duistere gedachte, de schaamte, de kwaadaardigheid,
open met een lach de deur voor hen
en nodig hen binnen.

Wie er ook mag komen, wees dankbaar,
elk van hen is gezonden
als boodschapper van het onbekende.

SPIRITUELE DAGJESMENSEN

Spirituele dagjesmensen, zij
vragen zomaar, 'Hoeveel kost dat?'
'O, ik kijk alleen maar wat rond.'

Zij betasten een honderdtal voorwerpen
en zetten ze terug,
schaduw zonder kapitaal.

Wat verhandeld wordt is liefde
en twee ogen, vochtig
van tranen. Maar zij wandelen
een winkel binnen, en hun hele leven
vervliegt plots in dat ogenblik,
in die winkel.

Waar ben je geweest? 'Nergens.'
Wat heb je gegeten? 'Niets bijzonders.'

Zelfs al is jou niet duidelijk
wat je wil, koop iets,
om te delen
in de algehele uitwisseling.

Begin een enorm, waanzinnig project,
zoals Noach.

Het maakt absoluut geen
verschil wat mensen
van je denken.

ALS DE ZIEL RIJST

Als de ziel rijst
tot in je lippen,
voel je de kus
die je altijd wilde.

*Bron van bovenstaande elf gedichten:
Barks, C. en Green, M.: The Illuminated Rumi. New York 1997*

VOLTOOIING

Ik was altijd verlegen;
jij bracht me aan het zingen.

Ik beheerste me altijd aan tafel,
nu roep ik om meer wijn.

In sombere waardigheid zat ik altijd
op mijn mat en zei mijn gebeden.

Nu rennen er overal kinderen rond
en steken de draak met me.

*Barks, C. The essential Rumi.
Edison 1997, p. 238*

LOFZANG

Ben je bij iedereen behalve bij mij,
dan ben je bij niemand.

Ben je bij niemand anders dan bij mij,
dan ben je bij iedereen.

Wees niet slechts betrokken bij iedereen,
maar word iedereen.

Als je zoveel wordt, ben je niets.
Leegte.

*Barks, C: The essential Rumi.
Edison 1997, p. 28*

ENKEL ADEM

Niet christen of jood of moslim, niet hindoe,
boeddhist, soefi of zen. Geen enkele religie

geen cultuursysteem. Ik kom niet uit Oost
of West, niet uit de oceaan of omhoog uit

de aarde, ben niet stoffelijk of etherisch,
behoor niet tot de elementen. Ik besta niet,

ben geen entiteit in deze wereld of de volgende,
stam niet van Adam en Eva of eender welk

ontstaansverhaal. Mijn plaats is plaatsloos,
ben zuchtig plaatsloosheid. Lichaam noch geest.

Ik behoort tot de geliefden, zag beide werelden
als één en op dit ene beroep ik me en weet

KUS

Ik zou je zo graag willen kussen.
'Deze kus kost je je leven.'

Meteen rent mijn liefde naar mijn leven en roept:
'Wat een koopje - kom, we doen het!'

*Barks, C: The essential Rumi.
Edison 1997, p. 37*

eerste, laatste, buiten, binnen - enkel dit
adem ademend menselijk wezen.

*Barks, C: The essential Rumi.
Edison 1997, p. 32*

ZET ALLES OP HET SPEL

Zet alles op het spel
voor liefde
als je waarachtig
mens bent

zo niet
verlaat deze vergadering
want halfhartigheid
levert geen majesteit

je gaat op weg
om God te vinden
maar blijft hangen
op onheilspellendste plekken

wacht toch niet langer
verzink in de oceaan
laat alles los zodat
het water jou kan zijn.

*Barks, C. en Green, M.: The Illuminated Rumi.
New York 1997, p. 58-59*

ZUL JE DE MOEITE KENNEN

Zul je de moeite kennen
van mens-zijn
als je steeds wegfladdert
naar blauwe perfectie

waar zul je ooit
je leed kunnen planten

we hebben grond nodig
om te wieden en te harken
geen hemelen
van wazig gemis.

*Barks, C. en Green, M.: The Illuminated Rumi.
New York 1997, p. 75*

HANSHAN

SNEL, ALS OP BEVEL

Jij die mijn gedichten leest
bewaak de puurheid van je hart

maak van bescheidenheid je hebzucht
oprechtheid wordt jouw mooie sier

duister karma laat zich lossen
voor wie vertrouwt op ware aard

ontdek vandaag je boeddhaveld
doe dit snel, als op bevel.

KOUDE BERG

Mensen maken van het lijf hun wortel
en de geest is dan hun stam

de geest mag niet scheiden van de wortel
wil de wortel blijven leven

maar je kunt dit lot niet ontlopen
verman je daarom en kijk in de spiegel

als je de Diamant Soetra niet leest
maak je bodhisattva's ziek.

SPRANKELEND

Helder sprankelend water
toont moeiteloos zijn bodem

het hart aan baat ontstegen
ondergaat geen lotgeval

jaagt jouw geest niet op illusies
wat valt er dan te veranderen

als je dit kunt verwerklijken
duistert nergens iets voor jou.

FLARDEN

De grote oceaan is grenzeloos
met draken en vissen in miljarden

ieder verorbert iemand anders
drukke dwaze stukken vlees

zolang hun geest geen rust kent
verrijzen er illusies als flarden mist

helder schenkt de waarheidsmaan
in alle openheid haar licht.

*Bovenstaande vier gedichten uit:
Hanshan (8e eeuw).*

*Bron: Red Pine: The collected songs of Cold Mountain.
Port Townsend 2000, resp. p. 133, 37, 179 en 191*

KORT LIED

Vanaf de allerhoogste top van de berg
is geen grens te bekennen, waar ik ook kijk!
Niemand weet dat ik hier zit, alleen;
de ene maan straalt in een koude lente.

Deze voorjaarsbeleving is niet als de maan
die onbewogen de ruimte beheerst.
Ik mag nu wel even dit kort lied zingen,
maar mijn zingen is geen Zen.

*Cold Mountain (tr. Burton Watson):
100 poems by the T'ang poet Han-shan.
New York 1970, p. 80*

VASKO POPA

BRANDENDE HANDEN

Twee brandende handen verdrinken
In de diepten van het hemeigewelf

Zij grijpen niet naar de ster
Die rondom hen suist
En schittert en zich kruist

Zij zeggen iets met hun vingers
Maar wie kent
De tong van vingers in vlam

Plechtig brengen zij hun palmen bijeen
Om een dak te schetsen

Verbeelden zij soms het oude huis
Dat zij afgebrand verlieten
Of misschien het nieuwe
Dat zij weldra weer gaan bouwen

NIETSHEID

Nietsheid jij lag in slaap
En droomde dat jij iets was

Iets vatte vlam
Het vuur kronkelde
In blinde gekweldheid

Jij ontwaakte nietsheid
En warme je rug
Aan het droomvuur

Jij zag niet hoezeer het vuur leed
Hele werelden van lijden
Jouw rug is kortzichtig

Nietsheid jij viel weer in slaap
En droomde dat jij niets was

Het vuur doofde
Gekweldheid kreeg haar gezichtsvermogen
En ook zij doofde in zaligheid

EN JIJ WILT DAT

En jij wilt dat we elkaar beminnen?

Je kunt me vormen uit mijn as
Uit het puin van mijn gebulder
Uit mijn resterende eentonigheid

Dat kun je knapperd

Je kunt me grijpen bij het haar van vergeten
Omarmen mijn nacht in een leeg hemd
Kussen mijn echo

Tja je weet niet wat liefde is

*(bovenstaande drie gedichten uit:
Selected Poems. Harmondsuward, 1969)*

KNOOK TOT KNOOK

*Een reeks uit: Vesko Popa: Homage to the lame wolf:
selected poems 1956-1975. Oberlin College 1975*

IN HET BEGIN

Dit voelt heel wat beter
Het vlees zijn we kwijt

Nu kunnen we doen wat we willen
Zeg eens iets

Zou jij willen zijn
De ruggegraat van bliksem

Zeg eens iets meer

Wat kan ik zeggen
Heupbeen van een storm

Zeg eens iets anders

Dit is alles wat ik weet
Ribben van de hemel

We zijn niemands knoken
Zeg eens iets anders

NA HET BEGIN

Wat zullen we gaan doen

Een goeie vraag

We maken merg voor het avondeten

We hadden vanmiddag al merg
Nu knaagt een hol gevoel van binnen

Laten we dan muziek maken
We houden van muziek

Wat doen we als de honden komen
Ze houden van knoken

We blijven steken in hun keel
En lachen erom

IN DE ZON

Heerlijk om naakt te zonnebaden
Vlees zei me nooit veel

Die dracht kon mij ook nooit boeien
Ik ben stapel op jou zo naakt

Zorg dat de zon je niet streelt
Laten we enkel elkaar beminnen

Wel niet hier niet in de zon
Hier kun je alles zien knookjeltief

ONDER DE GROND

Weefsel van donkerde weefsel van vlees
Het is alles eender

Wat nu dan

We roepen de tijdloze knoken
We bestijgen de zon

En dan

Dan worden we zuiver
Blijven we groeten naar believen

En daarna dan

Niets we zullen overal heen gaan
We zullen eeuwige knookwezens zijn

Wacht maar tot de aarde gaat

IN DE MANESCHIJN

Wat gebeurt er nu
Het is alsof vlees sneeuwachtig vleeft
Zich hecht aan mij

Ik weet niet wat het is
Het is alsof merg door mij vloeit
Een soort knookkoelend merg

Ik weet het ook niet
Het lijkt alsof alles weer begint
Te beginnen vreselijk

Weet je wat
Kun jij blaffen

VOOR HET EINDE

Waar gaan we nu heen
Waar kunnen twee knoken heen
Die twee anders dan nergens

Wat gaan we daar doen
Al heel lang zijn daar
Niemand en zijn vrouw niets

Op ons aan het wachten
Wat willen zij van ons

Ze zijn oud en hebben geen knoken
We zullen hun dierbare dochters zijn

AAN HET EIND

Ik ben een knook jij bent een knook
Waarom heb je me verslonden
Ik kan mezelf niet meer zien

Wat is er met jou aan de hand
Jij hebt mij juist verslonden
Ik kan mezelf ook niet zien

Waar ben ik nu

Niemand weet nu nog
Wie wie is of waar

Alles een nare droom over stof

Kun je me horen

Ik kan jou en mezelf horen

Er is een ranonkel aan het spruiten uit ons

Bron: van Knook tot Knook is

*Vasko Popa: Homage to the lame uoelf;
selected poems. 1956-1975. Oberlin College. 1975*

ECHO VERSTEND

Er waren eens talrijke echo's
Zij waren slaven van één stem
Bouwden bogen voor hem

De bogen vielen om
Zij hadden ze scheef gebouwd
De stof bedekte hen

Ze gaven dit riskante werk op
Veranderden hongerend in steen

In steen veranderd vlogen ze weg
Om korte metten te maken met de lippen
Waarvandaan de stem kwam

Ze vlogen wie weet hoe lang
Blinde dwazen ze merkten niet
Dat ze vlogen langs de rand van de lippen
Die zij zochten

*Uit: Vasko Popa: Homage to the lame uoelf;
selected poems. 1956-1975. Oberlin College. 1975, p. 62-63*

SPELVORMEN

Een reeks van 13 gedichten, vertaald uit:

Vasko Popa: *Complete poems 1963-1987*. London, 2011, p. 71-83

Vasko Popa: *Homage to the lame wolf: selected poems 1956-1975*. Oberlin College 1975, p. 37-51

Vasko Popa: *Selected Poems*. Harmondsworth, 1969, p. 34-46

VÓÓR HET SPEL

Je sluit het ene oog

Tuurt in elk hoekje van jezelf

Onderzoekt of er geen spijkers zijn geen dieven

Geen koekeekseieren

Je sluit ook het andere oog

Hurkt neer en springt dan

Springt hoog hoog hoog

Helemaal boven op jezelf

Vandaar val je in je volle gewicht

Val je dagenlang diep diep diep

Naar de bodem van je afgrond

Wie niet in stukken uiteenspat

Wie ongeschonden blijft en heel weer opstaat

Die speelt

DE SPIJKER

Een is de spijker een ander de tang

De anderen zijn medewerkers

De tang grijpt de spijker bij de kop

Met zijn tanden en zijn armen grijpt hij hem

En blijft trekken trekken

Om hem uit de vloer te krijgen

Meestal wrikt hij enkel de kop eraf

Het is lastig een spijker uit de vloer te krijgen

Daarop zeggen de medewerkers

Deze tang is waardeloos

Zij vermorzelen zijn bek breken zijn armen

En smijten hem het raam uit

Daarna is iemand anders de tang

Een ander de spijker

De anderen zijn medewerkers

VERSTOPPERTJE

Iemand verstopt zich voor een ander

Verstopt zich onder diens tong

De ander zoekt hem onder de aarde

Hij verstopt zich op zijn voorhoofd

De ander zoekt hem in de lucht

Hij verstopt zich in zijn vergeten

De ander zoekt hem in het gras

Zoekt hem blijft zoeken

Geen plek waar hij niet zoekt

En zoekend naar hem verliest hij zichzelf

DE VERLEIDER

Je streeft de stoelpoot

Totdat de stoel beweegt

En jou een lief teken geeft met zijn poot

Iemand anders kust een sleutelgat

Kust het zoals hij maar kussen kan

Totdat het sleutelgat zijn kus beantwoordt

Een derde staat erbij

Vergaapt zich aan de andere twee

Schudt en schudt zijn hoofd

Totdat zijn hoofd afvalt

BRUILOFT

Elk legt zijn huid af
Elk toont zijn constellatie
Die nooit het nachtticht heeft gezien

Elk vult zijn huid met stenen
Elk begint ermee te dansen
In het licht van zijn eigen sterren

Wie niet stopt tot aan de dageraad
Wie niet hapert wie niet valt
Die verdient zijn huid

(Dit spel wordt zelden gespeeld)

DE ROZENDIEVEN

Iemand is een rozenstruik
Anderen zijn de dochters van de wind
Anderen de rozendieven

De rozendieven sluipen naar de rozenstruik
Een van hen steelt een roos
Verbergt hem in zijn hart

De dochters van de wind verschijnen
Zien de gehavende schoonheid van de struik
En achtervolgen de dieven

Openen hun borsten een voor een
In sommige vinden zij een hart
In sommige laat het niet waar zijn niets

Zij blijven borsten openen
Totdat zij een hart ontdekken
Met in dat hart de gestolen roos

IN DE PAUZE

Niemand rust

Deze hier beweegt voortdurend zijn ogen
Legt ze op zijn schouders
En graag of niet begint achterwaarts te lopen
Zet ze op zijn voetzolen
En graag of niet komt ondersteboven teruglopen

Deze hier is helemaal veranderd in een oor
En hoorde wat zich niet laat horen
Maar hij heeft er genoeg van
En hunkert ernaar weer terug te keren in zichzelf
Maar zonder ogen kan hij niet zien hoe

Deze hier heeft al zijn gezichten ontsluiterd
En jaagt hen een voor een achterna over de daken
Werpt het laatste gezicht op de grond
En bedekt zijn hoofd met zijn handen

Deze hier heeft zijn oogopslag opgerekt
Opgerekt van duim tot duim
En wandelt erlangs wandelt
Eerst traag dan sneller
En sneller steeds sneller

Deze hier is aan het spelen met zijn hoofd
Werpt het omhoog in de lucht
En vangt het weer op met zijn wijsvinger
Of vangt het helemaal niet

Niemand rust

AFKOMST

Sommigen bijten van de anderen
Een arm af of een been of wat dan ook

Klemmen het tussen hun tanden
Rennen weg zo snel ze kunnen
Begraven het onder de grond

De anderen haasten zich in alle richtingen
Snuif zoek snuif zoek
Woelen heel de aarde om

Als ze het geluk hebben een arm te vinden
Of been of wat dan ook
Is het hun beurt om te bijten

Dit spel verloopt in een stevig tempo

Zolang er armen zijn
Zolang er benen zijn
Zolang er ook maar iets is

ZAAD

Iemand zaait iemand
Zaait hem in zijn hoofd
Stampt de aarde stevig aan

Wacht op ontkieming van het zaad

Het zaad verteert zijn hoofd van binnen
Verandert het in een muizenhol
De muizen eten het zaad

Ze vallen ter plekke dood

De wind komt wonen in het lege hoofd
En begint vierkante briesjes te baren

ELLENDIGE KNOL

De een is een steen op het hart van de ander

Een steen als een huis zo zwaar

Onder de steen kan niemand bewegen

Beiden worstelen ze

Om tenminste een vinger te tillen

Tenminste met de tong te klakken de oren te bewegen

Te knipperen met de ogen

Onder de steen kan niemand bewegen

Beiden worstelen ze almaar

En raken uitgeput en vallen van uitputting in slaap

En in hun slaap pas staan hun de haren overeind

(Dit spel duurt een eeuwigheid)

DE JAGER

Iemand gaat naar binnen zonder te kloppen

Gaat iemands oor binnen

En komt via het andere weer naar buiten

Gaat naar binnen met een lucifertred

Met de tred van een brandende lucifer

Danst rond binnen het hoofd

Hij heeft het gered

Iemand gaat naar binnen zonder te kloppen

Gaat iemands oor binnen

En komt niet via het andere oor naar buiten

Hij is de sigaar

AS

Sommigen zijn nachten anderen sterren

Elke nacht ontsteekt zijn eigen ster

En dans een zwarte dans eromheen

Totdat de ster dooft

Daarop splitsen zich de nachten

Sommige worden sterren

Andere blijven nachten

Weer ontsteekt elke nacht zijn eigen ster

En dans een zwarte dans eromheen

Totdat de ster dooft

De laatste nacht wordt ster en nacht ineen

Hij ontsteekt zichzelf

Danst de zwarte dans rondom zichzelf

NA AFLOOP

Uiteindelijk klemmen de handen de buik vast

Om te voorkomen dat de buik uitbarst in lachen

Maar er is geen buik

Een hand slaagt er net nog in zich te verheffen

Om het klamme zweet van het voorhoofd te wissen

Er is ook geen voorhoofd

De andere hand tast naar het hart

Om te voorkomen dat het hart uit de borst springt

Er is ook geen hart

Beide handen zakken

Zakken moedeloos in de schoot

Er is ook geen schoot

Op de ene hand valt er regen nu

Uit de andere is gras aan het groeien

Wat valt er nog te zeggen

IN ONZE DIEPTE

2

*Een reeks van 30 gedichten, vertaald uit:
Vasko Popar, Complete poems 1963-1987, London, 2011, p. 37-67*

Kijk hier is dat ongenode
Vreemde wezen kijk hier is het

Siddering over de theespiegel in het kopje
Roest die zich nestelt
Aan de randen van onze lach
Een slang gekruld in de diepste spiegel

Zal ik jou kunnen verbergen
Voor jouw gezicht in het mijne

Kijk het is de derde schaduw
Op onze verbeelde wandeling
Onvermoede afgrond
Tussen onze woorden
Kletterende hoeven
Onder de gewelven van onze gehemeltes

Zal ik in staat zijn
In dit onrustveld
Jou een tent te bouwen van mijn handen

1

Wij heffen onze armen
De straat klimt hemelwaarts
Wij slaan de ogen neer
De daken verdwijnen in de aarde

Uit elke pijn
Die wij niet noemen
Groeit een kastanjeboom
Die ons geheimzinnig volgt

Uit elke hoop
Die wij koesteren
Ontspringt een ster
Die onbereikbaar ons vooruit gaat

Hoor je hoe een kogel
Rond onze hoofden cirkelt
Hoor je hoe een kogel erop uit is
Onze krus in een hinderlaag te lokken

3

Onrustig wandel jij
Langs de randen van mijn ogen

Op de onzichtbare tralies
Voor jouw lippen
Huuieren naakt mijn woorden

Ogenblik na ogenblik ontstelen wij
Aan de achteloze ijzeren zagen

Jouw handen bedroefd
Vloeten in de mijne
Onbegaanbaar is de lucht

4

Groene handschoenen ritsele
In het gebladerte langs het plaveisel

De avond draagt ons onder zijn arm
Op een pad dat geen sporen laat

De regen zakt op zijn knieën
Voor de fragiele vensters

De gazonnen treden uit hun poorten
En stellen ons behoedzaam gerust

5

De nachten raken hun duisternis kwijt

Stalen takken grijpen
De armen van voorbijgangers

Enkel anonieme schoorstenen
Kunnen ongestoord de straten bewandelen
Die onze slapeloosheid doorkruisen

In de goten schimmelen onze sterren

Uit de rimpel tussen mijn wenkbrauwen
 Kijk jij tot de dag aanbreekt
 Op mijn gezicht

Het hars van de nacht
 Verzengt stilaan
 De vingers van de dageraad

Zwarte klinkers al
 Hebben dichtgemetseld
 Het totale hemelgewelf

Getande ogen scheren
 Over stille wateren

Rondom ons paarse lippen
 Fluisterend uit de takken

Kreten doen het blauw barssten
 En dalen neer op kussens

Onze haarden gaan schuïl
 Achter smalle ruggen

Handen klemmen zich aan
 Broze wolken

Onze aderen spoelen
 Groezelig bed en tafelblad

Uit verwaaide beenderen
 Viel ons de namiddag in de armen

En werd gaandeweg naargeestig

Een open graf in de huid van de aarde
 In jouw huid in mijn huid

Op het kruispunt

Ontmoeten we de schaduwen

Blauw onder de ogen van de dag

Als ik mijn hoofd wend

Zal de zon vallen uit de takken

In mijn handpalmen

Heb je glimlachen geborgen

Hoe kan ik ze tot leven brengen

Mijn schaduw wordt steeds zwaarder

Zijn vleugels worden geknoot door iemand

Grote goedheid

Je opent je ogen je verbergt me dornweg

Een plotse nacht maakt jacht op mij

Aan het einde van de statige weg

Ontsteekt een kleurloze boom zijn sigaret

Gifgroen

Gaan momenten op mars

Dwars over ons voorhoofd

We reizen ons lichaam uit

De stilte in geëst

Door onze verdwaasde blikken

Tussen mijn oogleden

Omhels ik je naakte blik

Om de pijn daar te pletten

10

Hoe kunnen wij zien
Met zulke bronzen knopen

Het duister drijft de spot met ons
Geselt ons met zijn haar

Hoe kunnen wij spreken
Met zulke papieren tongen

Onze woorden doen hen ontbranden
Dor onder de daken van onze monden

Hoe kunnen wij overleven
Met zulke lijven van drijfzand

Tomeloze lepels
Voeren ons weg korrel na korrel

Hoe kunnen wij omarmen
Met zulke bladloze houten armen

De anjers verwelken ons in de lippen
Verwelken in het hete zand

11

Binnenstebuiten hebben de huizen gekeerd
De bittere zakken van hun kamers
Zodat de windhoos hen kan doorzoeken

Naast onze ribben
Ontdoen de straatlampen zich
Van hun bloedbevleete jekker

Wij zijn twee vellen krantenpapier
Ruw geplakt
Over de wond van de avond

Vlammende vogels
Van mijn wenkbrauwen
Zijn op jouw sleutelbeenderen gedaald

1 2

Duistere bewegingen glijden
Vanaf de wimpers langs onze gezichten

Met een wrede roodgloeiende draad
Stookt boosheid onze gedachten

Scharen met opstaande nekhamen
Omsingelen onze ongewapende woorden

De giftige regen van eeuwigheid
Begint ons gretig te bijten

1 3

De pilaren die de hemel steunen gruiselen

De bank waarop wij zitten valt
Langzaam de leegte in

Moeten wij voor eeuwig kwijnen
In stenen stilte

Door onze ogen heen door onze schedels heen
Zullen onze woorden kiemen

De dagen zijn uiteengevallen

Moeten wij voor eeuwig wachten hoe de zon
Zich geel kleurt door onze ribben heen

We horen hoe ons hart slaat
In de kelen van de dode pilaren

Wij zijn uit onze inborst gevluht

14

Als er niet jouw ogen waren
Zou er geen lucht zijn
In ons blinde verblijf

Als er niet jouw lach was
Zouden de muren nooit
Verdwijnen uit onze blik

Als er niet je nachtegale waren
Zouden de tere wilgen nooit
Over de drempel stappen

Als er niet je armen waren
Zou de zon nooit

De nacht doorbrengen in onze slaap

15

De straten van jouw blikken
Eindigen nergens

De zwaluwen uit jouw ogen
Trekken niet zuidwaarts

Van de espen in je borsten
Vallen geen bladeren

In het luchtruim van jouw woorden
Is er geen zonsongergang

16

Mijn bruine studeerkamer
Voorzie jij van een passende lichtval

Je spreidt me een weide
Op je borsten

Je brengt witte duiven bijeen
In mijn blijdschap

Je dooft de sigaret van mijn zorgen
In jouw hart

In een tros muskaatdruiven
Wacht je op mijn lippen

17

Ik zou willen slapen in de zee
Ik plons in de pupillen van je ogen

Ik zou willen bloeien op het voetpad
Ik volg de bloembedden in je tred

Ik zou willen ontwaken in de hemel
Ik spreid mijn bed in jouw lach

Ik zou onzichtbaar willen lijken
Ik laat me vergrendelen in jouw hart

Ik zou je willen roven uit de stilte
Ik kleed je in gezang

18

Ik draag jou
Als een volle dag in mijn armen

Ik plant
Een rij sparren langs mijn staren

Ik doorkruis
De steden van je stiltes

Ik verzamel
de dauw van je wimpers

Ik breek
een tengere nacht dwars over je taille

Ik roep
schuchtere ochtenden van de daken omlaag

19

Onze jeugd staat in het blad
Groen in alle straten

De wangen van de huizen gloeien
Als wij langskomen

De stoep legt een kaartje
Met onze voeten

Wij zijn een plotse ster
Op de gezichten van voorbijgangers

Hele zwermen verrassingen
knabbelen uit onze hand

20

Vogels drinken levend water
Dat uit jouw palmen gutst

Blauwe en bruine vogels
Die uit jouw ogen stijgen
Als er geen jagers in de verte zijn

Je palmen geven licht
Aan twee denkbeeldige aardklonten
Terwijl de zon daalt

21

Je handen gloeien op de haard
Midden in mijn gezicht

Je handen laten mij de dag aangaan

Je handen bloeien
In de uitheemse woestijn binnenin mij
Die niemand ooit betreden heeft

Je handen dromen in de mijne
De droom van elke hemelse hand op aarde

22

Onze dag is een groene appel
In tweeën gesneden

Ik kijk naar jou
Jij ziet me niet
Tussen ons staat de blinde zon

Op de trap
Onze versleten omhelzing

Je roept me
Ik hoor je niet
Tussen ons hangt de dove lucht

In winkelruiten
Zoeken mijn lippen
Jouw glimlach

Op het kruispunt
Onze vermorzelde kus

Ik heb je mijn hand gegeven
Jij voelt het niet
Leegte heeft jou omhelsd

Op de pleinen
Zoekt jouw traan
Mijn ogen

's Avonds ontmoet mijn dode dag
Jouw dagelijkse doodsheid

Enkel in slaap
Gaan we dezelfde paden

24

Ik ga
Van de ene hand naar de andere
Waar ben je

Ik zou je willen omarmen
Ik omarm je afwezigheid
Ik zou je stem willen kussen
Ik hoor vertes lachen

Mijn lippen hebben mijn gezicht vervormd

23

Zonder jouw blikken ben ik een rivier
Die door zijn oevers verlaten is

De wind voert me bij de hand
Schemer heeft jou je handen gehakt
Witte straten vluchten weg voor mij

En vingers schuwen mijn voorhoofd
Waar de wereld vlam heeft gevat

Mijn woorden zijn door gras overwoekerd
Stille heeft jouw stem verwaaid
De dingen keren mij hun grijze rug toe

In het duister van mijn vlees
Waar een boosaardig licht

Ik ga
Van de ene kant van mijn hoofd naar de andere
Waar ben je

Uit mijn verdorde handen
Schijnt een gloed in mij
Ik wil je ontmoeten
En ik sluit mijn ogen

25

Ik ben de gale vloer
Van de lege kamer waar jij zit
Enkel om je schaduw mij te laten troosten

En ik ben de houten stoelen
Die jij op straat zet uit je kamer
Enkel om te kunnen spelen met jouw schaduw

Ik ben de dorre bladeren
In de straten waar jij loopt
Om jouw schaduw te kunnen horen

En ik ben de barre steen langs de weg
Waar jij voorbijkomt
Om jouw schaduw mij te laten kleden

26

Wie is dat licht daar op de hoek
In deze ochtendloze nacht

Het wikkelt me in jouw blik
Volgt me naar ons geblindeerd verblijf
Belicht de lege steigers in mijn aderen

En wie is die vogel
In de gebarsten hemel van mijn hart
De enige vogel

Hij roept me met jouw stem
Want het witte kan niet
Aardwaarts dalen

27

Met mijn handpalmen
Heb ik het pad verwarmd
Waarlangs jij terugkeerde

Je stem heeft haar witheid verloren
Ergens achter de hoge daken

De uren die mijn eenzaamheid vergezelden
Verheffen zich voor jou
Uit hun sneeuwbedekte zetel

28

Onder je oogleden
Slapen jouw viooltjes

Ik maak mezelf tot een zon
Boven jouw nachtmerrrie

Jij smijt elk venster open
In je voorhoofd

Uit mijn bloed pluk ik
Witte waterlelies voor jou

Jij bezorgt mijn boom van as
Groen gebladerte

Dit zijn jouw lippen
 Die ik teruggeef
 Aan jouw hals

Dit is mijn maanlicht
 Dat ik afneem
 Van jouw schouders

We zijn elkaar kwijgeraakt
 In de onomlijnde wouden
 Van onze ontmoeting

Jouw adamsappels
 Schemeren en ontwaken
 In mijn handen

Mijn onbezonnen sterren
 Laaien en doven
 In jouw keel

We hebben elkaar gevonden
 Op het gouden plateau
 In onze diepte

Ik schraap het zwart van mijn lijf
 De dag heeft mij een gezicht gebracht
 De wind heeft mijn haar gewekt

Mijn lamme blik krijgt groene scheuten
 Schaduwen verschijnen uit de zon
 De wereld wacht aan de ingang van het hart

Van de blauwe hellingen daal ik weer omlaag
 En betreed jouw klare stem
 Bereid onze magische lamp te ontsteken

ROEP OM HULP

Overdag roept mijn stem aan je einders
's nachts kom ik naakt voor je staan
moge mijn gebed, jou nu roeren
hoor hoe ik me tot je richt

mijn hart weegt zwaar van het lijden
één langerekte dood is mijn bestaan
krachteloos als zij die aan het eind zijn
doel ik tussen de gestorvenen
als een lijk, vermoord, miskend, vergeten
in zijn bloei gekeeld door jouw hand

jij liet me zinken naar de bodem
in duistere sfeer, ten diepste bedrukkend
je ranselt me hier met je furie
beukt me met jouw vloed

al mijn vrienden joeg je heen
je deed hen stuiven als was ik vergif
nu ben ik gevangen, geknoopt, verkrampt

bijtend zuur kwelt mijn ogen
geen dag dat ik niet om je roep
uur na uur hef ik mijn handen naar jou

zul je wonderen voor de doden verrichten
zullen de overledenen opstaan en je danken
zullen zij hun mond openen, je goedheid beamen
kan men in dit duister jouw wonderen zien

kan men jouw liefde onthouden hier
in dit oord van eindeeloos vergeten

nog luider roep ik daarom, doordringender
wijd ik mijn hart aan het ochtendgebed
waarom verwerp je mijn ziel
waarom verberg je je aangezicht

een leven lang al verteert me de tijd
voortdurend vrat kwelling aan mij
ik verdroeg je machtige gruwelen
maar radeloos maakt het mijn geest

het vuur van je woede raast over mijn lichaam
aldoor beproeven mij jouw verschrikkingen
dagelijks zwermen ze in en rondom me
omspoelen mij, zuigen me neerwaarts
zodat ik naar adem snak

alle gezelschap heb jij me ontnomen
het licht in de blik van geliefden en vrienden
is blijvend gedooft.

*Tekst: psalm 88, uit:
Norman Fischer: Zen-inspired translations of the Psalms.
New York 2002, p. 109*

MILAREPA

Luister naar de zes keteningen van oefening

hellebewoners in woede gevangen
behoefte geesten in honger gevangen
onrustige dieren in blindheid gevangen
menselijk leven in wellust gevangen
vechtende wezens in afgunst gevangen
hemelse goden in hoogmoed gevangen

OEFENLIED

Luister naar de zes ontknopingen van oefening

Luister naar de zes verschijnenselen van oefening
zijn er obstakels, ontbreekt er de ruimte
zijn er getallen, zoek sterren vergeefs
schudt en beweegt het dan zal het geen berg zijn
groeien en krimpen zal nooit oceaan
neem je een brug dan zul je niet zwemmen
wat je ook raakt, geen regenboog

groot vertrouwen verwelkomt bevrijding
waakzame leraar belichaamt bevrijding
stille beheersing sterkt in bevrijding
anoniem leven vestigt bevrijding
volledige inzet opent bevrijding
zitten in eenvoud versmelt met bevrijding

Luister naar de zes helderheden van oefening

Luister naar de zes misdragingen van oefening
oordeel belemmert, snoert alle begrippen
luidheid en onrust brengt nergens besef
aanvaard en verwerp maar wijskracht is sterker
wie almaar denkt die oefent vergeefs
oost en west onbruikbaar voor wijsheid
geboorte en dood overwint boeddha's geest

hartsbewustzijn is sfeer van herkomst
binnen noch buiten sfeer van gewaarzijn
licht noch donker sfeer van inzicht
alom doordringend sfeer van echtheid
scheiding noch overgang sfeer van kracht
nooit verbroken sfeer van beleving

Luister naar de zes zegeningen van oefening

zalig vertoeven waar warmte gewekt wordt
toegang vindt wind tot het kernkanaal
geest van verlichting dalend van boven
bodem biedt serum van zuiveringsdrang
links en rechts centraal zich vermengen
dit levend lichaam zegen verspreidt

Zing zo deze deun ter ere van oefening

*Bron: The six essences of meditative experience
(Chang, Garma C.C.: The hundred thousand songs of Milarepa,
Boston 1999, p. 30).*

VISIE EN PRAKTIJK

Visie is de wijsheid van de leegte.

Oefening is de verlichting uit onthecht zijn.

Actie is het eindeloze spel zonder voorkeur.

Vrucht is de grote, smetteloze naaktheid.

Inzake de Visie van leegte-wijsheid

loop je gevaar er niet aan toe te komen

vanwege woorden en gedachten.

Zolang absoluut weten niet innerlijk verworven is

zullen louter woorden je nooit bevrijden van ego-gezag.

Richt je dus op waarachtig inzicht.

Inzake de Oefening van verlichting uit onthecht zijn

loop je gevaar er niet aan toe te komen

door je slechts vast te bijten in concentratie.

Zolang wijsheid geen innerlijke helderheid schenkt

zal enkel stabiele, diepe concentratie je niet bevrijden.

Richt je dus op gewaarzijn.

Inzake de eindeloze Actie zonder voorkeur

loop je gevaar er niet aan toe te komen

door in te gaan op ijdele praat.

Zolang alle verschijnenselen je meditatie niet versterken

zullen "rituelen" verkapte wereldlijke verlangens zijn.

Richt je dus op zuiverheid en onthechting.

Inzake de grote, smetteloze naaktheid

loop je gevaar er niet aan toe te komen

door toedoen van je denken.

Zolang blindheid niet van binnenuit gereinigd is
zal grote inspanning slechts kleine Vrucht opleveren.
Richt je dus op het oplossen van blindheid.

*Bron: Chang, Gamma C.C.:
The hundred thousand songs of Milarepa.
Boston 1999, p. 454*

Lakshheid brengt nooit verwerkelijking;
doe daarom oprecht je best
en laat diepe toewijding heersen.

Afleiding houdt de grote wet verborgen;
vestig je dus geconcentreerd
in onafgebroken oefening.

Boeddhaschap vindt men niet buiten;
wees je daarom innerlijk gewaar
van pure geesteswerking.

Wankel vertrouwen doemt als een mistbank;
als het geloof dreigt weg te ebben,
verbind je dan des te bewuster met kracht.

A F S C H E I D S A D V I E S

Eigendom en bezit zijn als de ochtenddauw;
stel ze onbeperkt beschikbaar,
zonder de geringste gierigheid.

Kostbaar is een lichaam dat kan oefenen;
houd je aan de voorschriften,
als behoedde je je eigen ogen.

Boosheid leidt ons naar een laag bestaan;
verlies dus nooit je gemoedsrust,
al kost het je je leven.

*Bron: Chang, Gamma C.C.:
The hundred thousand songs of Milarepa.
Boston 1999, p. 626-627*

GERUSTSTELLINGEN BIJ HET STERVEN

Het grote Vrij Zijn van Uitersten
is als een machtige leeuw
die op zijn Gemak in de sneeuw ligt
en Onbevreesd zijn tanden toont.
Deze visie schenkt mij, de yogi, vrouwen.
De dood leidt naar het bevrijdingspad!
De dood brengt vreugde voor wie deze Visie kent!

De hertebok, kalm en onzelfzuchtig,
draagt veelpuntige hoorns van de Ene Soort;
hij slaapt heel gerieflijk
op de vlakke van Zalig Licht.
Dit oefenen schenkt mij, de yogi, vrouwen.
De dood leidt naar het bevrijdingspad!
De dood brengt vreugde voor wie zo Oefent!

De vis van de Tien Vervolmakingen
rolt voortdurend met zijn gouden ogen
terwijl hij zweemt in de rivier
van Eindeeloos Beleven.
Dit handelen schenkt mij, de yogi, vrouwen.
De dood leidt naar het bevrijdingspad!
De dood brengt vreugde voor wie zo Handelt!

De tiggerin van Zelfverwerkelijking
is getooïd met rijke strepen;
zij, de pracht van Moeiteloos Mededogen,
slentert onverstoortbaar door de wouden.
Deze discipline schenkt mij, de yogi, vrouwen.

De dood leidt naar het bevrijdingspad!
De dood brengt vreugde voor wie Discipline kent!

Het papier van Voor- en Nadeelvormen
beschreef ik met de gewaarzijnsgeest;
in de staat van Non-dualisme
kijk ik nu en bespiegel.
Deze Dharma schenkt mij, de yogi, vrouwen.
De dood leidt naar het bevrijdingspad!
De dood brengt vreugde voor wie Dharma kent!

De zuivere werking van de Krachtstroom
is als een rijzige adelaar die gedragen
door de vleugels van Kunde en Wijsheid
koerst naar het vorstendom van Leegte.
Deze verwerkelijk schenkt mij, de yogi, vrouwen.
De dood leidt naar het bevrijdingspad!
De dood brengt vreugde voor de Verwerkelijkste mens!

*Bron: Chong Gama C.C.:
The hundred thousand songs of Mikarepa.
Boston 1999, p. 007*

PUUR

Als je omkeert en je kijkt in je lichaam,
mediteer dan zonder te verlangen naar genot.

Als je omkeert en je kijkt in je mond,
mediteer geruisloos en beleef de rust en ruimte.

Als je omkeert en je kijkt in je geest,
mediteer dan zonder te verdwalen in gedachten.

Houd je lichaam, mond en geest vrij van hechting
en werk met oefenen zonder oefenen.

*Bron: Garma C.C. Chang:
The hundred thousand songs of Milarepa.
Boston 1999, p. 560*

KLUIZENAARS

EIGEN TEELT

Graf na graf ligt bedolven onder gebladerte
wóór hun begrafenis droegen ze gouden zegels
maar begeerte legt het af tegen onthechting
ambitie is geen partij voor gemoedsrust

door aas verleid eindigen vissen in de pan
ongekooid kiest een vogel het hemelruim
werelds gedoe laat de kluizenaar koud
uit eigen teelt weef ik van vezels mijn pij.

*Red Pine: The Zen works of Stonehouse:
poems and talks of a 14th-century Chinese hermit.
Berkeley 1999, p. 3*

MILJOENEN DEUREN

Lees je de soetra's niet in je jonge jaren
dan zal jou later hun betekenis ontgaan
je zult niet weten dat miljoenen deuren
zich bevinden in jouw minuscule geest

wanneer sta je stil bij leven en dood
omgeven door dagelijks wel en wee
zal ouderdom jou ooit verrassen
voor bezinning is het dan te laat.

*Red Pine: The Zen works of Stonehouse:
poems and talks of a 14th-century Chinese hermit.
Berkeley 1999, p. 79*

VAARWEL MONNIK

Om van jou vrije monnik
afscheid te nemen,
zitten we aan
de oever van de stroom

op verre wegen
toon jij je lege nap,
in diep gebergte
bewandel je gevallen blad

zonder meesterlijke hulp
zoek je de zen-kern,
alle lof verdient
jouw waardig dichten

jouw weggaan
is geen loze drang,
de ene wolk
komt nergens thuis.

*Chia Tzu (779-843)
in: O'Connor and Johnson: Where the world does not follow.
Somerville 2002, p. 21*

KLUIZEN AARSLEVEN

Met deze rustplek
weet de wereld zich geen raad,
maar diepste aandoening
wordt er genezen

van oude gedichten laat ik
de woorden glanzen,
aanschouw de berghealingen
en slaap buiten mijn hut

kleurrijke wolken schuiven
voor de ondergaande zon,
cicades weerklinken
verspreid tussen de bomen

dit alles
vervult steeds weer mijn hart,
en wie had dit verwacht
zo zonder beurs of borrel?

*YaoHo (Mike O'Connor: Where the world does not follow;
buddhist China in pictures and poems.
Somerville 2002, p. 97)*

GOED SEIZOEN

Honderden bloemen in de lente
de maan in de herfst
een koele bries in de zomer
en sneeuw in de winter

als er geen loze wolken
drijven in je geest
is dit voor jou een goed seizoen.

*Women (1183-1260),
Zenkei Shibujama: The gateless barrier,
Boston 2000, p. 140*

LEEGTE

Leegte verschijnt niet
leegte verdwijnt niet
wie leegte kent
verschilt niet ervan.

Doodsgedicht van Wumen (1183-1260)
The encyclopedia of eastern philosophy and religion.
Boston 1994, p. 418

GEBED VAN HAKUIN

Al spat het hele hemelruim uiteen,
mijn gelofte kent geen eind.
De verdienste van dit wijsheidslied gaat naar allen
die verlangen naar het zodanighedsverblijf.

Aan de boeddha's van de drie werelden,
aan zen-stamhouders en wijze thuisverlaters wijd ik me,
aan elke deva, naga en demon die de wet hoedt
en alle goden in dit rijk voorziene land.

Mogen alle broeders hier bij mij verzameld
met onwrikbaar gemoed en diamanten visie
zich doeltreffend wijden aan het slechten van de wand

en moge hun vervolmaking van het stralend goedheidsjuweel
en hun opschoning van alle blindheidsfantomen
permanet tot steun zijn de onafzienbare menigte lijdenden.

*Waddell, Norman: Zen words for the heart:
Hakuin's commentary on the Heart sutra. London 1996, p. 87*
** Waddell, Norman: Poison Blossoms from a Thicket of Thorn.
Berkeley 2014, p. 411*

DRAKENTAAL

Waarheid pulseert ook nu al
in ons mensenhart
een boeddha onthoudt zich
dus van werving

zijn mededogend drakenlijf
nodigt met bevrijdende adem
eenieder uit zich innerlijk
te vestigen

in de zuivere, uitgestrekte
universeel en bodemloos
volmaakte vrede van
zijn kaken.

*Maitreya, Asanga: Ornament of the Great Vehicle Sutras;
Mahayanasutralambaka with Commentaries by Khenpo Shengya and Ju Mipha. Boston
2014, p. 398-399, vers XIII-2*

HERFSTAVOND

Nu het hele universum
zich kleurt met regen
ziet men nauwelijks meer zijn vorm

vanaf de overzijde van de rivier
klinkt ver weg
de dreun van soetra-zang

op de Tsuke-berg
gaan in dit nachtelijk duister
talloze monniken in meditatie

maar bij deze steenhoop
wie zal hier bezemen
de herfstwolken?

Pao Jung (9e eeuw)

*O'Connor, Mike and Johnson, F. Steve: Where the world does not follow; buddhist China in
picture and poem.
Somerville 2002, P. 91*

GLORIE VAN VRIJHEID

Een leven lang te lui om te slagen
koers ik in alles op hemelse waarheid.
Drie pakken rijst telt mijn huidige voorraad
plus een bundeltje hout bij het haardvuur.

Geen drukte over wie verlicht is en wie niet,
wat zegt me de walm van roem en bezit?
Nachtelijke regen bedekt deze rieten hut,
mijn twee benen strek ik zoals het me uitkomt.

Ryōkan (Japan, 1758-1831)
Foster, Nelson & Sivamaker, *Jack: The rearing stream;*
a new Zen reader. Hapaneill 1996, p. 350

KEERPUNT

De vele veranderingen in het verleden,
ons zuchten tijdens het afscheid;
tien jaar lang wist geen enkel bericht
onze werelden opnieuw te verbinden

gouden schalen op een altaar van sandelhout
– is alles goed met jou?
een stenen hut, een meditatiekussen
– precies het juiste voor mij

het warme licht van de lentezon
moet de sneeuw op mijn slapen nog smelten;
pas als het droomspel verbroken wordt
ontvouwt zich in mij zijn heldere zin

vaak was jij daarin aanwezig
en bemoeidigde mij op mijn droomtocht,
maar wanneer ik nu achter me kijk:
is daar iemand, op die Weidse Vlakten?

Tekst: Baochi Jizang (17e eeuwse vrouwelijke Zen-meester)
Bon: Grant, Beata: *Eminent nurse; women Chan masters of seventeenth-century China.*
Honolulu, 2008, p. 139

DAGBESTEDING

De oorspronkelijke titel van deze tekst van Zen-meester Zhaozhou (778-897) luidt 'Lied van de twaalf uren van de dag' (een uur in China staat gelijk aan twee uren in het Westen). Een lifthead op de begrafenisweg.

De haan kraait; het eerste uur van de dag.
Droefheid is voelbaar, moedeeloos sta ik op.

Geen lendedoek, geen onderhemd,
enkel iets dat in de verte lijkt op een pij.
Een onderbroek zonder taille, de werkbroek aan flarden;
het hoofd bedekt met vijftien kilo grauwe stof.
Als je op deze manier oefent en anderen van dienst wilt zijn,
dan beseft je wat voor nietsnut je eigenlijk bent.

Zonlicht op de vloer; het tweede uur van de dag.
Een vervallen tempel in een afgelegen dorp, niets noemenswaardigs.

In de ochtendpauze is geen korrel rijst te vinden;
ik staar naar het open raam met zijn vuile scheuren.
Enkel het gekwetter van muizen, niemand die ik tot vriend ben;
zittend hier in mijn eenijde, hoor ik af en toe wat bladeren vallen.
Wie zei er dat met thuisverlaten alle voorkeur en tegenzin verdwijnt?
Als ik erbij stilsta, wordt mijn zakdoek onwillekeurig vochtig van de tranen.

De zon komt op; het derde uur van de dag.
Ongerepheid verandert in rusteloze drang.

Iets doen vanwege beloning is begraven worden in het vuil;
het domein van grenzeloosheid is nog niet schoongeveegd.

Vaak fronsen zich mijn wenkbrauwen, zelden van harte tevreden;
het valt niet mee de verschrompelde grijze dorpelingen te verdragen.
Schenkingen hebben deze plek nooit weten te vinden;
een loslopende ezel vreet onkruid aan de ingang van de oefenruimte.

Etenstijd; het vierde uur van de dag.
Halfslachtig probeer ik het vuur aan te steken, aan alle kanten kijkend.

De voorraad meel en koekjes is vorig jaar al opgegaan;
nu ik eraan denk, krijg ik slechts speeksel te slikken.
Onophoudelijk gezucht: de dingen vallen zelden in verband;
temidden van de talrijke personen zijn er geen goede mensen.
Degenen die hier langskomen vragen enkel om een kop thee,
en als dit niets oplevert verdwijnen zij weer, nors mompelend.

Halverwege de ochtend; het vijfde uur van de dag.

Had iemand ooit gedacht toen ik me kaal schoor, dat het er zo aan toe zou
gaan?

Er was geen bijzondere aanleiding een dorpspriester te willen worden,
afgezonderd, hongerig en enzaam, meer dood dan levend.

Van de kant van de brave burgers hier
heb ik nooit het geringste respect ervaren.
Onlangs nog kwamen zij aankloppen aan mijn poort,
maar het enige dat men zocht, was wat thee en wat papier te leen.

De zon staat in het Zuiden; het zesde uur van de dag.
Er zijn geen speciale voorschriften om te gaan bedelen voor rijst en thee.

Eerst naar de zuidelijke woningen, dan naar de noordelijke;
het spreekt vanzelf dat ik langs de route slechts excuses hoor.

belangeloos ga je verder waar Boeddha's zonen ophielden.

In je handen een staf van onbewerkt braambout
om bergen te beklommen, maar ook om honden te verjagen.

Gouden duisternis; het tiende uur van de dag.

Alleen rustend in het duister van dit ene, lege vertrek.

Voorgoed onvatbaar voor het flakkerend kaarslicht

is de puurheid hier voor mijn ogen gitzwart.

Zelfs een bel die braafjes de dag afrondt hoor ik niet,
enkel het luidruchtig geschaarrel van oude ratten.

Wat heeft een mens nou nodig om zich verbonden te voelen:
elk van mijn gedachten is verlichtingsbesef.

Tijd om te slapen; het elfde uur van de dag.

Heildere maan boven de poort: misgunt hij zich ook maar iemand?

Nu ik weer naar binnen ga, betreur ik dat het bedtijd is;

de kleren om mijn lijf doen dienst als deken.

Hoofdmonnik Liu en ascet Chang:

prachtig, hoe zij lipwapperend godheid bespreken!

Wat zou het als mijn loze vleesvracht zich oplost;
vraag je "Waarom?", dan zal elk antwoord jou blijven verbijsteren.

Middernacht; het twaalfde uur van de dag.

Hoe zou dit beleven er zelfs maar één moment niet kunnen zijn?

Als ik denk nu aan hen die hun wereldse woning verlaten,

voel ik me een eeuwenoude tempeldienaar.

Er is dit bed van aarde, een versleten rieten mat,
en een oude, houten hoofdsteen zonder enige bekleding.

Het zout is bitter, de gerst zuur,

een pasta van gierstgras, gemengd met snijbiet.

Noem het maar 'Geschenken niet onwaardig zijn';

een boodhisattva moet zijn geest van de Weg stevig vestigen.

Ondergaande zon; het zevende uur van de dag.

Draai alles om; niet langer opereer je in het gebied van licht en schaduw.

Ooit hoorde ik: "Eenmaal vervuld, vergeet je de honger",

dat is precies hoe mijn lijf vandaag voelt.

Geen onderzoeken van Zen, geen overwegen van wetmatigheden,

enkel het spreiden van deze haveloze mat en een dutje in de zon.

Een mens kan beelden maken, verhevener nog dan de Tushita-hemel,

maar dat haalt het niet bij deze zon-geblakerde rug.

Namiddag; het achtste uur van de dag.

Kijk, iemand blijkt wierook te branden en buigingen te maken.

Van deze vijf oude damejies hebben er drie een bierbuik,

de andere twee hebben een gezicht dat bol staat van de rimpels.

Lijnzaad-thee, zo zeldzaam,

dat de twee beschermgoden hun spieren niet hoeven te roeren.

Ik bid dat als volgend jaar de zijde en gerst zijn gerijpt

de eerwaarde Rahula mij zal groeten.

Zonsondergang; het negende uur van de dag.

Wat valt er te beschermen, behalve ongerepte wildernis?

Een monnik toont zijn grootheid in functioneloos bewegen worden;

van tempel tot tempel gaand, bezit hij de eeuwigheid.

Code overstijgende woorden komen niet via de mond;

Het heilig beeld van de Boeddha krijgt hier geen wierookverering;
uit de as van het strouwur klinkt het schrijven van de os.

Evon, James Green:
The recorded sayings of Zen master Joshu.
Boston 1998, p. 171

LOFLIED OP MIJN LERAAR

Vermijd bewust het buiten je te zoeken
anders wijkt het steeds verder weg.

Vandaag wandel ik alleen
maar in alles ontmoet ik hem.

Hij is niemand anders nu dan mij
maar ik ben niet hetzelfde als hem.
Zo moet het begrepen worden
om te kunnen opgaan in zodanigheid.

Powell, William F.: The record of Tung-shan.
Honolulu 1986, p. 27-28

LAAT IN DE HERFST

Hier zo zittend voel ik verdriet om verlies van mijn kracht,
het is nog geen negen uur en de zaal is al verlaten;
een regenstorm plet de wilde vruchten,
insecten komen tjrpen hierbinnen onder de lamp

het is moeilijk grijs haar te ontlopen, razend moeilijk,
en waarachtig goud laat zich niet zomaar fabriceren;
voor wie zoekt naar een medicijn tegen de kwalen van
ouderdom,

is er slechts dit ene: ken het ongeborene!

Wang Wei (699-761), in:
Foster, N. & Shoemaker, J.: The roaring stream;
a new Zen reader. Hapeville 1996, p. 35

MANDELSTAM

GEBED

Help me, Heer, vannacht mijn leven te bewaren.

Behoed me, Heer, uw dienaar toch, uw slaaf.

Hoor, Heer, mijn geadem in deze menigte, mijn graf.

*Bron: Wiman, Christian: Stolen air;
selected poems of Osip Mandelstam.
New York 2012, p. 28*

(een variant)

Schenk me de kracht, Heer, deze nacht te doorstaan,

want ik, uw slaaf, vrees voor mijn leven:

ik leef in deze stad als sloop ik in een zerik.

*Bronnen: Mandelstam, Osip: Complete poetry of Osip Emilienich Mandelstam; translated by
B. Rajfel and Alla Burago.
Albany 1973, p. 188
Broun, Clarence: Mandelstam. New York 1973, p. 126*

EEN VERGISSING

Uw gezicht pijnlijk ongrijpbaar
wist ik beneveld niet te raken;

dwaas hoorde ik "Heer"

omdat mijn mond niet zweeg

een vogel soeverein gevleugeld

verliet Gods naam mijn hart;

voor mijn ogen wervelt de nevel,

achter me een kooi, leeg.

*Bron: Mandelstam, Ossip: Gedichte - Paul Celan (Übersetzer),
Frankfurt 2017 (origy. 1959), p. 21*

*Mandelstam, Osip: Complete poetry of Osip Emilienich Mandelstam;
translated by B. Rajfel and Alla Burago.
Albany 1973, p. 46*

TWEGESPREK

Jouw smalle schouders waren bedoeld
om te zwellen onder de zweepslagen
te zwellen onder de zweepslagen
en te gloeien in de ijzige sneeuw

jouw kindhanden waren bedoeld
om witheet ijzer te tillen
 witheet ijzer te tillen
en van hennep stroppen te vlechten

jouw tere voeten waren bedoeld
om blootsvoets te lopen over glas
blootsvoets te lopen over glas
en bloeddoordrenkt zand

zeker, en ik was bedoeld om voor u
te branden als een zwarte kaars
te branden als een zwarte kaars
en nooit te durven bidden.

*Mandelstam, Osip: Complete poetry of Osip Emiliench Mandelstam;
translated by B. Raffel and Alta Burg.
Albany 1973, p. 235*

OOK WAAN

Ook waan heeft een zin hier misschien.
Wellicht wordt bewustzijn, verknoot als een cyste,
- in licht gewaar en in ruimte gezien -
wordt leven ontward en bestaan wij.

Zie hoe de spin in onbenul verzorgt
zijn vormloos verankerd, kristallen tempeltje,
een en al ruimte en gerichtheid:

alsof een ontwerp zijn maker bedankte,
alsof elke lichtstraal naar zijn bron werd gezogen,
alsof diep in de wildernis een burchtzaal verscheen
 rond de adellijke gasten,
hun expressie gezuiverd van alle pijn...

Zoals op aarde, Heer, niet in de hemel.
Op aarde, en in een huis uit liederen gebouwd.
Zelfs de vogels, de meest fragile, van vrees bevrijd.
 O Heer, zó lang te leven...

Heb mededogen, vergeef me mijn woorden.
Laat me ze fluisteren, zachter nog dan fluistering:
als iemand in gebed.

*Wiman, Christian: Stolen Air.
Selected Poems of Osip Mandelstam.
New York 2012, p. 67*

LIPPEN

Laat deze lippen zich zaiven met leegte
nu wanhoop zelfs zich van jou keert
en jij eindelijk vallen leert.

*Fragment uit: Boatleg love song, van Osip Mandelstam.
Bronnen: Wiman, Christian (tr.): Stolen air, selected poems of Osip Mandelstam.
New York, 2012, p. 29*

*+ Mandelstam, Osip: Complete Poetry of Osip Emilevich Mandelstam;
translated by B. Roffel and Alta Burago. Albany, 1973, p. 190*

VERTALEN

Tartaren, Oezbeken, Samoyeden,
alle Oekraïners,
zelfs de Wolga-Duitsers
wachten op hun vertalers;
en wie weet, op ditzelfde moment
is een anonieme Japanner
mij in het Turks aan het vertalen
en raakt aan mijn diepste innerlijkheid.

*Mandelstam, Osip: Complete poetry of Osip Emilevich Mandelstam;
translated by B. Roffel and Alta Burago.
Albany 1973, p. 223*

E. E. CUMMINGS

*Only the truest things always
are true because they can't be true.*

*Cummings, E.E. (ed.: Firnidge, G.J.):
Complete Poems, 1904-1962. New York, 2016, p. 739*

TOEN GOD BESLOOT

toen god besloot te verzinnen
alles ademde hij een
teug groter dan een circustent
en zo vond alles zijn begin
toen de mens besloot te vernietigen
zichzelf onttrok hij het waren
aan zullen en vond slechts waarom
dus flikkerde hij het in omdat

*Cummings, E.E.: Selected poems, 1923-1958.
London 1960, p. 60*

IK BEN EEN KLEINE KERK

ik ben een kleine kerk (geen grote kathedraal)
ver van de praal en misere van haastige steden
- ik tob niet wanneer korte dagen nog korter worden,
ik treur niet als zon en regen april verwekken

mijn leven is het leven van maaier en zaaier;
mijn gebeden zijn de gebeden van de aarde zelf, haar
omslachtig strevende
(winnende en verliezende en lachende en huilende) kinderen
die met hun minste pijn of vreugde mij bedrukken of verblijden

rondom mij gutst een wonder van onophoudelijke
geboorte en glans en dood en hertijzenis:
boven mijn slapend zelf drijven vlammeende symbolen
van hoop, en ik ontwaak in de volmaakte verdraagzaamheid
van gebergte

ik ben een kleine kerk (ver van de krankzinnige
wereld met zijn lusten en kwelling) één met de natuur
- ik tob niet als langere nachten nog langer worden
ik treur niet wanneer het stille verandert in gezang

van winter op lente richt ik mijn onbeduidende spits
naar Hem Wiens enige nu is voorgoed:
recht op staand in de doodloze waarheid van Zijn aanwezigheid
(groetend bescheiden Zijn licht en waardig Zijn duister)

*Cummings, E.E.: Selected poems 1923-1958.
London 1960, p. 91*

IN DELENTE

in
de Lente komt (geen
mens
vraagt naar zijn naam)

een reparateur
van dingen

met onstuimige
vingers (met
geduldige
ogen) her

-nieuw-

en herstellen wat
wij al
-licht zouden
hebben weg-

gegooid (en wiens

water
-sprankelende bloem-
zachte vogel
-rappe stem liefheeft

kinderen

en zonlicht en

gebergte) in april (maar

mocht hij

Glimlachen) komt wie

niemand zal kennen

*Cummings, E.E. (ed.: Firmage, G.J.):
Complete Poems, 1904-1962. New York 2016, p. 701*

maar via spontane vaardige louter gruwelen

door sterren wellicht niet bemerkt; terwijl rozen huuiveren)

dat waar wij voor sterven leeft (eindeloos wellicht dit

zicht met zachte waakzame onverwoestbare ogen

op elk exact slachtoffer, hoe hij zich niet verroert)

O lief, mijn lief(ziel) geboeid en hart gewekt

en de geest springt (en dat waarvoor wij sterven leeft

even volledig als dat waarvoor wij leven sterft)

*Cummings, E.E. (ed.: Firmage, G.J.):
Complete Poems, 1904-1962. New York 2016, p. 412*

DAT WAAR WIJ DIE LEVEN ONDANKS SPIEGELS

dat waar wij die leven ondanks spiegels
(zijn gestorven na de klok) wij, van onszelf

meer deel uitmakend (minder wie gewaar is)

dan van mijn boeken zelfs jouw planken zouden kunnen

(dat waar wij voor sterven; niet wanneer of tenzij

indien of als bewijs, gebrekkig of vanwege

OP EEN WINTERMIDDAG

op een wintermiddag

(rond het magisch uur
als zo wordt hoezo)

overhandigde een spikkelversierde
clown op eighth street
mij een bloem.

Niemand, kan men gerust
stellen, keek naar hem behalve

ikzelf; en waarom? omdat

hij zonder enige twijfel iets
was (aanvankelijk en uiteindelijk) wat

meestemensen het meeste vrezden:
een mysterie waarvoor geen ander woord
mij is bekend dan levend

- dat wil zeggen, volledig in aandacht
en wonderlijk soeverein

met niet enkel een geest en een hart

maar onmiskenbaar een ziel -
in geen enkel opzicht doodleuk lachwekkend

(of vergelijkbaar democratisch)
maar diepgaand poëtisch
of van een toverachtige ernst

een bekwame geen grove clown
(geen gespuis, maar een persoonlijkheid)

zonder ooit enig woord te spreken

het tegendeel van sprakeloos;
want de stilte van hem

zelf zong als een vogel.

Meestemensen naar men zegt
schreeuwen om internationale

maatregelen voor rationalisatie van de hel
- ik dank de hemel dat iemand dwaas genoeg is
mij een madelief te geven

*Wegner, Robert E. C.: The Poetry and Prose of E.E. Cummings.
Harcourt 1965, p. 39*

OMHOOG DE STILTE IN DE GROENE

omhoog de stilte in de groene
stilte met daarin een witte aarde

zul jij (kus me) gaan

naar buiten de ochtend in de jonge
ochtend met daarin een warme wereld

(kus me) zul je gaan

verder het zonlicht in het klare
zonlicht met daarin een krachtige dag

zul je gaan (kus me

omlaag je herinnering in en
een herinnering en herinnering

ik) kus me (zal gaan)

*Wegner, Robert E. C.: The Poetry and Prose of E.E. Cummings.
Harcourt 1965, p. 53*

KLEIN MENS

klein mens
(haastig
vol gewichtige
drukte)

halt stop vergeet ontspan

wacht

(klein kind
zij die probeerden
zij die faalden
zij die huilden)
ga moedig liggen

slaap

grote regen
grote sneeuw
grote zon
grote maan
(neem

ons in)

*Cummings, E.E. (ed.: Firmage, G.J.):
Complete Poems, 1904-1962. New York, 2016, p. 420*

DIVERS

MIJN HART WAKKERT

Mijn hart wakkert
bij de gedachte jou nieuws te brengen
omtrent iets
dat jou aangaat
en dat vele mensen aangaat. Kijk
wat men voor nieuw verslijt.
Daar zul je het niet vinden, maar in
gedichten die men minacht.
Het is moeilijk
nieuws te halen uit gedichten
maar dagelijks sterven mensen in ellende
uit gemis
aan wat zij bieden.

*William Carlos Williams
in: David Whyte: The Heart Aroused.
New York 1994*

DORST

Eerst lijden we dorst - wet der natuur;
en later, als we gaan,
verlangen we naar water
uit vingers' zachte kraan

hier schuilt een liefdevol gemis,
waaraan ten antwoord ligt bereid
het grote water in het Westen,
genaamd onsterfelijkheid.

*Collected Poems of Emily Dickinson.
New York, 1982*

HIJ

Hij liet mij nieuwe Hoogten zien -

“Klim je?” zei Hij

En ik zei “Nee” -

“Met mij” - zei Hij - “Met mij?”

Hij liet geheimen zien - Jong Nest -

De Lijn waarlangs de Nacht aanglijdt -

“En nu, WIJ je me nu als Gast?”

“Ja” zeggen kon ik niet -

En toen - brak Hij Zijn Leven - Zie,

Licht gloorde, plechtig voor mij omhoog -

Vaster, hoe verder weg ik 't zag -

En kon ik langer “Nee”?

*Emily Dickinson
Gedichten, deel I, Amsterdam, 2005*

LIEFDE NA DE LIEFDE

Het moment zal komen dat je, opgelucht,

jezelf zult begroeten als je aankomt

bij je eigen deur, in je eigen spiegel,

en dat beiden glimlachen ter verwelkoming van de ander,

en ze zullen zeggen, ga zitten. Eet.

Je zult weer liefde voelen voor de vreemde die jou zelf was.

Schenk wijn. Schenk voedsel. Schenk je hart zichzelf

terug, de vreemdeling die jou beminde

je leven lang, die jij niet zag

vanwege een ander, maar die jou kent in elke vezel.

Haal de liefdesbrieven uit de boekenkast,

de foto's, de wanhopige schrijfsels,

krab je zelfbeeld van de spiegel.

Ga zitten. Vier jouw leven.

*Derek Walcott
Bron: Whyte, D.: The heart aroused. New York, 1994*

VOLMAAKTHEID

Vergetend het geschapene
gewaar zijn de schepper

oog voor het innerlijk
minnend je lief.

Juan de la Cruz
Joannes van het Kruis: Mystieke werken.
Gent 1992, p. 250

HAND

Ik open mijn hand -
alles verdwijnt.

Ik zag in de slangenkop
het gezicht van mijn dode moeder,

in haveloze wolken
het leed van mijn dode vader.

Een knip met mijn vingers -
de tijd is verdwenen.

Mijn hand is het universum,
alles is mogelijk.

Shinkichi Takahashi, in:
Zen Poetry, Harmondsworth, 1961

REGEN

Het blijft regenen,
Zelfs in dromen.
De schedel is ernstig lek.

Het drupt voortdurend
Langs de rug.
Niemand weet meer

Wanneer het begon.
Het blijft regenen,
Zelfs op de mooiste dagen.

*Takahashi/Stryk: Triumph of the sparrow.
Chicago 1986, p. 62*

MAAN

De maan schijnt en miljarden
kadavers rotten
onder de aardkorst.
Ik, die uit hen oprijst
ga hen binnenkort vergezellen - allen.
Waar drijft de maan?
Op de golven van mijn geest.

*Takahashi/Stryk: Triumph of the sparrow.
Chicago 1986, p. 141*

ZELFPORTRET

Hij wordt steeds ouder. De kleding versleten. Hij leest veel, af en toe gaat hij op in boeken zoals indianen in de ondoordringbare jungle. Hij valt in herhaling, alles herhaalt zich, het gele notitieboekje in de zak, de machtige stem van muziek. 's Avonds gaat hij in zijn verkreukeld hemd voor het raam staan, gaapt. Op elke foto ziet hij er iets anders uit - het gezicht van zijn vader breekt door in het zijne, licht melancholisch; de korte witte baard betekent volgens zijn tegenstanders niets minder dan capitulatie. Hoopvol kijken de ogen in de sluiser. Hij wordt ouder.

Hij houdt van water, slaperige stromen door de vlakke en de groene oceaan; wanneer hij zwemt, zinkt zijn lichaam in de donkere vloed, als wilde hij een andere bestaansvorm testen. De wind beneemt hem de adem, de nacht geeft absolute rust terug

(het enig absolute dat we bezitten, zegt spottend een bekende, met wie hij tientallen jaren al verbeten strijd levert). Hij is burger, denkt aan zijn gewonde land, aan de tuin der kinderjaren, die er nooit was.

Hij reist veel - april in Belgrado, pokken van de laatste oorlog, de gezwollen Donau heeft weet van de zorgeloze jeugd in Duitsland, in mei Jerusaleem, ook hier sporen van oorlog, en desondanks hangt er heiligheid over de legendarische stad als de geur van magnolia's,

de vragen van de journaliste klinken wonderlijk vertrouwd. De vervreemding neemt toe. Altijd hetzelfde: een vast ontbijt, na het middageten een lange wandeling. Geleidelijk verwordt hij tot een roerloos object. Dromen brengen hem naar het onderaardse, de ochtend weet hem vaardig te bevrijden.

Maar dit toch ben ik, nog steeds ik, de eeuwig zoekende en gedaanteloze, altijd nog ik, elke ochtend slaat een nieuw hoofdstuk open en weet geen eind daaraan te maken, dat ben ik op straat, bij het station, ik, die het kind hoor huilen, die het geschater van de studenten hoor, het fluiten van de spreekw, ik - onwetendheid, ik - onzekerheid, ik - verlangen, verwachting en wilde vreugde, ik, die er niets van begriep, die reageer op provocaties, die betwijfel, weer van voren af aan probeer te beginnen, die me verstop in het gesprek, in de wanhoop, van de academische discussie,

in de stilte van de winterdag, ik - verveeld, berustend, ongelukkig, arrogant, ik - in dromen verzonken als een twaaljarige, doodmoe als een grijsaard, ik - in het museum, aan zee, op de markt in Krakau, hunkerend naar het moment, dat maar niet beginnen wil, dat zich schuilhoudt als bergen op een bewolkte namiddag, uiteindelijk komt helderheid, en ik weet plotseling alles, weet - dat ben ik niet.

Adam Zagajewski: Unsichtbare Hand; Gedichte. München 2012, p. 129

MODERNE POEZIE

Het gedicht van de geest die bezig is te onderzoeken
Wat zal volstaan. Niet altijd heeft het iets moeten
Vinden: de locatie stond vast; er werd herhaald
Wat het scenario zei.

Vervolgens transformeerde het theater
In iets anders. Zijn verleden was een souvenir.

Levend moet het zijn, wil het de taal van de plek leren,
De mannen van het moment moet het tegemoet treden en
De vrouwen van het moment ontmoeten. Het moet nadenken
over oorlog

En onderzoeken wat zal volstaan. Het moet

Een nieuw podium bouwen. Op dat podium moet het staan
En als een gulzige acteur, in alle rust en

Bewustheid, woorden spreken die in het oor,

In het uiterst gevoelig oor van de geest, herhalen,
Zorgvuldig, dat wat het wil horen, een geluid

Waarnaar niet waarmeembare toehoorders luisteren,
Niet naar het verhaal, maar naar zichzelf, uitgedrukt
In een beleving als van twee mensen, als van twee

Belevingen die één worden. De acteur is

Een wijze filosoof in het verborgene, bespelend

Een instrument, bespelend een veerkrachtige snaar die
passerende geluiden

Plotse kloppendheden schenkt, volledig omvattend
De geest, waaronder het niet kan aftalen,

Waarboven het zich geen uitstijgen wenst.

Het moet zijn

Een ontdekken van volheid, en kan zijn

Een man die rolschaatst, een vrouw die danst, een vrouw
Zich kammend. Het gedicht van de bezigheid die geest heet.

*Stevens, Wallace: Collected poetry and prose.
New York 1997, p. 218*

LOUTER ZIJN

De palm aan het einde van de geest,
voorbij de laatste gedachte, verrijst
in het bronzen decor.

Een goudgevederde vogel
zingt in de palm, zonder menselijke zin,
zonder menselijk gevoel, een uitheems lied.

Je weet dan dat het niet het denken is
dat ons gelukkig maakt of ongelukkig.
De vogel zingt. Zijn veren schitteren.

De palm staat aan de rand van de ruimte.

De wind beweegt zacht door de takken.

De vlamrende veren van de vogel wiegen traag omlaag.

*Stevens, Wallace: Collected poetry and prose.
New York 1997, p. 476*

DE GESCHIEDENIS VAN WAARHEID

In een toen waar leven gelijkstond aan geloven,
was waarheid van het vele betrouwbars het hoogst,
meer basaal, meer aanwezig, dan een gevluegde leeuw,
een vissestaarthond of adelaarskopvis, en
laagst nog wij stervelingen, wier dood argwaan wekt.

Waarheid stond model voor het dagelijks bouwen
aan een wereld van dingen die men blijvend gelooft,
zonder te geloven dat kruiken en verhalen,
zuilen en gezang, waar of onwaar zouden zijn:
waarheid voldeed al om waar te zijn.

Dezer dagen waar, praktisch als papierservies,
waarheid wordt vertaald in kilowatt,
moderniseren we dit ambacht tot anti-model,
een onware kreet die elk kind kan weerleggen,
een niets waarvan niemand het bestaan hoeft te geloven.

*Auden, W. H.: Collected Poems.
London 2007, p. 608*

AAN JOU

Wie jij ook bent, ik vrees dat je de paden van het droomdomein
bewandelt,

Ik vrees dat deze veronderstelde realiteiten onder je voeten en
handen vandaan zullen brokkelen,

Zelfs nu al ontvallen jou je kenmerken, je vreugdes, spraak,
woonplaats, beroep, gewoontes, moeites, dwaasheden, opsmuk
en wandaad,

Je ware aard en lichaam tonen zich mij,

Zij treden naar voren uit bezigheden, uit handel, winkels,
arbeid, landbouw, aankleding, onderhoud, kopen, verkopen,
eten, drinken, lijden, sterven.

Wie je ook bent, laat me nu mijn hand op je leggen, zodat jij
mijn gedicht kunt zijn,

Ik fluister met mijn lippen dicht bij jouw oor,

Ik heb vele vrouwen en mannen bemind, maar er is niemand
die ik meer bemin dan jou.

O, ik ben laks en nalatig geweest,

Ik had lang geleden al jou moeten bereiken,

Ik had moeten keuvelen over niets anders dan jou, niets dan
jou had ik moeten zingen.

Ik zal alles verlaten en jou een loflied komen zingen,

Niemand heeft jou nog begrepen, maar ik begrijp je,

Niemand heeft jou recht gedaan, je hebt jezelf geen recht
gedaan,

Enieder vond jou onvolmaakt, enkel ik vind geen
onvolmaaktheid in jou,

Eenieder zag in jou een ondergeschikte, enkel ik ben degene die
in jou geen ondergeschiktheid zal dulden,
Ik alleen ben degene die geen meester plaats boven jou, geen
eigenaar, superieur, God, niets hogers dan wat intrinsiek
sluimert in jezelf.

Schilders schilderden die volle bijeenkomsten met daarbinnen
een centrale figuur,

Zijn hoofd spreidt een gloed van goudkleurig licht,
Maar ik schilder ontelbare hoofden, en elk van die hoofden
heeft zijn krans van goudkleurig licht,
Het stroomt uit mijn hand, uit het brein van elke man en
vrouw als een eeuwig stralende vloed.

O, wat een grootsheid en glorie zou ik over jou kunnen zingen!
Jij hebt nooit geweten wat je bent, een leven lang sluimerde jij
op jezelf,

Je oogleden waren meententijds vrijwel gesloten,
Al wat je gedaan hebt komt nu bij je terug als karikatuur,
(Je beleid, kennis, gebeden, komen zij niet terug als
karikaturen, wat is dan hun terugkomst?)

De karikaturen zijn niet wat jij bent,
Ik zie hoe daaronder en daarbinnen jij je schuilhoudt,
Ik volg je zoals geen ander jou ooit heeft gevolgd,

Stilte, de tafel, de kwinkslag, de nacht, de gevestigde routine,
zij mogen jou voor anderen verbergen maar voor mij verbergen
ze jou niet,

Het gladde gelaat, de onvaste blik, de valse huid, zij mogen
anderen doen wijken maar ik wijk er niet van,

De vrijpostige tooi, de gekunstelde houding, dronkenschap,
hebzucht, een voortijdige dood, dit alles schuif ik terzijde.

Er is geen rijkdom in man of vrouw die niet in jou ligt
opgeslagen,

Er is geen deugd, geen schoonheid in man of vrouw die niet
even goed is als de jouwe,

Geen moed, geen volharding in anderen, of hij is net zo goed
als de jouwe,

Geen vreugde die anderen toekomt, of eenzelfde vreugde wacht
jou.

Wat mij aangaat, ik geef niemand ook maar iets zolang ik niet
bewust jou hetzelfde geef,

Ik zing de liederen van geen mens of God zolang ik mijn
lofliederen op jou niet heb gezongen.

Wie jij ook bent! Wat er ook gebeurt, eis jezelf op!

Dat opzichtig theater van Oost of West is maar een tamme
onderneming vergeleken met jou,

Deze immense velden, deze eindeloze rivieren, je bent even
immens en eindeloos als zij,

Deze furie van elementen, stromen, natuurkrachten,
stuiptrekkingen van een onmiskenbaar vergaan, jij bent degene
die er de baas of bazin van is,

Baas of bazin op eigen gezag over natuur, elementen, pijn,
passie, vergaan.

De ketenen vallen van je enkels, je ontdekt een voorgoed
voorzien zijn,

Oud of jong, man of vrouw, rauw, onontwikkeld, afgewezen
 door de rest, al wat jij bent neemt vorm aan,
 Geboorte, leven, dood, begrafenis leveren de juiste middelen,
 niets wordt verkwt,
 Door woede, tegenslagen, ambitie, onkunde, ergernis, baant
 wat jij bent zich een pad.

*Whitman, Walt: Complete Poetry and Collected Prose.
 Washington 1982, p. 375*

I N H O U D

NIETS LIEVER..... 7

VROEG ZEER..... 8

BLADEREN (1970).....	8
BOOM.....	9
ONTHEEMD.....	9
BRUG.....	10
ONTSTAAN.....	10
VERVERPARD.....	11
MEESTERLIJK.....	11
MEESTERLIJK.....	11

KOORZANG EN KERKGANG 13

VIGNORY.....	13
CLUNY.....	13
CONTE.....	14
PONTALBERT.....	14
FONTEMAY.....	15
LA CHARITÉ SUR LOIRE.....	16
NEVERS.....	17
AUTUN.....	18
TOURNUS.....	19
CLUNY.....	19

EEN DAG ALS VANDAAG..... 20

OPMAAT.....	20
WACHTEN.....	20
BETER NOOIT.....	21
ONDERONSJE.....	22
IMPRESIE.....	23
LIDZAAAM.....	23
STOK.....	24
INVENTARISATIE.....	24
BEHOEDZAAM.....	25
PLEIDDOO.....	25
HET BEREIK.....	26
WANDELWALSJE.....	26

KLOOSTERLJNGEN..... 27

1.....	27
2.....	27
3.....	28
4.....	28
5.....	29
6.....	29
7.....	30

GEHAVEDE DAGEN..... 31

SCHRIEFTELIJK.....	31
MEDENINGERS.....	32
GROOT EN KLEIN.....	32
GEIJKT.....	33
BOERENBEDROG.....	33

BUITENSTAANDERS..... 34

ZAKENMAN.....	34
VADER.....	34
BEAARDE.....	35
SCHRIJVER.....	35
STERVENDE.....	36
RIDDER.....	36

VERDICHTING..... 37

SLAPELOOS.....	37
CONCENTRISCH.....	38
BLUES.....	38
TAALMATIG.....	39
ZANG.....	39
BLOEMBAAR.....	40
WAKERHEID.....	41
LOODLIJN.....	41
WIJ.....	41
GELOFTE.....	42
HULPELOOS.....	42
ONTMOETING.....	43
SLAAPLIEDJE.....	43

KENBAAR VERZAKEN..... 44

VREEMD.....	44
VLASSEN.....	45
SLAG.....	45
BROKKEN.....	46

OMGANG..... 48

OP ZOEK.....	48
ONS GEZAG.....	49
BUIK.....	50
ACHTERBANG.....	50
STRIDVRAAG.....	51

ALFABETISME..... 52

SAMENHANG.....	52
BEDRIJVEN.....	53
WED. LINDING.....	54
WEEFORM.....	54
ONGASTOETELIJK.....	54
BERICHT.....	55

BINDING..... 56

ONMAGHT.....	56
UITZICHT.....	57
AVOND.....	57
KRINGLOOP.....	58
HANDWERK.....	58
VERKENNING.....	59
SCHILDER.....	59
HOUDZIGHEID.....	60
ACHTTOECHT.....	60

PIANO 61
 ZIJ 61

OP DE TAST 62

DAKSE 62
 VOORBRUGANGERS 63
 BEGIN 63
 OEFENING 63
 VERZOEK 64
 ONMENS, ONDING 65

BELEEFDE NOODZAAK 66

GAST 67
 GENOTEN 68
 HIJ 69
 RUIMTE 69

STRIJDTONELEN 70

PERSPECTIEF 70
 DOELLOOS 71
 WOOINWIJK 71
 HUISVERBOD 72
 KINDERWENS 73
 MYTHISCH 74

HERKOMST 75

ACHTER DE STEM 76

GESPIEGELD 76
 VESTIGING 77
 GEBAAU 77
 TERLOOP 78
 SPREKSEL 78
 ACHTERLUIK 79
 HET LOOG 80
 STEEN 81
 DEFINITIEF 81

ONTVANKELIJK 82

BIJAAANKOMST 82
 VERPLEGEN 83
 MEDICIJN 83
 BESMET 84
 PUIN 84

EEN ZIEL GETEKEND 85

DE WERELD 85
 DE WENS 86
 DE ARBEIDER 86
 DE WAAN 87
 DE ZIEL 87

EENVOUDIG DRIELIJK 88

ERVARING 88
 GEHEIM 89
 UITKOMST 89

INVENTARISEREN 90

KINDERSPEL 90
 VREEMDGANG 91
 WOORDEN 92
 BEELDEN 92
 POETICAAR 93
 WACHTWOORDEN 94
 WACHTWOORDEN 98
 KRACHTTERMEN 98

HEELHUIDS 99

ARMGEE 99
 INNEIDING 100
 BOSRIJK 100
 ONSTANDIGHEDEN 101
 SLAGWERK 102
 VANZELF 103
 DOENDE 103
 BELEVING 104
 METOOZEL 104

OPGEDRAGEN 105

DAG DENKEN 105
 GEMIS 106
 GEBODE 107
 GEBROUW 107
 WEFEN 108
 EENDER 108
 KRACHTIGER 109

FEITEN BEDINGEN 110

ORGANISCH 110
 AMBTELIJK 110
 VOORTBEWEGEN 111
 DROOM 111

SLANGENVOGEL 112

WAARNEEMER 112
 LEVENS 112
 GESCHIEDNIS 113
 ELKAAR 114
 BENADEREND 114
 TREFFEN 115
 DOELICHTING 116
 SCHOUWSPEL 118
 OPSCHRIFT 118

AAFSCHRIJF 119

BOEDSCHAP 120
 BIZIJN 120

PORTRET 120
 SPEL 121
 VERHAALTE 122

BEBOUWING 123

WACHTHUIS 123
 POORTER 124
 WERKCLAANK 124
 KINDERPALEIS 125
 TEMPEL 125
 PLAN 126
 ONTWERP 126
 POETICAAR 127
 MUIJL 127
 BEWONERS 128
 TRAP 129
 GELAG 130
 DE BRUG 131
 RUIMTELIJK 131
 VERBODING 133
 ONDINGMAKING 133
 GROE 133

VERTONINGEN 134

UITDRUKKELIJK 135

ANNAAK 135
 ANDERS 136
 STIP 136
 ZOALS 137
 ZELFPORRET 137
 BEZWERING 138
 BEREIDHEID 139

GETROFFEN 140

GODINNEGROND 140
 WAARDEN 141
 GEMEEN 141
 MIERWANEN 142
 SCHRAAL 143
 KRACHTMETING 144

WARMTEZANGEN 145

YONK 146
 OUDER 146
 DIERLIJK 146
 HUID 146

OPENINGEN 147

WERKZAAM 147
 SYSTEMANALYSE 148
 BEWEGEDEN 148

GEDWONGEN ONDERHOUD 149

AARDS 149
 RECHTS TREES 149
 FLOSOOF 150
 TOETS 150

EINDELIJK 151

VOLVOEREN 151
 HERINNEREND 152
 ARIWIDE 152

TUSSENTIJD 153

1 153
 2 153
 3 154

ONDERLING 155

DANKBAAR 155
 GEVOERD 156
 VAG MIE HAAR 156
 SLAGWERK 157
 CONJUNCTIE 157
 SONDBORE 158

OM NIETS 159

PROGRAMMA 159
 STAAT 159
 WERKWIJZE 160
 INZET 160
 VORMGEVING 161
 MOTIEF 161
 OBSERVATIE 162
 UITWERING 162

BEELDEN TUIJN 163

DE BOODSCHAPPER 163
 STRONK 164
 TWEE HANDEN 164
 HET WILKE OOG 165
 AANTREKINGSKRACHT 166

JOU 167

1 167
 2 167
 3 168
 4 168

OPGAAN 169

ONGEKEND HUNKEREN ... 170

VISIE OP HAAR SCHOONHEID 170
HUNKEREN 171
HAAR WEZEN 172
VERSCHIJNSELEN 173
WORDING 173
HET ENE 175
DIE ANDER 176
DIEBARGAAR 176
GROET 176

LIEFDE'S OPDRACHT 177
AVONDLIJKE LANDWEG 177
OCHTENDLIEP 178
VRIJGODES AANWANG 180
DELEN 181

NESTDAUW 182
WATERVAL 182
BEGIN 182
RITUEEL 183
KRACHT 183

LEFBRON 184
WONDERLIJK 184
OPDRACHT 184
STILTE 185
GESCHIEDENIS 185
LESY'S LOF 186
INWIJDING 187
GEDAARANTE 188
EENSPRONG 188

VOELING 189
BEVROEDING 189
AANSPRAAK 190
LEIDELANS 191
ZETEL 192
MENSEN 192
TOESCHIED 193
UITZICHT 193
WAKKER 194
BRONNEKLAAR 194

GERICHT 195
LEERLING 195
GROEI 196
INSPIRATIE 197
HOEKIE 197
RICHTING 198

SPELSEL 199
DE MAART 199
DE BEHUZING 200
DE DROOM 201
HET GEBACHT 201
HET GEVECHT 203

DE OPDRACHT 204
DE DANS 205
DE PYRAMIDE 206
DE BEVRIJDING 207

TUJDZANG 208
JUI 208
GEDOGEN 209
TELEGRAM 209
OVERVLOED 210
HIERARCHIE 210

TERZAKE 211
GRONDEN 212
AARDESEL 212
DOCUMENTATIE 213
BEGIN 213
BEGIN 214
NOODZAAK 214
ONDERRICHT 215
STROOM 215
BEKRACHTIGD 216
BESTEMD 216
BEZEGELD 217

BEOOGD LAND 218
GELEIDEBRIEF 218
ROPEING 219
RUSTPLAATS 219
SLOP 220
BERG 220
GESTYVERWANTEN 221
BUITENLEVEN 221
AAN ONS 222
222

VREDESKUNST 223
1 223
2 223
3 224
4 224
5 224
6 225
7 225
8 225
9 226
10 226
11 227
12 227
SLOT 227

STIL LEVEN 228
ORIENTATIE 1 228
ORIENTATIE 2 229
ORIENTATIE 3 229
WIJDING 1 230

WIJDING 2 230
ADPRACHT 1 231
ADPRACHT 2 231
ADPRACHT 3 232
ADPRACHT 4 232
OVERGAVE 1 233
OVERGAVE 2 233
ONDIING 263
OVERGAVE 4 234
GEOGEGEN 234
WENMATIG 1 235
WENMATIG 2 235
WENMATIG 3 235
WENMATIG 4 236
WENMATIG 5 236
WENMATIG 6 236
WENMATIG 7 237
WENMATIG 8 237
WENMATIG 9 237

LERINGEN 238
LERING 1 238
LERING 2 239
LERING 3 240
LERING 4 241
LERING 5 242
LERING 6 243

HARTENIS 244
HARTENIS 245
1 245
2 245
3 246
4 246
5 247
6 247
7 248

EXPRESSIE 249
VELDUBELUK 249
KRACHT 250
OMSLAG 250
UITDUNNING 251
SNEELUWBOOM 251
KARNAANHOOP 252
DIJHARWAGEUR 252
BINDING 253
HANDEL 254
DUIZEL 254
POTENTIEEL 254
HELDER 255
VURIG 255
SAMADHI 256
UITZICHT 256
DOODIGZE VOGEL 257
VLAAMSE WERK 258
VLAAMSEDE BENISTER 259

ZANDLUIF 260
ONTVLAMMING 261
RONZANG 261
UW 262
SPEL 262
ONDIING 263
ROEP 263
SCHEPPING 264
BLOEDBAAN 264

WERKTERREIN 265
STAFZANG 266
DHARMADRAGER 266
GERICHTHEID 267
ALLES GRANDE 267
TOEGEBUUST 268
BEROUW 269
SMERING 270
KOAN 270
LICHTJES 271

BLOEDEND 272
UW WIL 272
UW AARD 273
UW TEKEN 273
UW STEM 274
UW ZANG 274
UW STROOP 275
UW BERG 275
UW JUWHEEL 276
UW DOMEIN 276
UW LIEFDE 277
UW RUST 277

VELDEBK 278
MALESTEF 278
GERUJSTELLING 279
VERTROUW 279
STABILISATIE 280
VERTREK 281
UITGEWERVELD 282
BETROEF 282
BESTAAN 284
KOORTS 285
DUIZEL 285
ALLES 286
SERVEREN 286

SINTELS 287
BEKELD 287
HET GOD 288
MEESTERLIJK 288
SINTELEND 289

HET WERK 290
 ONTWARRING 291
 HUIS 292
 HERAUT 292
 OORSPRONKELIJK 293
 DODENRIJK 294
ZENHUT 295
 STELSEL 295
 GEL 296
 BEZOEKSTER 296
 HUIS 297
 HUIS 297
 BOEGSATTVA 298
 OMGEVING 299
 DANK 300
 TOETS 301
 VREDE 302
 ADVIES 302
 ZWEMVER 303
 MUSEUM 304
 WEG 304
TRAPGAT 305
 TRAPGAT 305
 GENAM 305
 ACUSTRUCTUUR 306
 BEWIJS 306
 EENHEID 307
 HANDEN 307
 KRACHT 308
 ADEL 308
 HAIR 309

ONTHULD 310
 1 310
 2 311
 3 311
 4 311
 5 312
 6 313
 7 313
 8 314
 9 314
PULVER 315
 1 315
 2 316
 3 316
 4 317
 5 317
 6 318
 7 318
 8 319
 9 319
 10 320

MALATIG 321
STEENSLAG 322
 WAKE 322
 PAS ALS 323
 MALATIG 324
 OCHTENDWENS 325
 WAARHEIDSHART 326
 GROM 327
BLOEIWIJZEN 328
 ECHTHEID 328
 GODHEID 329
 KRACHT 330
 KRACHT 330
 PRECISE 332
 OVERGAVE 333
 VREDE 334
NIEUW 335
 ONTKENFOND 335
 GIANS 336
 JUWEL 336
 GROTEL 337
 ZONNEN 337
 STROOM 338
 VERZADIGD 338
 KALLOS 339
 ELDING 339
 WAKKER 340
 ONTKOESTERD 340

BESTAAN 341
 1 341
 2 341
 3 342
 4 342
 5 343
 6 343
 7 344
 8 344
 9 345
HANDERIJNGEN 346
 1 346
 2 347
 3 347
 4 348
 5 349
 6 350
 7 351
 8 351
 9 352
 10 354
 11 355
VLEZIGST 356
 1 356
 2 356

3 357
 4 357
 5 358
 6 358
 7 359
 8 359
 9 360
 10 360
TOEBEHOOR 361
 VERREKPEUNT 361
 VERFRISSEND 362
 AANGAAN 363
 DEDUCTIE 363
 DIF 364
 SLAAK EEN ZICHT 364
 STRIDMARKER 365
 MONNIK 365
 MAANBESTAAN 367
GUTSEND 368
 HEDIGEN 368
 VIEREN EN WIJDEN 369
 WERPGESTELDHEID 372
 TUDBESTEDING 373
 PULVIS 374
 PELGSA 374
 BOEDHADOEIN 376
 GERED 377
 GRONDTOON 378
 MENSEN 379
 BLOEM 380

DHARMIUM 381
PELGRIMAGE 382
 1 - WERELD 382
 2 - ONDERZOEK 385
 3 - OEFENEN 388
 5 - MIDDELEN 394
 6 - AANKOMST 397
 7 - BELEVING 400
ZEGGELINGS 403
 HET WAARHEIDSWIEL 403
 LEERWENS 405
 ONTWAAND 407
 MEESTERLOOS 409
WISWERK 410
 OUD NIEUWS 410
 HET REINE 411
 INGEDAALD 413
 REGENDRUPPEL 414
 HERBERG 415

SMEELTSPEL 417
 ALLES IS ONDERZOEK 417
 KOMEN EN GAAN 418
 WEEFSELWONING 419
 CONTRAST 419
 NIJK WERELD 420
 BELANG 420
 HOEST 422
 BROM 423
 WIEROOK 424
VLOKBEREID 425
 DEDUCTIE 425
 HUISVESTING 426
 DRAKENOOG 427
 HET ANONIEME 428
 BIJSTER 430
 VOETGANGER 431
LEDIGING 432
 LEDIGEN 432
 WIJS BEVRIJD 433
 BARBAARS 434
 VERTEREN 435
 VIRAAL 437
 STEM 437

OERSTEEN 438
VULKANISCH 439
 SCENARIO 439
 OEVENS 440
 VLEESPLANETEN 441
 MANTEL 442
 ADEMIEN 443
WISSEN 444
 RUST 444
 ENSO 445
 BEREIKBAAR 448
 BESTAAN 449
 WONDER 450
 WERELD 450
 ZO ZAL HET ZIJN 451
VERTALINGEN 452
RAINER MARIA RILKE 453
 DE DICHTER 453
 LIEDER 454
 GLORIEUIZE BOEDDHA 455
 KLAAGZANG 456

GEEF MIJ O AARDE457
O ROOS458
JIJ LAATSTE459
PAUL CELAN460
NACHTELIJK PRLIEND460
THUISKOMST462

ERNST MEISTER463
HET IK463
WAT ZICHZEEL DAAR464
HOE KAN NU465
BEZONGEN IS466
EN IK WIL WENNEN467

MOWLANA RUMI468
JE HEBT GELEZEN468
KOM469
JIJ DIE TOT GEBORTE KOMT469
VREEMD470
JIJ ZIT HIER DAGENLANG471
HET WIZENLIJKE IS LEEGTE472
DIE SPREKER473
DIE SPREKER VOLEN473
DIT MENSZIN IS EEN HERBERG475
SPIRITUELE DAGESMENSEN476
ALS DE ZIEL RIJST477
VOLTOOIING477
LOFZANG478
RUS478
ENKEL EEN479
LEES HET SPEL479
ZUL JE DE MOETJE KENNEN481

HANSHAN482
KOUDE BERG482
HET SPEL483
SPRANKELEN484
FLARDEN485
KORT LIED486

VASKO POPA487
BRANDENDE HANDEN487
NIETSHIED488
EN JIJ WILT DAT489
IN HET BEGIN490
NA HET BEGIN491
IN DE ZON492
ONDER DE GROND493
IN DE WANESCHIJN494
AAN HET EIND496
ECHO VERSTEEND497
VOOR HET SPEL498
DE SPIJKER499
VERSTOPPRTIE500
DE VERLEIDER501
BRUILOFT502

DE ROZENDIEVEN503
IN DE PAUZE504
AFKOMST506
ZAAD507
ELENDOEGE KNOL508
DE JAGER509
DE WERK510
NA AFLOOP512
IN ONZE DIEPTE512
1513
2514
3515
4515
5515
6516
7516
8518
9519
10520
11521
12522
13523
14524
15525
16526
17527
18528
19529
20530
21531
22531
23532
24533
25534
26535
27536
28537
29538
30539

PSALMODIE540
BUIG KROM RECHT540
VERBONDEN MET JOU541
ROEP OM HULP542

MILAREPA544
OEFENLIED544
IN HET PRAKTIJK547
AFSCHEIDSAWIES548
GERUSTSTELLINGEN BIJ HET STERVEN548
PLUUR552

KLUJZENAARS553
EIGEN TEELEN553
KLUJZENERS554
VAARWEL MONNIE555
KLUJZENMARSIEVEN556
GODD SEIZOEN557
LEEGTE558

GEBED VAN HAKUIN559
DRAKENTAAL560
HERSTAVOND561
GLORIE VAN VRIJHEID562
KEERPUNT563
DAGRESTING564
LOPLED OP HET LERBAAR566
LAAT IN DE HERST569

MANDELISTAM570
GEBED570
EEN VERGESSING571
VRIJHEID571
OOK WAAN573
LIPPEN574
VERTALEN574

E.E. CUMMINGS575
TOEN GOD BESLOOT575
IK BEN EEN KLEINE KERK576

IN DE LENTE577
DAT WAAR WIJ DIE LEVEN ONDANKS578
SPIEGELS578
OP EEN WINTERMIDDAG580
OMHOOGDE STILTE IN DE GROENE582
KLEIN MENS583

DIVERS584
MIJN HART WAKKERT584
DORST585
HIJ585
LIEFDE VAN DE LIEFDE587
VRIJHEID587
HAND589
REGEN590
MAAN591
ZELFPORTRET592
MODERNE POEZE594
LOUTER ZIJN595
DE GESCHIEDNIS VAN WAARHEID596
AAN JOU597